

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

133841

CUMHURİYET DÖNEMİNDEKİ MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME
SÜRECİNİN İNCELENMESİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Fatih YAYLA

Tez Danışmanları
Prof. Dr. Ayşegül ATAMAN
Doç. Nezihe ŞENTÜRK

T 133841

Ankara – 2003

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼ę¼'ne

Fatih Yayla' ya ait "Cumhuriyet D¼nemindeki M¼zik ¼đretmeni Yetiştirme S¼recinin İncelenmesi" adlı alışma G¼zel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı M¼zik ¼đretmenlięi Bilim Dalında DOKTORA TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Ayřeg¼l ATAMAN (Danışman)

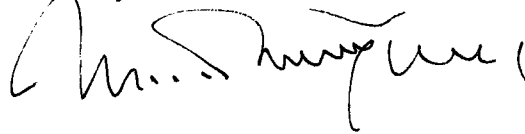
¼ye : Prof. Dr. Salih AKKAş

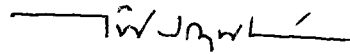
¼ye : Doç. Dr. Rıdvan S¼ER

¼ye : Doç. Dr. A. Meral T¼REYİN

¼ye : Doç. Dr. T¼rev BERKİ

ÖZET

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların Cumhuriyetin ilanından hemen sonra kurulan Musiki Muallim Mektebi ile başlayan müzik öğretmeni yetiştirme çabası, Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü ile başlayarak, eğitim enstitüleri ve yüksek öğretmen okulu bünyesinde müzik şubesi ve son olarak eğitim fakültesi bünyesinde; önce müzik eğitimi bölümü şu anda da müzik eğitimi anabilim dalı programları ile devam etmektedir. Değişik kurumlar bünyesinde farklı yaklaşım, sistem ve programla orta öğretim kurumlarına müzik öğretmeni yetiştiren kurumların farklılıkları, yetiştirilen öğretmenlere yönelik olarak nitelik ve nicelik kaygılarından hareketle alınan önlem ve gidilen değişiklikler nedeniyle ortaya çıkmıştır.

Araştırmada, müzik öğretmeni yetiştiren kurumların günümüze kadar olan süreçte amaçları, yapıları, lisans ve lisans üstü olmak üzere eğitim-öğretim programları, öğretim elemanları, öğrenci kaynağı ve seçimi, fiziki ortam ve mali yapı açısından incelenmiştir. Müzik öğretmeni yetiştirme sistemi içinde gelinen noktada, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda görevli müzik öğretmeni sayısı, hangi program mezunu oldukları ve müzik öğretmenliği programlarından mezun olanların toplam sayı içindeki oranı, son beş yılda atanan öğretmen sayıları, görev yapan öğretmenlerin illere göre sayısal dağılımı, norm kadro sayısı ve okuttukları toplam ders sayıları, müzik eğitimi anabilim dallarının son altı yıl içindeki lisans ve lisansüstü mezun ve mevcut öğrenci sayıları ile müzik eğitimi anabilim dallarında görevli öğretim elemanlarının akademik unvanlarına göre sayıları tespit edilmiş ve mevcut durum saptanmıştır. Bu sayısal veriler ışığında müzik öğretmeni ihtiyacının karşılanmasındaki güçlükler dikkat çekilmiştir.

Müzik eğitimi anabilim dallarındaki mevcut durum hakkında veri elde etmek amacıyla, lisans üstü programları açabilen Gazi, Marmara, Dokuz Eylül, Uludağ, Selçuk ve Bolu Abant İzzet Baysal Üniversiteleri Eğitim Fakülteleri bünyesindeki güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dallarında görevli 81 öğretim elemanlarının bilgisine baş vurulmuştur.

Öğrenci seçimi ve kaynağı ile ilgili yapılan düzenlemelerden hareketle, yukarıda belirtilen müzik eğitimi anabilim dallarında kayıtlı 832 öğrenciyse öğretmenlik meslek bilgisi programına yönelik, araştırmacı tarafından geliştirilen tutum ölçeğı uygulanmış, programa ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları saptanmıştır.

Alan dışında, sanat kurumlarında sanatçı olarak görev yapan müzik öğretmenliği programları mezunlarının, aldıkları müzik öğretmenliği ve eğitimi ile ilgili konularda Ankara'daki Kültür bakanlığı ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'na bağılı koro, orkestra ve müzik topluluklarında görevli 60 müzik öğretmenliği vasfı taşıyan eski mezunun görüşlerine başvurulmuş, müzik öğretmenliği mesleğı ile ilgili görüşleri ve alan dışında çalışma gerekçelerinin kaynağı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanları müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin; amacı, yapısı, eğitim programları, lisansüstü programları, personel, öğrenci seçimi-kaynağı ve mali yapısını yeterli bulmamakta ve bu konularda sorunların olduğunu belirtmekte, öğrencilerinin öğretmenlik formasyonu programına yönelik nötr (Kararsız) tutum sergiledikleri ve Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nden mezun olanlarla, diğere okullardan mezun olan MEABD öğrencilerinin, pedagojik formasyon derslerine yönelik tutumları arasında fark bulunmadığı ve müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardan mezun olan ve farklı alanlarda çalışan eski mezunların, müzik öğretmenliği ve eğitimi ile ilgili olumsuz görüşleri içeren bir yaklaşım içerisinde olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

ÖNSÖZ

Türkiye Cumhuriyeti ulusal eğitim sistemi içinde, müzik öğretmeni yetiştirmeye verilen önemi Cumhuriyet'in ilanından bir yıl sonra başlamasından anlamaktayız. Ülkenin kalkınması ve gelişmesinde en önemli unsur olarak ele alınan eğitim sistemi içinde müzik öğretmeni yetiştirme, ortaöğretime öğretmen yetiştirme sistemi içinde yer almış ve bu kapsam içinde şekillenmiştir.

Ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştiren çeşitli eğitim kurumları bünyesinde faaliyet gösteren bu kurumların imkanları ve sayıları artarak günümüze kadar gelmiş, ancak çağdaş eğitim yaklaşımları çerçevesinde nitelik ve nicelik bakımından Milli Eğitim sistemimizin ihtiyacı olan müzik öğretmenlerinin ne derece yetiştirildiği tartışıla gelen bir konu olmuştur. Öğretmen ihtiyacını karşılamak ve okullardaki müzik eğitim-öğretim faaliyetlerini daha etkin kılmak amacıyla müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar zaman zaman kendi iradeleriyle zaman zaman da yetkili organların düzenlemeleriyle değişik önlemler almışlar ve uygulamışlardır. Bütün bu çabalar sonunda ülkenin müzik öğretmeni ihtiyacının hala karşılanamaması, günümüze kadar olan süreçte alınan önlemlerin ve yapılan değişikliklerin ve uygulandığı sürecin dikkatle ele alınıp değerlendirilmesi, gelecekte alınacak önlemler açısından büyük önem taşımaktadır.

Müzik eğitimini, eğitim sistemi içinde önemsiz konumdan kurtarmanın en temel şartı nitelikli müzik öğretmeni yetiştirmektir. Milli eğitim sistemimiz içine çağdaş müzik eğitimi yaklaşımları ve Türk toplumunun kültürel birikimleriyle örülmüş bir müzik öğretmeni tipinin belirlenmesi nitelikli müzik öğretmenin yetiştirme çalışmalarında önemli bir aşama olarak görülmelidir. Müzik öğretiminin en önemli ögesi olan müzik öğretmenin eğitim sistemi ve toplum içinde karşılaştığı durumlara hazırlıklı olması, müzik öğretmenliği mesleğinin gerektirdiği sosyal aktivitelerde başarı sağlaması ve bulunduğu her ortamda eğitim-öğretim faaliyetlerini planlama ve uygulama ortamını yaratmayı bilmesi müzik eğitim-öğretimine karşı olan ilgiyi arttıracak müzik öğretmeni mesleğine hak ettiği statüyü kazandıracaktır.

Bu araştırmada, Türkiye’de müzik ğretmeni yetiştiren kurumların tarihsel süreçte izlediği yaklaşımlar, müzik öğretmenleri ve müzik ğretmeni yetiştiren kurumların sayısal verileri ışığında mevcut durum, müzik eğitimi anabilim dalı ğretim elemanları, öğrencileri ve mezunlarının görüşleri doğrultusunda saptanmaya çalışılmış ve daha etkin bir müzik ğretmeni yetiştirme sistemi için öneriler sunulmuştur.

Bu araştırmanın her aşamasında, büyük katkı ve yardımlarını esirgemeyen danışman hocalarım Prof. Dr. Ayşegül Ataman ve Doç. Nezihe şentürk’e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca, araştırmanın gerçekleştirildiği süre içerisinde değerli önerilerinden yararlandığım hocalarım Prof. Dr. Ali Uçan ve Doç. Dr. Rıdvān Süer’e, verilerin toplanması aşamasında ki katkılarında dolaylı Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Başkanı Prof. Dr. Salih Akkaş, Marmara Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Başkanı Prof. Dr. Yıldız Elmas, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Başkanı Prof. Tahsin Kılıç, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Başkanı Prof. Raif Gülcan ve ğretim yesi Yrd. Doç. Sefai Acay, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı Prof. İsmail Bozkaya ve ğretim Görevlisi Ayhan Helvacı, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ğretim yesi Yrd. Doç. Dr. Nurtuğ Barışeri’ne, verilerin işlenmesinde büyük yardımlarını esirgemeyen Dr. Nadir elikz’e ve araştırmanın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen eşim Arş. Gör. Ayşegül Atak Yayla’ya iten teşekkürlerimi sunmayı bir bor bilirim.

Araştırmaya büyük ilgi gstererek, belirttikleri grşlerle değerli katkılarda bulunan öğretim elemanları, ğrenciler ve farklı alanda alışan mezunlara teşekkrlerimi sunarım.

Fatih YAYLA

ABSTRACT

In this study, it has been observed that there are several changes in the education programs of undergraduate and post graduate levels, education staff, student resources and selection, environment and financial structure of the foundations which train music teachers in Turkey.

In order to clarify these changes, the number of music teachers and of departments training music teachers has been mentioned in this study

In order to gain data about the current situation in the music education departments , 81 academic staff who work in education faculties of Gazi, Marmara, Dokuz Eylül, Uludağ, Selçuk and Bolu Abant İzzet Baysal were consulted. The Attitude Measure which is designed by the researcher was applied to 832 students attending to the above mentioned faculties. In addition to these subjects, 60 former graduates of music education departments who work in various art institutions in Ankara were also interviewed about the training of music teachers.

As a result, the academic staff stated that there are some problems in the training of music teachers. On the other hand, the students claim that they have little interest in their educational courses. The former graduates Express that they have no positive attitudes towards the training of music teachers and their profession.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ÖNSÖZ	iii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR CETVELİ	x
TABLOLAR ve ŞEKİLLER CETVELİ	xi
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	24
1.2. Araştırmanın Amacı.....	35
1.2.1. Alt Amaçlar	36
1.3. Araştırmanın Önemi	37
1.4. Varsayımlar.....	38
1.5. Kapsam ve Sınırlılıklar	39
BÖMLÜM II.....	40
YÖNTEM	40
2.1. Araştırma Modeli.....	40
2.2. Evren ve Örneklem	40
2.3. Veri Toplama Araçları ve Geliştirilmeleri.....	46
2.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	53
2.5. Verilerin Toplanması	54
BÖLÜM III.....	55
BULGULAR VE YORUM	55
3.1. MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRETİM ELEMANLARININ	
“MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SİSTEMİNE” İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	55
3.1.1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Amaçlarına İlişkin Görüşleri	55
3.1.2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Yapısına İlişkin Görüşleri.....	58
3.1.3. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Eğitim Programlarına İlişkin Görüşleri	60
3.1.4. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Lisansüstü Programlarına İlişkin Görüşleri	63
3.1.5. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Görevini Üstlenen Akademik Personele İlişkin Görüşleri	66
3.1.6. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Öğrenci Seçimi ve Kaynağına İlişkin Görüşleri	68
3.1.7. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Mali Yapıya İlişkin Görüşleri	70
3.2. GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI	
ÖĞRETİM ELEMANLARININ “MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME	
SİSTEMİNE” İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	72

3.2.1. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Amaçlarına İlişkin Görüşleri	72
3.2.2. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Yapısına İlişkin Görüşleri	74
3.2.3. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Eğitim Programlarına İlişkin Görüşleri.....	76
3.2.4. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Lisansüstü Programlarına İlişkin Görüşleri..	78
3.2.5. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Görevini Üstlenen Akademik Personelle İlişkin Görüşleri	80
3.2.6. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Öğrenci Kaynağı ve Seçimine İlişkin Görüşleri	81
3.2.7. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Mali Yapıya İlişkin Görüşleri	83
3.3. ÖĞRENCİLERİN MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA YÖNELİK TUTUMLARI	85
3.3.1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Genel Tutumları	85
3.3.2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumları	86
3.3.3. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Ödev ve Araştırmalara Yönelik Tutumları...	87
3.3.4. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumları	88
3.3.5. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumları	89
3.3.6. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programındaki Uygulamalara Yönelik Tutumları	90
3.3.7. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Sınavlara Yönelik Tutumları	91
3.3.8. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumları ...	92
3.3.9. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumları	93
3.3.10. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına-Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumları	94
3.4. MEZUN OLDUKLARI LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN MEABD ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA YÖNELİK TUTUMLARI	96

3.4.1. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Genel Tutumları	96
3.4.2. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumları	98
3.4.3. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Ödev ve Araştırmalara Yönelik Tutumları.....	100
3.4.4. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumları.....	102
3.4.5. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumları.....	104
3.4.6. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Uygulamalara Yönelik Tutumları.....	106
3.4.7. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Sınavlara Yönelik Tutumları	108
3.4.8. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumları	110
3.4.9. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumları	112
3.4.10. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına-Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumları	114
3.5. SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN MEABD ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA YÖNELİK TUTUMLARI	116
3.5.1. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Genel Tutumları.....	116
3.5.2. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumları	118
3.5.3. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, Programında Yer Alan Ödev ve Araştırmalara Yönelik Tutumları.....	120
3.5.4. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumları	122
3.5.5. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumları	123

3.5.6. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Uygulamalara Yönelik Tutumları	125
3.5.7. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Sınavlara Yönelik Tutumları	127
3.5.8. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumları	129
3.5.9. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumları	131
3.5.10. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına-Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumları	132
3.6. MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ALANINDAN MEZUN OLAN VE BU GÖREVDEN FARKLI GÖREVLERDE ÇALIŞAN ESKİ MEZUNLARIN “MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ EĞİTİMİNE” İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	135
BÖLÜM 4.....	138
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	138
KAYNAKÇA	153
EKLER	159

KISALTMALAR CETVELİ

a.g.e	: Adı Geçen Eser
AOBP	: Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı
APK	: Araştırma Planlama Koordinasyon
EF.	: Eğitim Fakültesi
GEE	: Gazi Eğitim Enstitüsü
G.E.F.	: Gazi Eğitim Fakültesi
GSF.	: Güzel Sanatlar Fakültesi
LES	: Lisansüstü Eğitim Sınavı
MEABD	: Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MMM	: Musiki Muallim Mektebi
MÖZYES	: Merkezi Özel Yetenek Sınavı
ÖSS	: Öğrenci Seçme Sınavı
ÖSS-P	: Öğrenci Seçme Sınav Puanı
ÖSYM	: Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi
ÖYSP	: Özel Yetenek Sınav Puanı
ÖYSP-SP	: Özel Yetenek Sınav Puanı Standart Puanı
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurulu
YP	: Yerleştirme Puanı

TABLOLAR ve ŞEKİLLER CETVELİ

TABLOLAR

Tablo 1.1.1 Meb Talim Terbiye Dairesi Müzik Öğretmeni Atama Esasları	28
Tablo 1.1.2 Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Programlara Göre Dağılımı	29
Tablo 1.1.3 Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Alanlara Göre Sayısal Dağılımı.....	30
Tablo 1.1.4 Görev Yapan Eğitim Fakültesi Mezunu Müzik Öğretmenlerinin Sayısal Dağılımları.....	30
Tablo 1.1.5 Meb 1997-2000 Yılı Müzik Öğretmeni Atama Sayıları	31
Tablo 1.1.6 1995-2002 Yılları Arası Müzik Öğretmenliği Programları Lisans Öğrenci Sayısal Verileri	32
Tablo 1.1.7 1995-2002 Yılları Arası Müzik Öğretmenliği Programları Lisans Öğrenci Sayısal Verileri	33
Tablo 1.1.8 1996-2002 Yılları Arası Müzik Öğretmenliği Programları Öğretim Elemanı Sayısal Verileri	34
Tablo 2.2.1 Araştırma Gurubu İçerisinde Yer Alan Öğretim Elemanlarına İlişkin İstatistik Bilgiler	41
Tablo 2.2.2 Araştırma Gurubu İçerisinde Yer Alan Öğrencilere İlişkin İstatistik Bilgiler	42
Tablo 2.2.3 Araştırma Gurubu İçerisinde Yer Alan Eski Mezunlara İlişkin İstatistik Bilgiler	44
Tablo 2.3.1 Öğretim Elemanları Görüşme Anketi Ölçeğine Yönelik Faktör Analizi Sonuçları	47
Tablo 2.3.2 Öğretim Elemanları Ölçeğinin Toplam Varyansı Açıklama Oranı.....	48
Tablo 2.3.3 Tutum Ölçeğine Yönelik Faktör Analizi Sonuçları	50
Tablo 2.3.4 Tutum Ölçeğinin Toplam Varyansı Açıklama Oranları.....	51
Tablo 2.3.5 Eski Mezun Görüş Anketine Yönelik Faktör Analizi Sonuçları	52
Tablo 3.1.1 Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Amacına İlişkin Görüşlerine Yönelik Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapmalar	56
Tablo 3.1.2 Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Yapısına İlişkin Görüşlerine Yönelik Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapmalar	58
Tablo 3.1.3 Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Lisans Eğitim Programlarına İlişkin Görüşlerine Yönelik Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapmalar	61
Tablo 3.1.4 Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Lisansüstü Programlarına İlişkin Görüşlerine Yönelik Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapmalar	64
Tablo 3.1.5 Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenini Yetiştirmeyle Görevli Akademik Personelle İlişkin Görüşlerine Yönelik Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapmalar	66

Tablo 3.1.6 Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Öğrenci Kaynağı Ve Seçimine İlişkin Görüşlerine Yönelik Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapmalar	68
Tablo 3.1.7 Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Mali Yapıya İlişkin Görüşlerine Yönelik Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama Ve Standart Sapmalar	70
Tablo 3.2.1 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Amacına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları	72
Tablo 3.2.2 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Yapısına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları	74
Tablo 3.2.3 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Lisans Eğitim Programlarına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları	76
Tablo 3.2.4 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Lisansüstü Programlarına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları	78
Tablo 3.2.5 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenini Yetiştirmeyle Görevli Akademik Personele İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları	80
Tablo 3.2.6 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Öğrenci Kaynağı Ve Seçimine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları	82
Tablo 3.2.7 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Mali Yapıya İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasına Yönelik T-Testi Sonuçları	83
Tablo 3.3.1 Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Tutumları	85
Tablo 3.3.2 Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumları	87
Tablo 3.3.3 Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Ödev Ve Araştırmalara Yönelik Tutumları	88
Tablo 3.3.4 Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumları.....	89
Tablo 3.3.5 Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumları.....	90
Tablo 3.3.6 Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Uygulamalara Yönelik Tutumları.....	91
Tablo 3.3.7 Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Sınavlara Yönelik Tutumları	92
Tablo 3.3.8 Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumları.....	93
Tablo 3.3.9 Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumları	94
Tablo 3.3.10 Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programına-Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumları	95

Tablo 3.4.1 Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları	97
Tablo 3.4.2 Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları.....	99
Tablo 3.4.3 Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Ödev Ve Araştırmalara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları.....	100
Tablo 3.4.4 Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları.....	102
Tablo 3.4.5 Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları.....	104
Tablo 3.4.6 Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Uygulamalara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları.....	106
Tablo 3.4.7 Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Sınavlara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları.....	108
Tablo 3.4.8 Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları.....	110
Tablo 3.4.9 Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları.....	112
Tablo 3.4.10 Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programına-Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları.....	114
Tablo 3.5.1 Sınıf Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	117
Tablo 3.5.2 Sınıf Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	118
Tablo 3.5.3 Sınıf Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Ödev Ve Araştırmalara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	120
Tablo 3.5.4 Sınıf Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	122
Tablo 3.5.5 Sınıf Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	124

Tablo 3.5.6 Sınıf Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Uygulamalara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	125
Tablo 3.5.7 Sınıf Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Sınavlara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	127
Tablo 3.5.8 Sınıf Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	129
Tablo 3.5.9 Sınıf Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	131
Tablo 3.5.10 Sınıf Değişkeni Açısından, Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programına-Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılmasına İlişkin Varyans Analizi Sonuçları	133
Tablo 3.6.1 Müzik Öğretmenliği Alanından Mezun Olan Ve Bu Görevden Farklı Görevlerde Çalışan Eski Mezunların Müzik Öğretmenliği Eğitimine İlişkin Görüşleri	135

ŞEKİLLER

Şekil 3.1.1 Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Amacına İlişkin Görüşlerinin Maddelere Göre Grafiği	57
Şekil 3.1.2 Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Yapısına İlişkin Görüşlerinin Maddelere Göre Grafiği	59
Şekil 3.1.3 Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmenliği Lisans Eğitimi Programlarına İlişkin Görüşlerinin Maddelere Göre Grafiği	62
Şekil 3.1.4 Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmenliği Lisansüstü Programlarına İlişkin Görüşlerinin Maddelere Göre Grafiği	65
Şekil 3.1.5 Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmeni Yetiştirme Görevinde Bulunan Akademik Personele İlişkin Görüşlerinin Maddelere Göre Grafiği	67
Şekil 3.1.6 Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmenliği Sisteminin Öğrenci Kaynağı Ve Seçimine İlişkin Görüşlerinin öğrenci Kaynağı Ve Seçimine İlişkin Görüşlerinin Maddelere Göre Grafiği	69
Şekil 3.1.7 Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmenliği Sisteminin Mali Yapısına İlişkin Görüşlerinin Maddelere Göre Grafiği	70
Şekil 3.2.1 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Amacına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasının Maddelere Göre Grafiği.....	73
Şekil 3.2.2 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Yapısına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasının Maddelere Göre Grafiği.....	75

Şekil 3.2.3 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmeni Yetiştirme Lisanas Eğitim Programlarına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasının Maddelere Göre Grafiği	77
Şekil 3.2.4 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmenliği Lisansüstü Programlarına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasının Maddelere Göre Grafiği.....	79
Şekil 3.2.5 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmeni Yetiştirmeyle Görevli Akademik Personele İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasının Maddelere Göre Grafiği	81
Şekil 3.2.6 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Öğrenci Kaynağı Ve Seçimine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasının Maddelere Göre Grafiği.....	82
Şekil 3.2.7 Görev Değişkeni Açısından Öğretim Elemanlarının Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Mali Yapıya İlişkin Görüşlerin Karşılaştırılmasının Maddelere Göre Grafiği.....	84
Şekil 3.4.1 Mezun Olunan Lise Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Genel Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	97
Şekil 3.4.2 Mezun Olunan Lise Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	99
Şekil 3.4.3 Mezun Olunan Lise Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Ödev Ve Araştırmalara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği.....	101
Şekil 3.4.4 Mezun Olunan Lise Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Setifikası Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	103
Şekil 3.4.5 Mezun Olunan Lise Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	105
Şekil 3.4.6 Mezun Olunan Lise Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Uygulamalara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	107
Şekil 3.4.7 Mezun Olunan Lise Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Sınavlara.....	109
Şekil 3.4.8 Mezun Olunan Lise Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Setifikası Programında Yer Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	111
Şekil 3.4.9 Mezun Olunanlise Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Frafiği.....	113
Şekil 3.4.10 Mezun Olunan Lise Değişkeni Açısından Meabd Öğrencilerinin Meabd Formasyonu Programına Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	115
Şekil 3.5.1 Sınıf Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Genel Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	117

Şekil 3.5.2 Sınıf Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği ..	119
Şekil 3.5.3 Sınıf Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Programında Yer Alan Ödev Ve Araştırmalara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	121
Şekil 3.5.4 Sınıf Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumların Karşılaştırma Grafiği	123
Şekil 3.5.5 Sınıf Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	124
Şekil 3.5.6 Sınıf Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Öğretmenlik Uygulamalarına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	126
Şekil 3.5.7 Sınıf Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programlarında Yer Alan Sınavlara Yönelik Tutumların Karşılaştırma Grafiği	128
Şekil 3.5.8 Sınıf Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programında Görev Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	130
Şekil 3.5.9 Sınıf Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	132
Şekil 3.5.10 Sınıf Değişkeni Açısından Öğrencilerin Meabd Öğretmenlik Formasyonu Programına Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırma Grafiği	134
Şekil 3.6.1 Müzik Öğretmenliği Alanından Mezun Olan Ve Bu Görevden Farklı Görevlerde Çalışan Eski Mezunların Müzik Öğretmenliği Eğitimine İlişkin Görüşleri	137

BÖLÜM I

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti'nde müzik öğretmeni yetiştiren ilk kurum, Cumhuriyetin ilanından hemen sonra Maarif Vekaleti'nin 1924 yılı bütçesiyle kabul edilen ve 1 Eylül 1924 tarihinde orta dereceli okullara müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla açılan Musiki Muallim Mektebidir. Kurtuluş savaşından çıkmış ve yeni kurulmuş olan bir ülkenin eğitim alanında önceliğini alabilen bu okulun kuruluşu, müzik sanatını ve bunu ülkeye yayacak olan müzik öğretmenliği mesleğine verilen önemi açıkça ortaya koymaktadır. Cumhuriyet'le birlikte başlatılan eğitim çalışmalarının esası; milli, çağdaş ve laik bir eğitim sistemi kurmak, yaymak ve bunun için gerekli olanakları sağlamak ve Atatürk'ün belirtip hükümet programlarında da açıklandığı gibi, halkı eğitmek ve Cumhuriyet'i yaşatacak yeni nesli yetiştirmektir. "Bu amaçla birlik esasına dayalı, çocukların yetiştirilmesi, halkın eğitimi ve mili güzidelerin yetiştirilmesi için gerekli vasıtalar geliştirilerek öğretmen yetiştirilmesi öncelikle hedeflenmiştir."¹ Cumhuriyet'in ilanından hemen sonra çıkarılan 439 sayılı Orta Tedrisat Muallimleri kanununun 8. maddesi ile kimlerin Resim- İş, Müzik ve Beden eğitimi öğretmeni olabileceklerine açıklık getirilmiş ve öğretmenlik mesleği yasal dayanağa kavuşturularak orta öğretime öğretmen yetiştiren kurumlar açılmaya başlanmıştır.

1 Kasım 1924'te deneme eğitim öğretime ilk tedrisat'a bağlı olarak başlayan Musiki Muallim Mektebi 29 Temmuz 1925'te talimatnamesinin yayınlanmasıyla 1925-26 öğretim yılında ilk yılı hazırlık olmak üzere ilköğretim üzerine dört yıllık müzik öğretmenini yetiştiren bir kurum hüviyetine kavuşmuştur ve orta tedrisat'a aktarılmıştır. Her geçen yıl kadrosu, bütçesi ve teknik imkanları genişleyen bu kurumun 1931 yılında yeni bir talimatnamesi yayınlanmış ve okulun süresi genel

¹ Tayyip DUMAN: Türkiye'de Orta Öğretime Öğretmen Yetiştirme. (İstanbul, 1991). s. 25.

ortaöğretim ve mesleki öğretim adıyla iki bölüm halinde 6 yıla çıkartılmıştır.² 1934'te Milli Musiki ve Temsil Akademisinin kurulmasıyla Musiki Muallim mektebi, Riyaseticumhur Filarmonik Orkestrası ve Temsil Şubesi Yüksek Tedrisat'a devredilen bu kurumun bünyesinde yer almıştır.³ 1936-37 öğretim yılında Musiki Muallim Mektebi Temsil sınıfları ismiyle bir konservatuar faaliyete geçmiş, Riyaset-i Cumhuriyet Filarmonik Orkestrası ise bu akademiden ayrılmıştır. Bütün bu gelişmelerin sonucu müzik öğretmeni yetiştirme amacının yanında sanatçı yetiştirme amacı da ağırlık kazanmaya başlamış ve Musiki Muallim Mektebi 1938-39 öğretim yılından itibaren Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü' ne aktarılmış ve *Gazi Orta Öğretmen ve Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesi* adını almıştır.⁴

1926-1927 de Konya' da kurulan Orta Muallim Mektebi 1927-28 öğretim yılında Ankara'ya nakledilmiş ve Yüksek Tedrisata aktarılarak *Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü* adını almıştır.⁵ Orta dereceli okullara öğretmen ve ilk öğretim okullarına müfettiş yetiştiren yüksek dereceli bir okul olan bu kurumun içinde yer alan müzik şubesinin yanı sıra, 1942 ve 1947 yılları arasında Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsü Güzel Sanatlar Kolu da müzik öğretmeni yetiştirme denemesinde bulunmuştur.⁶ 1950 de İstanbul Çapa ve 1960 da Ankara da açılan ilköğretmen okulu özel müzik şubesi, (Müzik Seminerleri) ilköğretmenlerinin müzik eğitimini üstlenmiş⁷ ve eğitim enstitülerinin müzik bölümlerine ve diğer müzik kurumlarına öğrenci hazırlamıştır. Takip eden yıllarda İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü 1969, İzmir Buca Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü 1973, Nazilli Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü 1977 de kurulmuşlardır. 1977-1978 öğretim yılında dal öğretmeni yetiştiren eğitim enstitülerinin öğretim süresi, dört yıla çıkarılarak isimleri Yüksek Öğretmen Okulu olarak değiştirilmiştir. Bu yapılanma içinde müzik bölümü, yüksek öğretmen okulunun 16 bölümün birisi olarak yer almış ve üniversite yapısına doğru bir eğilim ortaya çıkmıştır. 20 Temmuz 1982 de 41 sayılı

² Cemil ÖZTÜRK: *Atatürk Devri Öğretmen Yetiştirme Politikası*. (Ankara,1996), s.197.

³ Orhan Ş. GÖKYAY: *Ankara Devlet konservatuarı Tarihçesi* (Ankara1945), s.10.

⁴ Cemil ÖZTÜRK a.g.e. s., 193.

⁵ Cemil ÖZTÜRK a.g.e. s., 202.

⁶ Ali UÇAN: *Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci yıl Programının değerlendirilmesi*. (Ankara), s.3.

⁷ Ali UÇAN a.g.e., s.3

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında kanun hükmünde kararname ile hizmet öncesi öğretmen yetiştiren kurumlar üniversitelere bağlanarak yeni bir yapılanmaya gidilmiştir.⁸ Bu yapılanmayla Eğitim Fakültesi bünyesine alınan müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar, 4 yıllık lisans programı olarak Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü adını almıştır. Buna göre Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü ve Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü isimleriyle müzik öğretmeni yetiştiren lisans programları haline dönüştükleri görülmektedir. Bu yeniden yapılanmadan sonra Uludağ Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Harran Üniversitesi (Fen Edebiyat Fakültesi bünyesinde), Cumhuriyet Üniversitesi, 18 Mart Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 19 Mayıs Üniversitesi, Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi'ne bağlı müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar günümüze kadar olan süreçte kurulmuşlardır.

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 17.08.1983 tarih ve 2880 sayılı kanunla değişik 43/b maddesinde "Öğretmenlik alanında eğitim öğretim yapan kurumlarda, eğitim, öğretim, metot, kapsam, öğretim süresi ve yıl içindeki değerlendirme esaslarının Milli Eğitim Bakanlığı ile iş birliği yapılarak Yüksek Öğretim Kurulunca düzenleneceği, hükme bağlanmıştır. 1994 yılında başlayan ve 16.8.1997 tarih ve 4306 sayılı kanunla yürürlüğe giren ve 1997-98 öğretim yılında uygulanmaya başlanan sekiz yıllık zorunlu ilköğretim uygulaması nedeniyle gözden geçirilerek, 1997 yılında sonuçlanan Milli Eğitim Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurulu ve Dünya Bankası tarafında gerçekleştirilen Milli Eğitimi Geliştirme Projesi sonucunda Eğitim Fakülteleri yeniden yapılandırılmış ve Müzik Eğitimi Bölümleri ve Resim İş Bölümleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü adı altında birleştirilerek Müzik Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı haline dönüştürülmüştür.⁹

⁸ Tayyip DUMAN a.g.e., s.190

⁹ YÖK Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi. (Ankara1997), s.21.

Müzik Öğretmeni yetiştiren kurumlar Musiki Muallim Mektebi, Eğitim Enstitüsü, Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Fakültesi çatısı altında günümüze kadar olan süreçte dört ayrı sistem olarak ele alınabilir. Bu dört sistem içinde dönemin şartları dahilinde orta öğretime müzik öğretmeni yetiştiren bu kurumlar, orta öğretime öğretmen yetiştirme politikaları içerisinde bir çok değişime uğrayarak günümüze kadar gelinmiştir. Birinci sistemi Musiki Muallim Mektebi dönemi oluşturmaktadır. İkinci sistemi Gazi Eğitim Enstitüsü ve Müzik şubesi olan diğer enstitüleri kapsamı içine almıştır. Üçüncü sistemi Yüksek Öğretmen Okulu müzik şubeleri dönemini kapsamaktadır. Dördüncü ve son sistem Eğitim Fakültesi Müzik Bölümleri ve günümüzdeki ismi ile Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarını kapsamaktadır. Bu dört sistem içinde yer alan kurumlar günümüze kadar tarihi süreçte incelendiğinde, amaçları, yapıları, eğitim programları, lisansüstü programları, eğitim öğretim kadrosu, öğrenci kaynağı ve seçimi, fiziki ortam ve mali yapılarında her sisteme göre farklılıklar gösterdiği görülmektedir.

Müzik öğretmeni yetiştiren bu kurumların kuruluş amaçları, kurulan eğitim kurumunun yapısı, öngörülen eğitim programları, üniversite bünyesinde yer alanların lisansüstü programları, görev alan öğretim elemanları, öğrenci kaynağı ve seçimi ve mali yapı ve fizik ortamının günümüzdeki sisteme nasıl bir süreçten geldiği ve bu süreç içindeki uygulamaların detaylı bir incelemesi, müzik öğretmeni yetiştiren kurumların günümüzdeki durumunun daha iyi analiz edilmesine ve saptanmasına katkı sağlayacaktır. Dört ayrı kurum ve sistemin müzik öğretmenliğine getirdiği oluşum ve uygulamaların, günümüzde müzik öğretmeni yetiştiren programların sorunların giderilmesi ve geliştirilmesine yönelik çağdaş öğretmenlik yaklaşımlarıyla yeniden şekillenmesinde olumlu katkı sağlaması beklenebilir. Ayrıca mevcut müzik öğretmeni yetiştiren kurumların tarihi süreci içinde tespit edilen ve öğretmen yetiştiren kurumlarımızın temel özelliklerini oluşturan amaç, yapı, lisans programları, lisansüstü programları, eğitim öğretim kadrosu, öğrenci kaynağı ve seçimi, fiziki ortam ve mali yapı açılarından ele alınarak incelenmesini de mümkün kılmaktadır.

a) Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Amaçları: Musiki Muallim Mektebinin 1925 yılında yayınlanan talimatnamesinin birinci maddesinde “*Musiki Muallim Mektebi lise ve orta mektepler ile muallim mektepleri için musiki muallimi yetiştirmek maksadı ile tesis edilmiştir.*”¹⁰ ifadesi yer alır. 1931 yılında yayınlanan ikinci talimatnamede de “*Musiki Muallim Mektebi lise ve orta derecedeki mektepler için musiki muallimi yetiştirmek maksadı ile açılmış bir müessesedir.*”¹¹ hükmü yer alır. 1934 Yılında çıkarılan Milli Musiki ve Temsil Akademisinin teşkilat kanunu ile kurulan Temsil Akademisinin amaçları, “*Memlekette ilmi esaslar dahilinde milli musikiyi işlemek, yükseltmek ve yaymak, Sahne temsilinin her şubesinde ehliyetli unsurlar yetiştirmek, Musiki Muallimi yetiştirmek*”¹² olarak üç maddede toplanmıştır.

Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Şubesi ismiyle eğitim öğretim hayatına başlayan kurum, enstitünün yönetmeliklerinde amaç ve kuruluş bölümünde birinci madde olarak yer alan “*Gazi Eğitim Enstitüsü Orta okullarla muadili öğretim kurumlarına ve ilk öğretmen okullarına öğretmen, ilk öğretime müfettiş ve ilk öğretmen okullarına bağlı uygulama okullarına müdür yetiştiren; ilk ve orta okullarla ve ilk öğretmen okullarıyla ilgili problemler üzerinde incelemeler yapan ve bu okullar öğretmenlerinin mesleki gelişmelerine yardım eden bir yüksek öğretim kurumudur.*”¹³ maddesi ile amaçlarının düzenlendiği görülür. Enstitü yönetmeliğinin bu maddesi, yönetmeliğin bir çok defa değişikliğe uğramasına karşın içeriğini korumuştur. 1970 yılında Talim Terbiye Dairesinin 537 sayılı kararıyla kabul edilen Gazi Terbiye Enstitüsü Müzik Bölümü Müfredat programında Müzik Bölümünün Temel Amacı birinci maddede “*Orta dereceli okullar ile meslek okullarında müzik derslerini okutacak, müzik eğitimi çalışmalarını yönetecek ve çevrelerine bu alanda rehber olabilecek nitelikte öğretmen yetiştirmek.*”¹⁴ olarak belirtilmiştir.

¹⁰ Ali UÇAN a.g.e., s.196.

¹¹ Ali UÇAN a.g.e., s.195.

¹² Resmi Gazete: Musiki ve Temsil Akademisinin Teşkilat Kanunu. Sayı 2743

¹³ MEB: Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği. (Ankara), s.3.

¹⁴ Ali UÇAN a.g.e., 174

1978 yılından itibaren 4 yıllık öğretmen okulu olarak yapısı düzenlenen Yüksek Öğretmen Okulunun Müzik Bölümü ismini alan kurumun amacı, temel eğitimin ikinci kademesine ve orta öğretim kurumlarına Müzik dal öğretmeni yetiştirmek olarak düzenlenir.

1982 de yükseköğretim kurumlarının üniversitelere devredilmesiyle öğretmen yetiştiren bu kurumlar Eğitim Fakültesi bünyesine devredilmiş ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun kapsamına girmiştir. Yüksek Öğretim Kanuna Göre Fakülte *“yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan; kendisine birimler bağlanabilen bir yükseköğretim kurumudur.”* Bölüm *“Amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün teşkil eden, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın Anabilim ve Anasanat dallarından oluşan; fakültelerin ve yüksekokulların eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama birimidir. Anabilim dalı ve Anasanat dalları bilim ve dallarından oluşur. Yükseköğretimdeki çeşitli birimlerin ortak derslerini vermek üzere rektörlüğe bağlı bölümler de kurulabilir.”*¹⁵ ifadeleriyle tanımlanmakta, görev sorumlulukları belirtilmektedir.

1997 yılında tamamlanan Milli Eğitimi Geliştirme Projesiyle Eğitim Fakülteleri, yanlış yapılanma, temel amaçlardan uzaklaşma gibi çeşitli sorunlarla karşı karşıya bulunduğu ve ülkenin öğretmen ihtiyacını karşılamada gerek nitelik gerekse nicelik bakımından yetersiz kaldığı gerekçeleriyle öğretmen yetiştirme programlarının yeniden düzenlenmesine temel teşkil eden bu sorun ve ihtiyaçlara ilişkin önemli noktaları ele alınmış ve yeniden yapılandırılmıştır. Eğitim Fakültesinin Bölüm ve Anabilim Dallarında gidilen bu düzenlemeyle Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı olarak yeniden yapılandırılmıştır. Bu değişiklikler YÖK yetkileri kapsamında gerçekleştiğinden Fakülte, Bölüm ve Anabilim Dalı amaçları yönünden Yüksek Öğretim Kanunda belirtilen görev ve sorumluluklarını korumuşlardır.

¹⁵ YÖK: 2547 sayılı Yüksek öğretim Kanunu. (Ankara, 2002),

b) Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Yapıları: Musiki muallim mektebi 1925 yılı Talimatnamesine göre doğrudan Maarif Vekaletine bağlı, *müdür, bir müdür muavini ve bir dahiliye müdürü ile yönetilen, bir hesap katibi, ambar ve depo memuru*; 1931 talimatnamesine göre de “*müdür, müdür başmuavini ve iki muavin, dahiliye şefi, katip, hesap katibi, kütüphane memuru, ambar memuru ve diğer lüzumlu olacak memur ve hademe'den*”¹⁶ oluşan personeli ve öğretmen kadrosuyla Musiki Muallimi yetiştirmek için kurulan bir okuldur. Atanacak müdürde Batı Musikisine vakıf olması ve yüksek müzik okulu mezunu olması şartı aranmaktadır. 1931 Talimatnamesiyle müdürün bu şartların yanında diğer muallim mektepleri müdürlerinden istenen şartlara da uygun olması öngörülmüştür. Bu yapı içinde kurum Gazi Terbiye Enstitüsüne devrine kadar olan süreçte, kendi talimatnamesi ve muallim mektepleri talimatnameleri uyarınca faaliyetini sürdürmüştür.

Gazi Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesi her yıl şube öğretmenleri tarafından seçilen Şube Şefi tarafından yönetiliyordu. Şube Şefleri Enstitü yönetiminde şubeyi temsil ediyordu. Enstitü yönetimi, enstitü eğitim ve öğretim faaliyetlerinden ve yönetiminden sorumlu ve düzenleyici amir olan bir “*müdür, ve en fazla üç adet ve birisi başmuavin olmak üzere müdür muavinden*” oluşur, bunun yanında *idari memurlar, doktor ve hasta bakıcı*¹⁷ da enstitü bünyesinde hizmet verirdi. Bölüm Şefleri ilgili bölüm öğretmenler kurulunca iki yıllığına öğretim elemanlarında seçilir veya sözleşmeli çalışan uzmanlar tarafından seçime tabi olmaksızın atamayla belirlenirdi. Enstitülerde enstitü meclisi, öğretmenler meclisi, ve şube meclisi gibi organlar da yer almaktaydı. *Enstitü meclisi, enstitü müdürü başkanlığında şube şefleri ve müdür başyardımcısı*’ndan oluşur ve eğitim ve öğretimin yönetmelikçe tespit edilen uygun şekilde yürütülmesini, bölümler arası eğitim öğretim ve uygulama çalışmalarının düzenlenmesi, enstitü bütçesinin oluşturulmasını ve milli eğitim bakanlığına sunulmasını ve idarece tespit edilen diğer işleri yapılmasını sağlamakla yükümlüdür. *Öğretmenler meclisi, enstitü müdürü başkanlığında* enstitünün bütün *öğretmenleri ve asistanlarından* oluşan ve yılda en az üç defa toplanarak, enstitü eğitim, öğretim ve yönetiminin durumunu gözden geçirmek,

¹⁶ Ali UÇAN a.g.e., ss.195-196.

gelecek çalışmalar için önerileri tespit etmek, yönetmelik hükümlerince gerekli seçimleri yapmak, bakanlık ve enstitü yönetimince gündeme getirilen konuları karara bağlamakla yükümlüdür. *Şube meclisi, şube şefi başkanlığında şube öğretmenlerinden ve asistanlarından* oluşan ve en az ayda bir defa toplanarak bölüm şefini seçmek, bölüm eğitim öğretim faaliyetlerini inceleyip gereken karar ve tedbirleri almak, hazırlanan müfredat programı tasarılarını gözden geçirmek, birleştirmek ve bölüm ders dağılım cetveli tasarısını hazırlamak, enstitü kurulunun tetkikine sunulacak öğretim ve eğitim meselelerini tespit etmek, inceleme kurs veya tatbikat için başka yerlere gönderilmesi gereken sınıfların çalışma programlarının hazırlanması ve bu çalışma programlarını idare edecek öğretmenleri seçmek, öğrencilerin genel durumunu yönetmelikte belirtilen hususlarca incelemek ve enstitüden çıkarılması gerekenleri tespit etmek ve yönetmelikle ve idarece verilen diğer işleri yapmakla yükümlü bir kuruldur.¹⁸

Eğitim Enstitüsünün bu yapısı, kurumun yüksek öğretmen okulu olduğu dönemde okulun amaçları, eğitim öğretim faaliyetleri, ve okulun süresinin değişikliğe uğramasına karşın yönetim şekli, organları, yapısını ve işleyişini aynen korumuştur. Dört yıl Yüksek Öğretmen okulu olarak faaliyet gösteren kurum hizmet öncesi öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının üniversite bünyesine alınmasıyla, Üniversite, Fakülte, Bölüm, Anabilim Dalından oluşan bir yapıya kavuşmuştur. *Üniversite*: Profesör akademik unvanına sahip, üniversite öğretim üyeleri tarafından seçilecek olan adaylar arasından Cumhurbaşkanınca atanan “*rektör*”; *fakülte*: fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan ve rektörün önereceği, üniversite içinde veya dışında üç profesör arasından yükseköğretim kurulunca atanan “*dekan*”; *bölüm*: bölümün aylıklı profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde yardımcı doçentler arasından fakültelede dekanca atanan “*bölüm başkanı*” tarafından yönetilir. *Anabilim dalı başkanı* da dekan tarafından atanmaktadır.

¹⁷ MEB: a.g.e., ss.9-13

¹⁸ MEB: a.g.e., ss. 13-23

Üniversite içinde çalışan organlar: “*rektörün başkanlığında, rektör yardımcıları, dekanlar ve her fakülteden fakülte kurullarınca üç yıl için seçilecek birer öğretim üyesi ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden*” teşekkül eden “senato”; “*rektörün başkanlığında dekanlardan, üniversiteye bağlı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek şekilde senatoca dört yıl için seçilecek üç profesörden*” oluşan “üniversite yönetim kurulu”; “*dekanın başkanlığında fakülteye bağlı bölümlerin başkanları ile varsa fakülteye bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden ve üç yıl için fakültedeki profesörlerin kendi aralarından seçecekleri üç doçentlerin kendi aralarından seçecekleri iki, yardımcı doçentlerin kendi aralarından seçecekleri bir öğretim üyesinden*” oluşan “fakülte kurulu”; “*dekanın başkanlığında fakülte kurulunun üç yıl için seçeceği üç profesör, iki doçent ve bir yardımcı doçentten*” oluşan “fakülte yönetim kurulu”; “*ilgili anabilim dalının öğretim elemanlarından*”¹⁹ oluşan “anabilim dalı kurulu” olarak yer alır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların yapısal özelliklerinin basitten daha karmaşığa doğru bir eğilimle günümüze kadar geldiği yukarıda özetlenen durumdan anlaşılmaktadır. Başka bir açıdan bakıldığında cumhuriyetin ilk yıllarında özel bir ilgi ve anlayışla ele alınan müzik öğretmeni yetiştirme meselesinin önemini yitirdiği ve daha genel anlamda ele alındığı söylenebileceği gibi sistematik ve sağlam bir eğitim öğretim sistemine kavuşması nedeniyle kurumun gelişiminin öğretmen yetiştiren diğer alanlarla paralel şekillenmesi amaçlandığı da düşünülebilir. Müzik öğretmeni yetiştiren programın uzun yıllar Gazi Eğitim Enstitüsü bünyesinde tek bir kurum olarak faaliyet göstermesi müzik öğretmeni yetiştirmenin sağlam kurumsal bir sisteme kavuşmadığı kuşkusunu da desteklediği söylenebilir. Eğitim enstitüsü döneminde üç ve günümüze kadar olan süreçte yirmiye ulaşan sayılarıyla diğer öğretmen yetiştiren programlar gibi müzik öğretmeni yetiştiren programlar da yapısal açıdan bir çok sorunla karşılaşmıştır.

¹⁹ YÖK: 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu. (Ankara, 2002).

1997 yılındaki yeniden yapılanmayla 2547 sayılı yasayla çizilen çerçevede bir değişiklik olmamış, ancak 19.9.1997 tarih ve 97.8.144 sayılı Yükseköğretim Genel Kurul Kararı ile Öğretmen Yetiştirme Milli Komitesi, Yükseköğretim Kurulu'nun öğretmen yetiştirme ile ilgili alacağı kararları oluşturmada danışma organı olarak faaliyet göstermek amacıyla kurulmuş ve Milli Komite'de, Eğitim Fakülteleri, Yükseköğretim Kurulu ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili birimlerinin temsilcilerinin yer alması öngörülmüştür.

c) Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Eğitim Programları: Musiki muallim mektebi 1925 yılı talimatnamesinin sekizinci maddesinde okutulacak dersler, dokuzuncu maddesinde de Musiki Muallim Mektebinde talim edilecek çalgılar, *keman, piyano, flüt, viyolonsel* olarak belirtilmiş ve bu çalgılardan birinin mecburi olduğu maddede yer almıştır.²⁰ Musiki muallim mektebinin 1931 yılı talimatnamesine göre süresi 6 yıldır.²¹ İlk dört yılı genel orta öğretim, son iki yılı da mesleki öğretim olmak üzere iki devreye ayrılıyordu. İlk devrenin sonunda öğrenciler müzik teorileri dersinden ve Türkçe ve Yabancı Dil dersleri haricindeki diğer dersleri kapsayan bir sınava alınıyordu. İkinci devrenin sonunda ise Türkçe, Yabancı Dil ve Mesleki ihtisas derslerinden de bir sınava alınıyorlardı. Birinci ve İkinci devre sonundaki bu sınavların dışında kalan sınavlar Muallim Mektebi Talimatnamesi uyarınca yapılıyordu. Musiki Muallim Mektebi 1931 yılı talimatnamesi, Muallim Mektepleri Talimatnamesinin ön gördüğü değişiklikler dışında, yapısını Gazi Terbiye Enstitüsüne devrine kadar olan sürede korumuştur.(Bkz. Ek-1:).

²⁰ Ali UÇAN a.g.e., s.196.

MUSİKİ MUALLİM MEKTEBİ EĞİTİM PROGRAMLARI

	DERS TÜRÜ	DERSLER
MMM 1925 PROGRAMI	Alan Bilgisi	Musiki Nazariyatı, Armoni, Kompozisyon, Kontrpuvan, Musiki Tarihi, Musiki Kraatı, Vokal,
	Genel Kültür	Türkçe-Edebiyat, Umumi Medeniyet Tarihi, Türk Medeniyet Tarihi, Tarih-Coğrafya, Ruhیات, Fenni Terbiye, Almanca, Tabiat Tetkiki, Tatbiki Hikmet ve Kimya Tatbiki Hesap ve Hendese, Umumi ve Mesleki Hıfzıssıha, Vataniyat ve Mesleki Ahlak Terbiyeyi Bedeniye.
	Öğretmenlik Bilgisi	Usulü Tedris,
MMM 1931 PROGRAMI	Alan Bilgisi	Enstruman (Öğrenci için seçilen bir Saz), Musiki Nazariyatı, Musiki İmlası, Solfej, Armoni, Kontrpuvan, Piyano Akompenyaman, Musiki Kıratı. Teganni, Cemi Teganni, Berberlik, Enterpretasyon, Musiki Terbiyesi ve Tarihi, Musiki Tarihi,
	Genel Kültür	Türkçe, Fransızca, Tarih, Coğrafya, Riyaziye, Resim, Yurt Bilgisi, Tabii İlimler, Fiziki İlimler, Fiziki ve Tabii İlimler. Ruhیات,
	Öğretmenlik Bilgisi	Terbiye Tarihi, Usul-i Tedris,

Gazi Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesi 1941 yılı Müfredat Programı birinci ve ikinci 30 saat, üçüncü yılda 27 saatten oluşan ders dağılımıyla öngörülmüştür.²² Müfredat programı 1944 yılında bazı değişikliklere uğramış, *Okul Kitapları Üzerinde Çalışmalar* ve “*Türk inkılap Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti Rejimi*” isimli iki ders eklenerek haftalık ders dağılımı birinci ve ikinci yılda yirmi altı, üçüncü yılda yirmi dokuz olarak yeniden düzenlenmiştir.²³ Musiki Muallim Programlarına göre Gazi Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesi 1941 yılı müfredat programında en belirgin değişiklik çalgı ve ses eğitimi derslerinin kredisiz zorunlu ders olmaktan çıkıp Haftalık dağılımda her yıl çalgı için iki, şan için bir saat olmak üzere kredili ders haline dönüşmesi olarak görülür.(Bkz. Ek-2:).

²¹ Cemil ÖZTÜRK a.g.e., s.197.

²² Maarif VEKALETİ: *Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Terbiye Enstitüsü Müfredat Programı*. (Ankara, 1941). s.189.

²³ Ali UÇAN a.g.e., s.194.

Gazi Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesi müfredat programı daha sonra 1947, 1966, 1970, 1974 ve 1978 yıllarında yeniden ele alınmıştır. 1941 ve 1970 yılı müfredat programında okutulan dersler şöyledir: ²⁴

GAZİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜZİK ŞUBESİ EĞİTİM PROGRAMLARI

	DERS TÜRÜ	DERSLER
GAZİ O.Ö.T.E.1941	Alan Bilgisi	Kulak Terbiyesi, Müzik Öğretimi Usulü ve Tatbikatı, Teori, Müzik Tarihi, Şan, Koro ve Koro İdaresi, Keman, Piyano, Oda Müziği, Talebe Orkestrası Akustik, Tamirat,
	Genel Kültür	Ritmik Jimnastik, Yardımcı dersler. Yabancı Dil, Askerlik,
	Öğretmenlik Bilgisi	
G.E.E.1970	Alan Bilgisi	Kulak Eğitimi ve Solfej, Müzik Teorisi (Armoni ve Kontrapunt), Müzik Formları, Genel Müzik Bilgileri Müzik Tarihi ve Stil Bilgisi, Ses Eğitimi (Şan), Toplu Ses Eğitimi ve Hazırlık Korosu, Koro, Koro Eğitimi ve Yönetimi, Esas Çalgı, Toplu Çalgı Çalışmaları ve Orkestra, Çalgı Onarımı, Eşlik (Koropetisyon), Müzik Eğitimi İlkeleri,
	Genel Kültür	Kompozisyon, Yabancı Dil, Devrim Tarihi.
	Öğretmenlik Bilgisi	Özel Eğitim Metodu ve Uygulama, Eğitim Psikolojisi, Ruh Sağlığı ve Rehberlik, Eğitim Sosyolojisi, Genel Öğretim Bilgileri, Türkçe

1970 Yılı müfredat programı, birinci sınıfta 28 saat, ikinci ve üçüncü sınıfta 33 'er saatlik ders dağılımıyla öngörülen programın genel açıklamalarında *"bütün çalışma ve derslerin ortak amacı okullarda yapılacak müzik olmalı ve her dersin müfredatı uygulanırken okul müziğiyle bağlantı kurulmalıdır"*²⁵ maddesiyle müfredat programının genel çerçevesi belirlenmiştir.

Bu iki program arasındaki süreçte müzik öğretmenliği programının alan derslerinin sayısının artmasına karşın 1941 programı genel yapısını koruduğu, ancak öğretmenlik bilgisi derslerinde önemli değişiklikler olduğu gözlemlenmektedir.

²⁴ MEB: Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü Müfredat Programı. (Ankara, 1970). s.173

²⁵ Ali UÇAN a.g.e., s.174.

Gazi Yüksek Öğretmen Okulu 1978 de yürürlüğe giren müzik müfredat programıyla dört yıl ve sekiz yarıyılık dönemlere ve dersler Kuramsal ve Uygulamalı olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Buna göre haftalık ders dağılımı, birinci sınıf birinci yarıyıl da kuramsal 14, uygulamalı 8 olmak üzere 22 saat ve 17 kredi; birinci sınıf ikinci yarıyıl kuramsal 17, uygulamalı 8 olmak üzere 25 saat ve 20 kredi; ikinci sınıf birinci yarıyıl kuramsal 10, uygulamalı 12 olmak üzere 22 saat ve 15 kredi; ikinci sınıf ikinci yarıyıl kuramsal 12 uygulamalı 10 olmak üzere 22 saat ve 16 kredi; üçüncü sınıf birinci yarıyıl kuramsal 15, uygulamalı 9 olmak üzere 24 saat ve 19 kredi; üçüncü sınıf ikinci yarıyıl kuramsal 15, uygulamalı 9 olmak üzere 24 saat ve 19 kredi; dördüncü sınıf birinci yarı yıl kuramsal 18, uygulamalı 8 olmak üzere 26 saat ve 20 kredi; dördüncü sınıf ikinci yarı yıl kuramsal 10, uygulamalı 8 olmak üzere 18 saat ve 13 kredi olarak oluşmuştur. Dördüncü sınıfın ikinci yarıyılında bir aylık kredisiz uygulama getirilmiştir. Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik 1978 müfredat programında şu dersler ön görülmüştür: ²⁶

GAZİ YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MÜZİK ŞUBESİ EĞİTİM PROGRAMLARI

	DERS TÜRÜ	DERSLER
Gazi Yüksek Öğretmen Okulu 1978	Alan Bilgisi	Anadal Eğitimi, Temel Piyano Eğitimi, Müziksel İşitme Okuma Yazma, Temel Müzik Bilgileri, Çokseslendirme, Yatay Çokseslendirme, Müzik Tarihi, Ses Eğitimi, Toplu Konuşma Eğitimi, Toplu Ses Eğitimi, Toplu Çalgı Eğitimi, Müzik Toplulukları Yönetimi, Çalgıyla Eşlik, Müzik Biçimleri Müzik Türleri, Eser Çözümleme, Eğitim Müzikleri Dağarı, Geleneksel Türk Sanat Müziği, Halk Bilim, Türk Halk Müziği, Nota Yazıları, Çalgı Düzenleri ve Bakımı, Seçmeli Toplu Müzik, Seçmeli Müzik Özel Alanları, Tını (Selen) Fiziği, Sanata Giriş, Müzik Eğitimine Giriş, Müzik Eğitiminde Yöntemler,
	Genel Kültür	Türkçe Kompozisyon, Ritmik Jimnastik ve Oyun, Yabancı Dil, Düşünce Tarihi, Türkiye Cumhuriyeti ve Devrim Tarihi, Ekonomiye Giriş.
	Öğretmenlik Bilgisi	Araştırma, Eğitim Programı ve Yöntemler, Eğitim Psikolojisi, Eğitime Giriş, Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Yöntemi, Rehberlik, Ölçme ve Değerlendirme,

²⁶ Ali UÇAN a.g.e., s.158-160.

Milli Eğitim Temel Kanununun 45. maddesinde öğretmende aranacak nitelikler Genel Kültür, Özel Alan ve Pedagojik Formasyon olmak üzere üç grupta toplanmıştır. Pedagojik formasyon programlarının eğitim fakültelerinde çok farklılık göstermesi ve bu farklılığın giderilerek ortak bir pedagojik formasyon programına uyulması amacıyla 1979 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili birimleri ve Üniversitelerin görüşü alınarak bir Pedagojik Formasyon programı kabul edilmiş ve uygulanmaya başlanmıştır.²⁷ 21 kredilik zorunlu dersler ve seçmeli derslerinin bulunduğu bir Pedagojik Formasyon programıyla, öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının programlarında standart bir eğitim anlayışına doğru bir adım atılmıştır.

1979 YILINDA KABUL EDİLEN PEDAGOJİK FORMASYON PROGRAMI

PEDAGOJİK FORMASYON PROGRAMI	DERS TÜRÜ	DERSLER
	Zorunlu Dersler	Eğitime Giriş, Eğitim Psikolojisi Eğitim Programı ve Yöntemler, Ölçme ve Değerlendirme, Alan Öğretim Yöntemleri, Rehberlik ve İki Seçmeli
Seçmeli Dersler	Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Felsefesi, Program Geliştirme Eğitim Yönetimi ve Denetim, Eğitim Planlaması, Türk Eğitim Tarihi, Karşılaştırmalı Eğitim, Eğitim Teknolojisi, Eğitim Araçları, İstatistik, araştırma Teknikleri, Yetişkinler Eğitimi, Mesleki ve Teknik Eğitim, Eğitim Ekonomisi, Eğitim ve Kalkınma, Özel Eğitim, Görsel-İşitsel Araç ve Yöntemleri, Eğitim Örgütümüz.	

Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü 1982 yılı lisans programı yüksek Öğretmen Okulu Müzik Şubesi programına dayanan bir program olarak kabul edilmiş ve uygulanmıştır. Bu döneme kadar programları Talim Terbiye Kurulu tarafından tek program olarak hazırlanan bu kurumların üniversite bünyesine girmesiyle Yüksek Öğretim Kanunu ve ilgili yönetmelikler uyarınca lisans programında belirli oranda üniversite senatosunun kararıyla Pedagojik Formasyon ve genel kültür dersleri dışında, değişiklik yapma olanağına sahip olmuşlardır. Bir veya birden fazla Anabilim Dalına sahip müzik bölümleri lisans programlarının değişik üniversitelerde uygulandığı görülmüştür.

²⁷ Tayyip DUMAN age., s.187.

Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü Çalgı Eğitimi Anabilim Dalı, Ses Eğitimi Anabilim Dalı ve Müzik Kuramları Eğitimi Anabilim 'dan oluşan üç Anabilim dallı bir programı uygulamıştır. Bu program, Pedagojik Formasyon, Genel kültür ve Anabilim dalına göre bazı farklı derleri içeren müzik alan derslerinden oluşuyordu. Son olarak 1997 yılı kayıtlı öğrencilerinde uygulanan bu programda yer alan dersler şöyledir:²⁸

GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ MÜZİK BÖLÜMÜ LİSANS PROGRAMI

DERS TÜRÜ	DERSLER	
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ 1997	<p>Alan Bilgisi</p> <p>Çalgı Eğitimi, Ses Eğitimi, Müzik Kuramları ABD</p>	<p>Üç Anabilim Dalı Ortak Dersler: Piyano, Koro, Müziksel işitme okuma yazma, Müziğe Giriş, Bireysel Söyleme, Koropetisyon, Armoni - Kontrpuan – Eşikleme, Müzik Biçimleri, Türk Halk Bilimi, Okul Çalgıları, Geleneksel Türk Halk Müziği, Çalgı Düzen Bakım Onarım Bilgisi, Müzik Toplulukları Yönetimi, Dünya Müzik Tarihi, Türk Müziğinde Çok Seslendirme, Çağdaş Türk Sanat Müziği ve Popüler Müzik, Geleneksel Türk Sanat Müziği, Uluslar Arası Sanat ve Popüler Müzik, Toplu Çalgı, Okul çalgıları seslendirme ve Uygulama, Birlikte Seslendirme, Türk Halk Dansları, Piyano Bakım Onarım Düzen ve Uygulama, Müzik Derleme Teknikleri, Sanat Tarihi, Eğitim Müziği Besteleme Teknikleri dersleri Alan dersleri Kapsamında Bazıları seçmeli olmak üzere yer almıştır.</p> <p>Çalgı Eğitimi ABD: Alan Çalgısı, Orkestra, Çalgı Eğitim İlkeleri</p> <p>Ses eğitimi ABD: Şan, Ses Eğitimi İlkeleri, Temel Toplu Ses Eğitimi, Ses Organı Yapısı Korunması</p>
	Genel Kültür	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili Yabancı Dil, Beden Eğitimi / Güzel Sanatlar,
	Öğretmenlik Bilgisi	Eğitim Bilimine Giriş, Eğitim Psikolojisi, Eğitim Sosyolojisi, Genel Öğretim Metotları, Ölçme ve Değerlendirme, Özel Eğitim, Araştırma Teknikleri, Eğitim Yönetimi, Proje, Rehberlik, uygulama semineri ve öğretmenlik uygulaması

²⁸ GÜ.GEF. Ders Dağılım Çizelgesi. (Ankara 1997)

Müzik öğretmeni yetiştiren programların farklı üniversiteler bünyesinde ve ülkenin farklı bölgelerinde kurulması ve her bölüme özgü bir programın oluşması bir olumsuzluk olarak nitelendirilebilir. Nitekim, öğretmen yetiştiren kurumların yeniden yapılanması kapsamında yürütülen Milli Eğitimi Geliştirme Projesinin tamamlanmasıyla müzik eğitimi bölümlerindeki farklı anabilim dalı ve programlara son verilmiş ve tek bir program öngörülmüştür. Proje kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurulu ve Üniversite temsilcileri tarafından oluşturulan bu ortak program 1997 yılında bütün eğitim fakültelerine bağlı müzik öğretmenliği programlarında uygulanmaya başlanmıştır. Bu programla müzik öğretmenliği programının kredisi 150 ile sınırlandırılmış ve pedagojik formasyon derslerinin bazıları birleştirilmek suretiyle değişikliğe uğramıştır. (Bkz. Ek-3:).

YÖK MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI 1997

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI 1997	Alan Bilgisi	Piyano, Bireysel Çalgı Eğitimi, Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi, Okul Çalgıları, Bireysel Ses Eğitimi, Toplu Ses Eğitimi, Bilgisayar, Müzik Tarihi, Okul Bandosu, Elektronik Org Eğitimi, Koro, Orkestra/Oda Müziği, Türk Halk Müziği, Eşlik (Korepetisyon), Güncel/Popüler Müzik, Müzik Kültürü, Öğretim Tekn. ve Mater. Geliştirme, Türk Sanat Müziği, Oyun, Dans ve Müzik, Eğitim Müziği Besteleme, Koro ve Yönetimi, Orkestra/Oda Müziği ve Yönetimi,
	Genel Kültür	Yabancı Dil, Türkçe I: Yazılı Anlatım, Atatürk İlkeleri ve İnkilâp Tarihi,
	Öğretmenlik Bilgisi	Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Okul Deneyimi, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Sınıf Yönetimi, Özel Öğretim Yöntemleri, Öğretmenlik Uygulaması, Rehberlik

CUMHURİYET DÖNEMİ MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN DÖRT AYRI KURUMUN PROGRAMLARINDA BULUNAN ORTAK DERSLER

Müzik Öğretmenliği	Alan Bilgisi	Bireysel Çalgı Eğitimi, Piano, Armoni-Kontrpuan, Müzik Tarihi, Şan, Müziksel-İşitme-Okuma-Yazma, Koro, Müzik Teorisi, Piano Eşlik
	Genel Kültür	Türkçe, Yabancı Dil, Tarih, İnkilap Tarihi, Psikoloji,
	Öğretmenlik Bilgisi	Öğretmenlik Uygulaması, Eğitim ve Eğitim Tarihi,

Musiki Muallim Mektebi, Gazi Eğitim Enstitüsü, Gazi Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Fakültesi dönemlerinde uygulanan programlar incelendiğinde dört kurumun da programında yer alan ortak dersler göze çarpmaktadır. İlk müzik öğretmeni programı ile günümüz müzik öğretmenliği lisans programının genel çerçevesini oluşturan alan derleri arasında büyük bir farklılıktan bahsetmek de mümkün görünmemektedir. Alan derslerinin çatısını oluşturan bu derslere paralel olarak bir çok ders, bu programlarda yer almış ancak bu derslerin kalıcı olmadığı gözlenmiştir. Özellikle üç anabilim dalından oluşan programın alan dersleri sayısının oldukça arttığı görülmektedir. Öğretmenlik bilgisi derslerinin her yeni programda daha da önemsendiği görülmekle birlikte bu artış ve değişikliklerin öğretmen yetiştiren tüm kurumları ilgilendiren düzenlemeler sonucu Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurulunun yetkili kurul, kurum ve birimleri tarafından uygun görülen dersler olarak görülmektedir. Müzik öğretmenliği programlarında yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinin bütün programlar da müzik öğretmenliği programlarının insiyatifi, dışında şekillendirilip öngörüldüğü bu durumda söylenebilir.

Müzik öğretmenliği programlarının kurumdan kuruma farklılık göstermesi, yetiştirilen müzik öğretmeni tipinde farklılıkların oluşması, öğretmenlik bilgisi derlerinin tamamen diğer öğretmelik alanlarının insiyatifinde bulunması da müzik öğretmenlerinin öğretmenlik anlayışı ve yaklaşımlarında olumsuz yönde etki yapabilecek önemli sorunlar olarak görülebilir.

d) Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Lisansüstü Programları: Öğretmen Yetiştiren Kurumların Üniversitelere bağlanmasıyla Yüksek Öğretim Kanunu kapsamında lisans üstü program açma yetkisi elde etmişlerdir. Lisans düzeyinde öğrenim gördükten sonra, yükseköğretim kurumlarında yüksek lisans, doktora ya da tıpta uzmanlık öğrenimi yapmak isteyenler, yükseköğretim kurumlarınca usulüne göre açılacak sınavla ve Üniversitelerarası Kurulca tespit edilecek esaslara göre ilgili

programlara alınırlar.²⁹ Müzik Öğretmeni yetiştiren kurumlarda Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri, Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde Anabilim Dallarını oluşturarak Müzik Eğitim veya Müzik Öğretmenliği Yüksek Lisans ve Doktora Programlarını zaman içinde açmışlardır. Günümüze kadar olan süreçte Gazi Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Yüksek Lisans ve Doktora, Uludağ Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi de Yüksek Lisans programı açmışlardır. 1997 yılından başlayarak Yüksek Öğretim Kurulu kararı ve ilgili yönetmeliğiyle Lisans Üstü Eğitim sınavı (LES) uygulanmaya başlanmış ve bu sınav lisansüstü programlara başvuru şartı olarak getirilmiştir. 2547 sayılı Kanun'un 65. maddesi hükmü gereğince Üniversitelerarası Kurul tarafından hazırlanan bu yönetmelik Yükseköğretim kurumlarında yürütülen lisansüstü eğitimi düzenlemekte ve yüksek lisans, doktora ve sanat dallarında yapılan Sanatta Yeterlilik programlarını kapsamına almaktadır.

e) Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Eğitim Öğretim Kadroları:Musiki Muallim Mektebinin ilk öğretim kadrosu Reisicumhur Filarmonik Orkestrası üyelerinden oluşmaktaydı. Daha sonra ihtiyacı karşılamak için yurt dışına öğrenci gönderilmeye başlanmış ve yurt dışında kendi imkanlarıyla eğitim yapanları Maarif Vekaletinin sorumluluğuna alarak öğretim elemanı ihtiyacını karşılamak üzere önlemler alınmaya başlanmıştır. Sonraki yıllarda yabancı öğretmenlerin de getirilmesiyle öğretmen sayısı artırılmaya çalışılmış ve 1937-38 yılında 23 ü yabancı 44 öğretmenden oluşan eğitim kadrosuna ulaşılmıştır. Bu kadroların bazılarıyla birlikte Gazi Terbiye Enstitüsüne devredilen kurum kendi yetiştirdiği öğrencilerinden faydalanmak suretiyle kadrosunu genişletmiş ve bunların bazılarını yurt dışına göndererek eğitimlerini devam etmelerini de sağlamıştır. Eğitim Enstitüsü yönetmeliklerinde öğretmenlerin ve asistanların görev ve sorumlulukları belirlenmiştir. Buna göre öğretmenlerin görevleri, enstitü programlarında belirtilen amaçlara göre ders vererek; seminer laboratuvar, atölye ve uygulama çalışmalarını

²⁹ YÖK: 2547 sayılı Yüksek öğretim Kanunu. (Ankara, 2002).

yürüten ve yanına verilen asistanları yetiştirmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir. Asistanlar, 35 yaşını aşmamış orta dereceli okullarda en az iki yıl öğretmenlik yapmış üniversite, yüksek öğretmen ve ihtisas okulu mezunlarından atanırdı. Asistanlar 3 yıl içinde enstitüde hizmet verir ve bir araştırma projesini hazırlar, ilgili komisyonca kabul edildiği takdirde öğretim görevliliğine yükseltildi.

Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Fakültesi bünyelerinde öğretim kadrosu 1978 yılında okulun süresinin 4 yıla çıkarılması ve 1982 yılında da lisans programı haline gelmesiyle görev yapan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun 3 yıllık eğitim enstitüsü ve öğretmen yetiştiren yüksek okul mezunu olması sorun yaratmıştır. 2547 sayılı yasanın 7/e maddesine dayandırılarak YÖK tarafından hazırlanan Öğretmen Yetiştiren Yüksekokul Mezunlarının Lisans Öğrenimi Yapmaları Hakkında Yönetmelikle bu durumdaki öğretim elemanlarına lisans tamamlama yapma olanağı üniversiteler bünyesinde de açılan lisans tamamlama programları ile sağlanmıştır. Bu sorununun giderilmesiyle öğretim elemanlarına lisansüstü eğitim yolu açılmıştır.

Yüksek Öğretim Kanunuyla akademik sistemi tamamen değişen yapılanmada öğretim elemanları öğretim üyesi, öğretim görevlisi, okutman ve öğretim yardımcısından oluşmuştur. Öğretim Üyeleri: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler, Öğretim Görevlileri: Ders vermek ve uygulama yaptırmakla yükümlü bir öğretim elemanı, Okutman: Eğitim-öğretim süresince çeşitli öğretim programlarında ortak zorunlu ders olarak belirlenen dersleri okutan veya uygulayan öğretim elemanı, Öğretim Yardımcıları: Yükseköğretim kurumlarında, belirli süreler için görevlendirilen, araştırma görevlileri, uzmanlar, çeviriciler ve eğitim-öğretim planlamacıları olarak yüksek öğretim kanunuyla tanımlanmıştır. Yeni akademik yapılanmayla lisans ve lisansüstü eğitim veren bir program haline gelen kurumlar, yeniden ortaya çıkan öğretim üyesi açığını gidermek amacıyla, çeşitli üniversiteler bünyesinde lisans tamamlama, sanatta yeterlilik, yüksek lisans ve doktora programları açmış, yeni müzik bölümleri kurulmasıyla daha da artan ihtiyacı karşılamaya çalışmışlardır.

Yükseköğretim Kanunu'nun 7. maddesi gereğince Yükseköğretim Kurulunca bir yönetmelikle, ülkemizde ihtiyaç duyulan alanlarda öğretim üyesi ve araştırmacılarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için gereken çalışmaları bütünlük içinde yürütmek amacıyla kurulan Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulu oluşturulmuştur. Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulu, Ülkemizin hangi alanlarda öğretim üyesi ve araştırmacılara ihtiyaç duyduğunu Yüksek Öğretim Kurulu APK dairesi olanaklarıyla tespit ederek bunların yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli plan ve programlar hazırlayarak ilgili kurum ve kuruluşlara sunmaktadır. Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulu Yüksek Öğretim Kanununun 35. maddesi uyarınca oluşturulan Bir Üniversite Adına Bir Diğer Üniversitede Lisansüstü Eğitim Gören Araştırma Görevlileri Hakkında Yönetmelik çıkarılmış ve bu yönetmelik uyarınca üniversitelerdeki eğitim elemanlarının lisans üstü eğitimlerini istenilen nitelikte yapmalarını sağlamak gerekli önlemler alma görevinde yürütmektedir. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığınının 1416 sayılı yasa gereği YÖK'nun ihtiyaç belirttiği alanlara burs sağlayarak yurtdışına lisansüstü eğitim için öğrenci gönderme uygulaması da devam etmektedir.

f) Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Öğrenci Kaynağı: Musiki Muallim mektebine öğrenci 6 yıllık ilk mektep mezunlarından alınır ilk yılı hazırlık olarak eğitimi sürdürür ve yıl sonunda başarılı olanlar birinci sınıfa alınırlardı. 1925 yılı talimatnamesinde okula öğrenci kabulü dört şarta bağlanmıştır. Bunlar: Türk olmak, 13 yaşından küçük 14 yaşından büyük olmamak, ilk mektepten mezun olmak ve yapılacak yetenek sınavında başarılı olmak, Ruhen bedenen sağlam ve özürsüz olmak. 1931 yılı talimatnamesinde ise Türk olmak, yaşı 12 'den aşağı 14 'den yukarı olmamak, Ruhen bedenen sağlam ve özürsüz olmak ve teganniye müsait sesi olmak, ilk mektepten en az iyi derece ile mezun olmak ve mektepçe yapılacak yetenek sınavından başarılı olmak olarak belirlenmiştir. Okul yatılı olduğundan öğrencilerin başka herhangi bir işle ilgilenmeleri talimatnamenin ilgili maddesiyle yasaklanmıştır. Mezun olan öğrenciler tayin oldukları yerde 15 yıl zorunlu hizmete tabi tutulmuşlardır.

Musiki Muallim Mektebi 1925-26 öğretim yılında 40 öğrenci öğrenim görmekteyken bu sayı 1927-28 öğretim yılında yatılı öğrenci kabulüyle birlikte 24 'ü kız 71 öğrenci ve 1935-36 öğretim yılında 67'si kız 149 öğrenciye ulaşmıştır. 1936 da 43 öğrencinin başka okullara dağıtılması ile bu sayı 86 ya gerilemiş ve 1937-38 öğretim yılında bu okula öğrenci alınmamıştır.

Gazi Terbiye Enstitüsü döneminde öğrenci kabul şartları yönetmelikle şöyle belirlenmiştir. Türk vatandaşı olmak (Yabancılar Maarif Vekaleti izniyle), İlk öğretmen okulu veya lise mezunu olmak, 30 yaşını bitirmemiş olmak, sağlam sıhhatli olmak, Aday seçilmiş olmak ve seçme imtihanında başarı göstermek ve herhangi bir kurumda görevli olmamak. Bu yönetmelikle enstitü öğrenci kabul genel esasları içinde özel yetenek sınavına alır, başarılı olan öğrenciler okula kabul edilirdi. Özel yetenek sınavı müzik şubesi öğretim elemanları tarafından belirlenen müzik yeteneği genel esaslarının yoklaması şeklinde yapılıyordu. Yüksek Öğretmen Okulu öğrenci kaynağı ve seçimi de eğitim enstitüsünden farklı değildi.

Yüksek öğretim kanununun 65. maddesi ile öngörülen ve Yüksek Öğretim Kurulunca düzenlenen bir yönetmelikle kurulan Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi (OSYM) ile birlikte eğitim fakültesi müzik eğitim bölümüne alınacak öğrenciler için yeni düzenlemeler getirilmiş ve uygulanmıştır. Buna göre Lise ve dengi okullardan mezun öğrenciler, Öğrenci Seçme Sınavından (ÖSS) başarı öğrenciler ilgili okulların özel yetenek sınavlarına kayıt yaptırır ve genel esasları ÖSYM, sınav içeriği ilgili yüksek öğretim kurumunun bölümü veya Anabilim dalı tarafından düzenlenen Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci alınmıştır. Eğitim Fakülteleri bünyesinde Müzik Eğitim Bölümlerinin artması ve sınavlar arası bir standardın oluşturulması amacıyla 1994-96 yılında pilot bazı okulların katılımıyla Ankara da Merkezi Özel Yetenek Sınavı (MÖZYES) uygulanmış ancak bu uygulamadan daha sonra vazgeçilmiştir.

Halen yürürlükteki yönetmeliklere göre Özel Yetenek Sınavı gerektiren programların sınavları ile seçme ve yerleştirme işlemleri, yükseköğretim programlarının kendileri tarafından yapılmaktadır. Özel yetenek gerektiren programlara başvurular Sınav ve değerlendirme işlemleri o yükseköğretim kurumu tarafından yürütülür. Buna göre “*Liseler, Meslek liseleri, Öğretmen liselerinin Elsanatları, Grafik, Müzik, Sanat, Sanat(Müzik), Nakış, Resim, Sanat (Resim), Seramik ve Spor*”³⁰ Alan, Kol ve Bölümlerinden mezun olan adaylar ÖSS sınavı puan türlerinden yalnızca birinden 105, bunların dışındaki Alan, Kol ve Bölüm mezunları ÖSS sınavı puan türlerinden yalnızca birinden 120 ve daha fazla puan alan adaylar Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlara başvurabilmektedirler. Yüksek öğretim kurumları tarafından yapılan Özel yetenek sınavlarının sonucunda öğrencilerin yerleştirme puanı, Orta Öğretim Başarı Puanları, ÖSS Puanı, Özel Yetenek standart puanının (ÖYSP) standart sapması verileri ÖSYM tarafından açıklanan formülle hesaplanarak yerleştirmeye esas olan puan belirlenmektedir. Buna göre Güzel Sanatlar lisesi müzik alanı mezunları için $(YP = (1 \times \text{ÖYSP-SP}) + (0,65 \times \text{AOBP}) + (0,55 \text{ ÖSS-P})$, genel liselerin diğer alanlarından mezun öğrenciler için $(YP = (1 \times \text{ÖYSP-SP}) + (0,2 \times \text{AOBP}) + (0,72 \text{ ÖSS-P})$ formülü ile öğrenci yerleştirme puanları hesaplanmaktadır. Bu hesaplama yöntemiyle güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerine diğer lise mezunlarına oranla daha fazla puan katışı sağlanmaktadır.

Yüksek öğretim kurumlarının yaptığı özel yetenek sınavları, Yüksek Öğretim Kurulu ve ÖSYM merkezinin düzenlemeleri ışığında İlgili Anabilim Dalı tarafından, kendi öğretim elemanlarının yanında diğer üniversitelerden öğretim elamanların da görev alabildiği Sınav Komisyonları tarafından yapılmaktadır. Müziksel yeteneğin ölçüldüğü bu sınavlar, güzel sanatlar liselerinin kurulması ve öğrenci kaynağında ve niteliğinde değişiklikler meydana gelmesi nedeniyle yeni araştırmalara konu olmuştur.

³⁰ ÖSYM: 2002 OSS Kılavuzu. (Ankara, 2002). s.8

g) Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumların Mali Yapı ve Fiziki Ortam: Musiki Muallim Mektebine doğrudan Maarif Vekaletine bağlı bir okul olarak 1925 yılı bütçesinde okul için 9,960 TL ödenek ayrılmıştır. 1929 yılında okul için 35,000 TL ayrılmış, Yüksek Muallim mektebine 30,000 TL, Mülkiye Mektebine 34,000 ve Sanayi ve Nefise Mektebine 14,000 TL ayrılması Musiki Muallim Mektebine gösterilen ilgi ve önemin derecesi hakkında açık bilgi vermektedir. Her yılın bütçelerinde düzenli olarak artan ödenekleri 1936 yılında konservatuarında katılımıyla 84,969 TL ve 1938 yılında 121,420 TL ye ulaşmıştır. 1929-30 Öğretim yılına kadar çeşitli binalarda eğitim öğretim faaliyetlerini sürdüren okul, yapımı tamamlanan binasına taşınmış ve müzik eğitimi için elverişli bir ortama kavuşmuştur. Maarif Vekaletine bağlı Gazi Terbiye Enstitüsünde 12 şubeden biri olan müzik şubesi enstitü bütçesine dahil olmakla beraber bu bütçe bölümler için ayrılmıyor ve tek bir bütçeden bütün eğitim öğretim faaliyetleri için harcama yapılıyordu. Enstitü bahçesinde 1968-69 öğretim yılında hizmete giren dönemin çağdaş bir müzik okulunda bulunması gereken özellikleri taşıyan binasına kavuşmuştur. Daha sonraki yıllarda açılan Atatürk Eğitim Enstitüsü ve Buca Eğitim Enstitüsü de imkanlar dahilinde özel binalarına kavuşmuşlardır. Öğretmen Yetiştiren Kurumların Üniversitelere bağlanmasıyla bu okulların mali yapısı, Mili Eğitim Bakanlığı Bütçesinden Yüksek Öğretim kuruluna ve üniversitelere ayrılan pay içinde, ilgili fakülteye ayrılan ödenek ve imkanlardan oluşmuştur. Eğitim fakülteleri bünyesinde açılan müzik eğitimi Bölümlerinin sayısının artmasıyla genel anlamda müzik öğretmeni yetiştirmeye harcanan para artmış, ancak fakülte içinde bölümlerin ihtiyacı olan kaynaklara ulaşmaları daha güçleşmiştir. Bina, Araç-Gereç, ve Eğitim Öğretim faaliyetleri bakımından eğitim fakülteleri içinde farklı bir konuma sahip olan bu kurumların bu durumdan diğer bölümlere göre nasıl etkilendiği araştırılması gereken bir konu olarak düşünülebilir.

1.1. Problem Durumu

Cumhuriyet tarihimizde, Musiki Muallim Mektebiyle başlayan ve günümüzde Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı adıyla müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar, bu güne kadar olan süreçte ortaöğretim kurumlarına öğretmen yetiştirme çalışmaları sürdürmüş, Milli Eğitimimize büyük katkıda bulunmuştur. Ülkemizin ekonomik, sosyal ve politik gelişmeler ışığında gerçekleştirdiği müzik öğretmen yetiştirme yaklaşımları, gelişen çağdaş eğitim politikaları ve müzik eğitimi yaklaşımları ile dünyadaki gelişmeleri ne derece izlediği ve ülke ihtiyacına ne kadar cevap verdiği tartışılan bir konu olmuştur. Yetiştirilen öğretmen kalitesinin yanında yeterli sayıda öğretmeni de yetiştirememesi bu tartışmaların öğretmen yetiştirmenin nitelik veya nicelik boyutunda odaklanmasına neden olduğu söylenebilir. Bu konuda Sun (1996: 87).

“Müzik Öğretmenlerinin sayıca eksik oluşu, öğretmen konusunun bir yönüdür. Diğer yönü ise, müzik öğretmenlerinin yetiştireceklerinin nitelikleri konusudur.”³¹

diyerek sorunun önemine dikkati çekmiştir. Süer ise (1980: 34).

“Yeterli sayıda müzik öğretmeni yetiştirilememiş olması, bu öğretmenlerin illere dağılımını da olumsuz yönde etkilemektedir Öğretmen dağılımındaki bu tür dengesizlikler imkan ve fırsat eşitliğini engellemektedir.”³²

görüşündedir. Bunun yanında sekiz yıllık temel eğitimle ortaya çıkan nitelikli müzik öğretmeni ihtiyacının nasıl karşılanacağı çözüm bekleyen bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu gelişmeler ışığında ülkemizdeki müzik öğretmeni yetiştirme yaklaşımları ve anlayışı, önemle üzerinde durulması gereken bir konu olarak ele alınmalıdır.

³¹ SUN Muammer ve diğerleri: *Eğitsel Müzik Öğretimi. Müzik Öğretimi*:Yay. Haz. Ahmet SAY (Ankara, 1995) s.87.

³² Rıdvan SÜER, *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Öğretim.* (Ankara,1980),s.34

Bu konuda 1980 den bu yana çalışan uzmanlar konunun önemini vurgulayan yayınlarıyla sorunun çözüm bekleyen noktalarına işaret etmişlerdir. Bu konudaki yayınlara baktığımızda ülkemizdeki müzik öğretmeni sayısını, müzik dersi toplam sayısını, bir öğretmene en az kaç saat ve en çok kaç saat verilebileceğini; buna göre bütün okullarımızda kaç müzik öğretmenine ihtiyaç olduğunu; bu sayıda müzik öğretmenin hangi okullarda kaç yılda yetiştirileceğini, bu amaçla müzik öğretmen okullarına her yıl kaç öğretmen alınması gerektiğini; her yıl şu kadar öğrenci alınırsa bunların eğitimi-öğretimi için ne kadar yer, araç ve hangi konuda kaç öğretmen gerekli olduğunu; bunlar sağlanırsa müzik öğretmeni eksiğinin kaç yıl sonra tamamlanabileceğini araştırılması ve planlanmasının gerekliliği vurgulanarak,³³ müzik öğretmeni yetiştirme yaklaşımlarına yön verebileceği gibi hangi kurum, metot, süre ve program ile hangi kademelere müzik öğretmeni yetiştirilmesi gerekliliği ortaya çıkarabileceği görüşünü ortaya koymuşlardır .Bu konuda Uçan (2001: 53).

“Türkiye’de öğretmenlik mesleğinde zaman zaman nitelik boyutu, zaman zaman nicelik boyutu değerinden çok ağır basmış, değerinin çok önüne geçmiş, diğerine göre çok büyük önem kazanmıştır. Böylece öğretmenlik mesleğinin en temel sorunlarından biri, nitelik ve nicelik boyutunun çoğu zaman birlikte düşünülmemesi, birlikte tasarlanmaması, birlikte gerçekleştirilmemesi olmuştur.”³⁴

görüştüğüdür. Müzik öğretmeni yetiştirme sürecinin yeniden ele alınması sürecinde nitelik ve nicelik boyutunun önemle ve eşit düzeyde ele alınabilmesi için mevcut sistemin durumu büyük önem taşımaktadır. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların günümüze kadar olan süreçte izlediği yapılanma, var olan kurumların yeniden şekillendirilmesi yönünde gerçekleşmiştir. Bu kapsamda bundan sonra yapılacak değişiklik ve düzenlemelerin müzik öğretmeni yetiştiren kurumların üzerinde odaklanması ve bu kurumların yeni sistem ve yaklaşımlara zemin oluşturacağı muhtemeldir.

³³ SUN Muammer ve diğerleri: *Eğitsel Müzik Öğretimi. Müzik Öğretimi*:Yay. Haz. Ahmet SAY (Ankara, 1995) s.91.

³⁴ Ali UÇAN: *Türkiye’de Öğretmenlik Mesleğine Genel Bakış, Öğretmen Yetiştirme ve Eğitiminde Kalite Paneli*. (Ankara MEB Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü,2001), s.53.

Müzik öğretmeni yetiştirme yaklaşımlarının oluşturulmasında eğitim öğretim süreci ve programlanması açısından en önemli öncelikli konu, ihtiyaç olan müzik öğretmenin taşıması gereken özelliklerinin saptanmasıdır. Müzik öğretmenin taşıması gereken özelliklerin saptanması, müzik öğretmeni yetiştirme sürecinin yeniden ele alınmasına yön verecek başlıca unsur olarak görülebilir. Bu konuda Şentürk (2000: 133).

“Nitelikli ve alanda yetkin müzik öğretmenlerine sahip olma gereksinimini temel eğitim sorunlarımızdan biri olarak görmek gerekir. Geleceğin müzik öğretmeni bilgi aktarıcı durumundan olmaktan daha çok öğrencilerine bilgiye ulaşma yollarını gösteren, onları müzik yapma ve yaratmaya isteklendiren ve bunun için de uygun müzik eğitim-öğretim ortamını hazırlayan kişi olmalıdır.”³⁵

görüştüğüdür. Müzik öğretmenin taşıması gereken özelliklerinin saptanmasında (a)eğitim kademelerindeki okulların durumu, (b)öğrencilerin ve ailelerin eğitimden beklentileri, (c)eğitim programları ile hedefleri arasındaki ilişki, (d)müzik öğretmenliği öğrenci kaynağı ile Milli Eğitim sisteminin hedeflerinin örtüşme noktaları müzik öğretmeni özellikleri için belirleyici nitelik taşıdığı söylenebilir.

Müzik öğretmenlerinin sayısal eksikliğinin giderilmesi, daha nitelikli müzik öğretmeni yetiştirilmesi, müzik öğretmenliği programlarının işlevsel hale getirilmesi ve ihtiyaç olan müzik öğretmeni özelliklerin saptanması gibi ana sorunlar ışığında, müzik öğretmenliği mesleği ve müzik öğretmeni yetiştiren programların mevcut sayısal durumu verilmeden önce yasal düzenlemeler ışığında bu programlardan mezun olan müzik öğretmenlerinin nasıl istihdam edildiğine ve hangi süreçte göreve atandıklarına bakmak konunun açıklanması bakımından önemli bulunmuştur.

³⁵ Nezihe ŞENTÜRK: *Türkiye’de Musiki Muallimden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Süreci*, Ankara: G.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 20, 3. (2000) s.133.

Yukarıda belirtilen durumla müzik öğretmenliği programı mezunlarının mesleğe atanmaları ve meslek dışında kalanlarının durumunun açıklanması konunun önemini daha iyi vurgulayacağı kanısındayız.

Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulunun, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen ve Yöneticilerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Esaslar ile Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanan 01.06.2000 tarihli ve 2513 ek sayılı tebliğler dergisinde yayınlanan 340 sayılı kararı ile bakanlığa bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü kurumlar ve bu kurumlarda yürütülen eğitim ve öğretim etkinlikleri için atanacak öğretmenlerde aranacak özellikleri şu maddelerle karara bağlamıştır:

1. Yükseköğretim kurumlarında genel kültür, özel alan ve pedagojik formasyon eğitimi alarak yetişmiş, her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları ile kurs ve seminerlerde eğitim ve öğretim hizmetlerini yürütebilecek Eğitim Fakültesi mezunlarının birinci derecede öncelikle,
2. Öğretmen yetiştiren yükseköğretim programı dışında olmakla birlikte, yükseköğretim programlarından mezun olup Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programını bitirenler,
3. Bakanlık ve Yükseköğretim Kurulu iş birliği sonucunda düzenlenen sertifika programını (Okul Öncesi Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği, İngilizce Öğretmenliği ve Rehber Öğretmenliği Sertifika Programları vb.) bitirenler ile atanacağı alana ait derslerden yeteri kadar kredi aldığını belgelendiren Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programını bitirenlerin öğretmen olarak atanmalarını hükme bağlamıştır.

Müzik öğretmeni atanmasına esas olarak 3 ayrı yüksek öğretim programı mezunlarının atanması ve 14 ayrı başlıkta toplanmış müzik alan derslerini aylık karşılığı okutması öngörülmektedir.

TABLO 1.1.1
MEB TALİM ve TERBİYE DAİRESİ MÜZİK ÖĞRETMENİ ATAMA ESASLARI

Atanmasına Esas Olan	Mezun Olduğu Yüksek Öğretim Programı	Aylık Karşılığı Okutacağı Dersler
MÜZİK	1-Müzik Öğretmenliği 2-Müzik 3-Türk Müziği Devlet Konservatuvarı ile Devlet Konservatuvarının; Temel Bilimler Bölümü Kompozisyon Bölümü Ses Eğitimi Bölümü Müzik Bilimleri Bölümü Çalgı Bölümleri (Nefesli Çalgılar, Yaylı Çalgılar Vurmalı Çalgılar, Piano ve Harp, Piano Bando Şefliği Folklor ve Etnomüzikoloji Müzikoloji Opera Şan ve Opera Türk Sanat Müziği	Müzik Sanat (Müzik) Alanı Dersleri Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Sanat Dersleri Grupla Çalışma Teknikleri Piyano Çalgı Koro Orkestra Müziksel İşitme Okuma Yazma Sanat Eserlerini İnceleme Geleneksel ve Çağdaş Türk Müziği Müzik Tarihi Sanat Etkinliklerini İzleme Dini Müzik

Birinci önceliği Eğitim Fakültesi mezunlarının aldığı atama esasları çerçevesinde ele alındığında, MEB Eğitim teknolojileri dairesi Kasım 2002 verilerine göre Milli Eğitim Bakanlığı resmi okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin mezun oldukları öğretim programlarına göre tespit edilebilen dağılımları şöyledir:

TABLO 1.1.2
GÖREV YAPAN MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN MEZUN OLDUKLARI
PROGRAMLARA GÖRE DAĞILIMI

ÖĞRETMENLİK PROGRAMLARI	Eğitim Enstitüleri	703
	Abant İ. B. Ü. Eğt. Fak. Müzik Öğretmenliği	83
	Atatürk. Ü. K.K. Eğt. Fak. Müzik Öğretmenliği	109
	Cumhuriyet Ü. Eğt. Fak. Müzik Öğretmenliği	1
	Çanakkale 18 Mart. Ü. E.F. Müzik Öğretmenliği	3
	D.E.Ü. Buca Eğitim Fak. Müzik Öğretmenliği	439
	Gazi.Ü. G.E.F. Müzik Öğretmenliği	733
	Harran Ü. Fen. Ed. Fak. Müzik Öğretmenliği	34
	Karadeniz T. Ü. Fatih E.F. Müzik Öğretmenliği	287
	Marmara Ü. Atatürk E.F. Müzik Öğretmenliği	257
	Niğde Üniversitesi E.F. Müzik Öğretmenliği	150
	İnönü Ü. E.F. Müzik Öğretmenliği	227
	Pamukkale Ü. E.F. Müzik Öğretmenliği	39
	Selçuk Ü. E.F. Müzik Öğretmenliği	222
	S.D.Ü. Burdur E.F. Müzik Öğretmenliği	75
	Uludağ Ü. E.F. Müzik Öğretmenliği	319
	Yüzüncüyıl Ü. E.F. Müzik Öğretmenliği	82
	Yurtdışı Üniversitelerden	23
	Yüksek Öğretmen Okulları	104
	Öğretmen Yetiş. Programlardan alan değişikliği	9
Yüksek İslam Enstitüsü	1	
TOPLAM		3900
MÜZİK PROG.	Atatürk Ü. Güz.San.Fak. Müz. Bil. Müzikoloji Böl	31
	Bilkent Ü. Sahne San. Fak. Müzik	4
	Dokuz E. Ü. Güz.San.Fak. Müzik	51
	Ercies Ü. Güz.San.Fak. Müzik Bil. Müzikoloji Böl	11
TOPLAM		97
KONSERVATUAR PROGRAMLARI	Dokuz Eylül Ü. Devlet Konservatuvarı	7
	Ege Ü. Devlet Türkmüziği Konservatuvarı	361
	Gaziantep Ü. Devlet Türkmüziği Konservatuvarı	123
	Hacettepe Ü. Devlet Konservatuvarı	5
	Mimar Sinan Ü. Devlet Konservatuvarı	1
	Selçuk Ü. Devlet Türkmüziği Konservatuvarı	6
	İstanbul Tek. Ü. Devlet Türkmüziği Konservatuvarı	529
	İstanbul Ü. Devlet Konservatuvarı	8
TOPLAM		1040
GENEL TOPLAM		5037

Müzik öğretmenliği programlarından ve diğer öğretmenlik programı ile yurtdışı okullardan mezun olarak müzik öğretmenliğine hak kazanmış öğretmenlerden görev yapan öğretmen sayısı 3900, Müzik eğitimi veren yüksek öğretim kurumu mezunu öğretmenlerin toplam sayısı 97, Devlet Konservatuvarı mezunu müzik öğretmenlerinin toplam sayısı 1040 olarak görülmektedir.

Milli eğitim Bakanlığının Müzik öğretmenliği, Müzik ve Devlet Konservatuvarları öğretim programları mezunu toplam 5037 müzik öğretmeni bulunmaktadır. (Bkz. Ek-4:).

TABLO 1.1.3
GÖREV YAPAN MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN MEZUN OLDUKLARI
ALANLARA GÖRE SAYISAL DAĞILIMI

PROGRAM ADI	Sayı (f)	Yüzde (%)
Müzik öğretmenliği	3900	78
Müzik	97	1
Konservatuvarlar	1040	21
TOPLAM	5037	100

Bu durumda müzik öğretmenliği ve öğretmen öğretim programları mezunu müzik öğretmenleri şu anda görev yapan müzik öğretmenlerinin % 78 'ini müzik öğretim programlarından mezun olanlar % 1 'ini ve devlet konservatuvarlarından mezun olanlar da % 21 'ini oluşturmaktadır.(Bkz. Ek-5:).

TABLO 1.1.4
GÖREV YAPAN EĞİTİM FAKÜLTESİ MEZUNU MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN
SAYISAL DAĞILIMLARI

PROGRAM	Sayı (f)	Yüzde (%)
Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği	3026	60
Diğer programlar	2011	40
TOPLAM	5037	100

Müzik öğretmenliği programları mezunlarının 3026'sı yani % 60'ı 1982 yılından sonra oluşturulan Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği programları mezunlarından oluşmaktadır.

MEB Eğitim Teknolojileri dairesi verilerine göre 1997 yılında sekiz yıllık zorunlu eğitim uygulamasına başlanmasından sonra milli eğitim bakanlığının günümüze kadar atadığı müzik öğretmeni sayılarının yıllara göre dağılımı şöyledir.

TABLO 1.1.5
MEB 1997-2000 YILI MÜZİK ÖĞRETMENİ ATAMA SAYILARI

Atama Yılı	Sayı (f)
1997	389
1998	477
1999	640
2000	582
2001	567
2002	695
TOPLAM	3350

Görev yapan müzik öğretmenlerinin 389 'u 1997, 477 'si 1998, 640 'ı 1999 ve 582 'si 2000 yılında atanmıştır. 2001 yılında 567 ve 2002 yılında da 695 müzik öğretmeni atanarak son dört yılda atanan öğretmen sayısı 3350 'e Toplam Öğretmen sayısı ise 5037'ye ulaşmıştır.

MEB 2001-2002 verilerine göre Resmi ve Özel 58.873 okul 16.090.785 öğrenci ve 578.805 öğretmen bulunmaktadır. Müzik Öğretmenlerinin sayısı 578.805 öğretmen içinde 5037 olarak sadece resmi okullarda görev yapmakta olanlarıdır. MEB Personel Daire Başkanlığı Bilgisayar Hizmetleri Dairesinin Kasım 2002 verilerine göre 81 ildeki resmi okullarda müzik dersi okutmakla yükümlü 4924 öğretmen ve Haftalık 159.948 saat müzik dersi bulunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığınca, ülke düzeyinde öğretmen dağılımını adil ve dengeli olarak sağlamak amacıyla öğretmen istihdamında norm kadro uygulaması getirilmesiyle 81 ildeki norm kadro sayısı da 6527 olarak görülmektedir. Buna göre norm kadro düzenlemesi uyarınca şu anda eksik olan müzik öğretmeni sayısı 1930 olarak karşımıza çıkmaktadır. (Bkz. Ek 6)

Görev yapan müzik öğretmeni mevcut sayısal durumu yanında, ihtiyaç olan müzik öğretmenini karşılaması beklenen Müzik öğretmenliği yetiştiren programların sayısal verileri aşağıda verilmektedir. MEABD ÖSS sınavından başarılı olmuş adayların arasından özel yetenek sınavı ile her programın imkanları ölçüsünde 30 ile 60 arasında değişen sayıda öğrenci kabul ederek programlarını yürütürler. Buna göre yıllara göre MEABD öğrenci sayıları 2002 OSYM verilerine göre günümüze kadar olan süreçte aşağıdaki gibi şekillenmiştir.

TABLO 1.1.6
1995-2002 YILLARI ARASI MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMLARI LİSANS
ÖĞRENCİ SAYISAL VERİLERİ

Öğretim Yılı	Yeni Kayıt	Mevcut	Mezun
1995-1996*	-	-	255
1996-1997	503	1999	275
1997-1998	541	2206	346
1998-1999	760	2572	407
1999-2000	700	2824	420
2000-2001	671	3032	514
2001-2002	691	3211	-
1995 - 2000	Toplam Mezun		2217

* OSYM 1995 öncesi verileri yayınlamamıştır.

1995 - 1996 Öğretim yılından 2000-2001 Öğretim yılı sonuna kadar olan 6 yıllık dönemde Müzik Öğretmenliği Programları 2217 mezun verilmiştir ve 2001 - 2002 öğretim yılı itibariyle kayıtlı öğrenci sayısı 3211 olarak görülmektedir. Müzik öğretmenliği programlarının 2002-2003 eğitim-öğretim yılı toplam kontenjanı OSYM 2002 verilerine göre 645 olarak belirlenmiştir.(Bkn. Ek-7:).

1982 yılındaki öğretmen yetiştiren kurumların eğitim fakültelerine bağlandıktan sonra zaman içinde müzik öğretmenliği programları lisansüstü programlar açmaya ve Lisansüstü programlarla alana uzman ve müzik eğitimi programlarının ihtiyacı olan akademik kadroları yetiştirmeye başlamıştır. OSYM 2002 verilerine göre Müzik öğretmenliği lisansüstü programları yıllara göre sayısal verileri aşağıda verilmektedir.

TABLO 1.1.7
1995-2002 YILLARI ARASI MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMLARI
LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ SAYISAL VERİLERİ

Ö. Yılı	Yeni Kayıt			Mevcut			Mezun		
	Y.Lisans	Doktora	Toplam	Y.Lisans	Doktora	Toplam	Y.Lisans	Doktora	Toplam
95-96	-	-	-	-	-	-	46	3	49
96-97	43	12	55	112	30	142	13	1	14
97-98	42	-	42	85	13	98	18	5	23
98-99	21	1	22	67	9	76	18	1	19
99-00	47	4	51	94	15	109	19	5	24
00-01	35	8	43	131	55*	186	25	9	34
01-02	45	17	62	147	64	211	-	-	-
Toplam Mezun							139	24	163

* OSYM 1995 öncesi verileri yayınlamamıştır.

1995 – 1996 Öğretim yılından 2000-2001 Öğretim yılı sonuna kadar olan yıllık dönemde Lisans üstü programlarından 139 Yüksek Lisans 24 Doktora olmak üzere toplam 129 mezun verilmiştir. 2001 – 2002 öğretim yılı itibariyle kayıtlı öğrenci sayısı Yüksek Lisans 147 Doktora 64 olarak görülmektedir. (2000 yılı öğrenci affı nedeniyle 1999 – 2000 yılı sayısal verileri ile 2000 – 2001 öğretim yılı sayısal verileri arasında doğal olmayan bir artış görülmektedir.) OSYM 2002 Lisansüstü programların verilerine göre müzik öğretmenliği alanında görev yapan akademik personelin sayısal verileri de şöyle şekillenmiştir.

TABLO 1.1.8
1996-2002 YILLARI ARASI MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMLARI
ÖĞRETİM ELEMANI SAYISAL VERİLERİ

Ö.Yılı	Arş.Gör.	Uzman	Okutman	Öğr.Gör.	Yrd..Doç	Doçent	Profesör	Toplam
96-97	24	3	6	59	32	16	9	149
97-98	33	3	6	53	25	24	11	155
98-99	33	4	7	69	27	24	11	175
99-00	31	3	7	78	26	19	12	176
00-01	24	3	6	84	22	19	13	171
01-02	37	4	9	95	30	17	16	208

2001-2002 Öğretim yılı itibariyle Müzik öğretmenliği programlarında 37 Araştırma görevlisi, 4 Uzman, 9 Okutman, 95 Öğretim Görevlisi, 30 Yrd. Doçent 17 Doçent ve 16 Profesör olmak üzere toplam 208 öğretim elamanı görev almış durumdadır.

Tarihi süreç içinde bakıldığında müzik öğretmeni yetiştiren kurumların mevcut yapılanma içinde müzik öğretmeni ihtiyacını karşılayamadığı, MEABD'nin ülkenin müzik öğretmeni ihtiyacını karşılayabilecek sayısal yeterliliğe ulaşamadığı, mevcut yapı içinde de ulaşmasının güç olduğu söylenebilir. Müzik öğretmeni sayısının eksikliği eğitim öğretim faaliyetlerini etkileyen önemli faktörlerden biri olduğu var sayılarak, mevcut eğitim sistemini ve müzik öğretmeni yetiştiren programları olumsuz etkilediği de düşünülebilir. Müzik öğretmeni ihtiyacını giderme nedeniyle, müzik öğretmeni yetiştiren programların ve öğrenci sayısının hızla artmasına karşın programlarda görev alacak öğretim elemanı sayısının yeterli olmaması, müzik öğretmeni yetiştirme sistemini ve yetiştirilen müzik öğretmeni kalitesini olumsuz etkilediğine işaret eden veriler dikkate alındığında durumun ciddiyeti ortaya çıkmaktadır. Bu aşamada, müzik öğretmeni yetiştiren programların mevcut öğretmen yetiştirme sisteminden, müzik öğretmeni yetiştiren kurumların yapılanmasından, eğitim-öğretim programlarından ve programa kabul edilen öğrencilerden kaynaklanan sorunlarının bulunduğu izlenimiyle müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin bu noktalardan ele alınarak incelenmesi önemli bulunmuştur. Buna göre MEABD öğretim elemanlarının öğretmen yetiştirme sistemi içinde müzik öğretmeni yetiştiren programlara ilişkin görüşleri, müzik öğretmeni yetiştirme sistemine ait sorunların çözümüne yönelik bir hareket noktası oluşturabilir. Bunun yanında öğretmen yetiştirme sistemi içinde MEABD öğrencilerinin müzik öğretmenliğine bakış açıları da programın ortaya koyduğu müzik öğretmeni özelliğini ve programın başarısını saptamaya yönelik olarak önemli veriler elde edilmesini sağlayabilir. Özel yetenek sınavı ile programa alınan öğrencilerin tercihleri, öğrencilerin müzik alanına olan ilgisini yansıttığı söylenebilir. Ancak müzik öğretmenliği eğitimine odaklanmış bir kurum olarak müzik alan bilgisinin yanında öğretmenlik bilgisinin de program içinde zorunlu olarak yer alması nedeniyle öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine olan tutumlarının programın başarısı açısından büyük önem taşıdığı söylenebilir. Yine müzik öğretmenliği programlarından mezun ancak müzik öğretmenliği yapmayarak sanat kurumların da görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik öğretmenliği programlarına ve müzik öğretmenliği mesleğine yönelik görüşleri, farklı bir açıdan müzik öğretmenliği yetiştirme sistemine ait sorunların çözümüne yönelik önemli veriler sağlayabilir.

MEABD öğrencilerinin müzik öğretmenliğinin yanında müzik ile ilgili diğer alanlara olan ilgisi ve sanatsal alanlardaki iş olanaklarının da öğrencilerin görüşlerine olan muhtemel etkisi nedeniyle, müzik öğretmenliği alanından mezun olup sanatsal alanlarda çalışan eski mezunların müzik öğretmenliği programına yönelik görüşleri de son derece önemlidir.

Bu nedenlerle araştırmanın problemi öğretim elemanlarının MEABD ait görüşleri, öğrencilerinin müzik öğretmeni mesleğine yaklaşımları ve farklı alanda çalışan eski mezunların programın geneline yönelik görüşleri çerçevesinde şekillenmiştir.

Müzik öğretmeni yetiştiren programların Sanatta Yeterlik ve Doktora derecesi sahibi MEABD akademik personelinin görev yaptıkları kurumlara ait görüşleri, öğrencilerin öğretmenlik mesleği temelinde eğitim fakültesi öğretmenlik formasyonu programına yönelik tutumları ve müzik öğretmenliği alanı dışında çalışan eski mezunların aldıkları müzik öğretmenliği eğitimi sonucunda müzik öğretmenliğine yönelik taşıdıkları görüşler de ele alınmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Yukarıda açıklanan gerekçelerle araştırmanın genel amacı;

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretim elemanlarının Müzik Öğretmeni yetiştirme sistemine; MEABD öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi için öğretmenlik formasyonu programına ve Müzik öğretmenliği alanından mezun olup alan dışında görevlerde çalışan eski mezunların müzik öğretmenliği eğitimine ilişkin görüşlerini saptamaktır.

Bu genel amaçlara ilişkin olarak şu alt amaçlar belirlenmiştir:

1.2.1. Alt Amaçlar

1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalında görev yapan öğretim elemanlarının, müzik öğretmeni yetiştirme sistemine ilişkin görüşlerini, bu görüş ve eğilimlerinin, öğretim elemanlarının buldukları görevlere göre farklılık taşıyıp taşımadığını saptamak.
2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin formasyon derslerine yönelik tutumlarının yönünü, mezun olduğu liselere göre ve eğitim süreci içinde sınıflara göre farklılık gösterip göstermediğini saptamak.
3. Müzik öğretmenliği alanından mezun olan ve bu görevden farklı görevlerde çalışan eski mezunların Müzik Öğretmenliği Eğitimine ilişkin görüşlerini saptamak.
4. Elde edilen veriler ışığında gerekli önerilerde bulunmak.

Bu alt amaçları gerçekleştirmek için araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretim elemanları, müzik öğretmeni yetiştirme sistemini, Amaç, Yapı, Eğitim Programı, Lisansüstü Programlar, Akademik Personel, Öğrenci Seçimi ve Kaynağı ve Mali Yapı faktörleri açılarından bakıldığında ne derece benimsemektedirler?
2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri, öğretmenlik formasyonu programı ve dolayısıyla öğretmenlik mesleği ile ilgili Genel tutumları ve Dersler, Ödev ve Araştırmalar, Yöntem, Uygulamalar, Kitaplar, Sınavlar, Öğretim Elemanları, İş Hayatı, Akademik Çalışma Hayatı, faktörleri açılarından bakıldığında nasıl bir tutum sergilemektedirler?
3. Farklı alanlarda çalışan müzik öğretmenlerinin, müzik öğretmenliğine ve müzik öğretmenliğine ait görüşleri nasıldır?

1.3. Araştırmanın Önemi

1. Müzik eğitiminin en önemli unsuru müzik öğretmenidir. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların izlediği yaklaşım ve uyguladığı programların, örgün eğitim kurumları ve eğitim kademelerinin ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte ve sayıda müzik öğretmeni yetiştirmesi, eğitim sisteminin belirlediği amaç ve hedefler açısından büyük önem taşımaktadır. Müzik öğretmeni yetiştiren ana kurumlar olarak müzik eğitimi anabilim dallarının öğretmen yetiştirme sistemi içindeki rolünü ve işlevlerinin ne derece yerine getirdiği ve izlediği öğretmen yetiştirme yaklaşımının müzik alanı ve eğitimi ile olan ilişkisinin saptanması, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar açısından son derece önemlidir.
2. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların önemli iki ögesi öğrenci ve öğretim elemanıdır. Öğretim elemanlarının kendi kurumlarının sistemine ait amaç, yapı, lisans ve lisans üstü eğitim programları, öğretim elemanı, öğrenci seçim kaynağı, fiziki ortam ve mali yapı konularındaki fikir ve yaklaşımlarının saptanması müzik öğretmeni yetiştiren kurumların geleceğe dönük plan ve programlarının hazırlanması açısından önem taşımaktadır.
3. Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine bakış açıları sistemin başarısı ile doğrudan ilişkilidir. Öğretmenlik meslek derslerindeki öğrenci başarısı, öğretmenlik mesleğindeki başarı ile doğru orantılı görülebileceğinden öğrencilerin, öğretmenlik formasyonu kazandıran derslere yönelik tutumları ve bu tutumlarının yönü, müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin başarısı açısından büyük önem taşımaktadır.
4. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardan mezun ve müzik öğretmenliği dışındaki alanlarda görev yapan eski mezunların mezun oldukları kurumlara ve eğitimlerine, müzik öğretmenliği mesleğine ve alan dışında çalışma gerekçelerinin kaynaklarını ortaya koyması sebebiyle bakış açıları önemlidir. Eski mezunların ortaya koyacağı görüşler, sistemin geçmişten şu ana kadar

olan ve ele alınması gereken sorun ve aksaklıkları işaret etmesi beklentisiyle büyük önem taşımaktadır.

5. Araştırma, müzik öğretmeni yetiştiren kurumları bütün yönleriyle ele alması, öğretmen yetiştirme sisteminin temel öğelerinin görüşlerine baş vurması ve elde edilen bilgiler ışında önerilerde bulunması, kendisinden sonra yapılacak bütün araştırmalara detaylı bilgi sunması, müzik öğretmen yetiştirme sisteminde gidilecek yeni yapılanma ve program geliştirme çalışmalarına ışık tutması ve temel teşkil etmesi açılarından önemlidir.

1.4. Varsayımlar

Araştırmada aşağıda belirtilen temel varsayımlardan hareket edilmiştir.

1. Araştırmanın kapsadığı Müzik Eğitimi Anabilim Dalları arasında, yasal çerçeve ve eğitim-öğretim faaliyetlerinde uygulama farklılıkları yoktur.
2. Müzik öğretmeni yetiştirme sistemine ilişkin eğilim ve önerilerin saptanması sistemin detaylı bir değerlendirilmesi, program geliştirme sürecinin bir aşamasıdır.
3. Araştırma kapsamında görüşlerine baş vurulan öğretim elemanları, öğrenciler ve eski mezunların belirttikleri görüşler, müzik öğretmeni yetiştiren kurumların sistemine ilişkin gerçek durumu yansıtmaktadır.
4. Araştırmada elde edilen veriler, verilerin işlenmesi ve yorumlanması ile başvuru kaynaklar gerçek durumu yansıtmaktadır.

1.5. Kapsam ve Sınırlılıklar

Bu Araştırma, Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar olan Müzik Eğitimi Anabilim dalları arasında bulunan Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalları ile sınırlıdır.

Araştırma bu Anabilim Dallarında 2001-2002 yılında bu anabilim dallarında görev yapan öğretim üyeleri, doktora eğitimini tamamlamış öğretim elemanları ve bütün lisans öğrencileri araştırmanın kapsamına alınmıştır.

Araştırma, Ankara'da bulunan Kültür Bakanlığı ve Türkiye Radyo Televizyon kurumuna bağlı Orkestra, Koro ve müzik topluluklarında görev alan müzik öğretmenliği programlarından mezun olmuş ve sadece Ankara içinde görev yapan sanatçıları kapsamaktadır.

Araştırmada Müzik Öğretmeni yetiştiren kurumların işleyişi ve 2547 sayılı YÖK yasası ve ilgili yönetmeliklere bağlı olarak ele alınmış olup, uygulamada ortaya çıkan farklılıklar araştırmanın kapsamı dışında tutulmuştur.

Araştırma, araştırmacının kendi imkanları ve doktora programının sağladığı olanak ve süre ile sınırlıdır.

BÖMLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın amacına ulaşabilmesi, geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edilebilmesi için alınan önlemler ayrıntılı olarak açıklanmış; araştırma modeli, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama araçları ve geliştirilmesi, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması konularına yer verilmiştir.

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmanın yürütülmesinde *genel tarama modeli* kullanılmıştır. Araştırmanın temellendirilmesi ve belirlenen amaçlara ulaşabilmesi için konuyla ilgili kaynak taraması yapılmıştır. Kaynak taramasından elde edilen veriler yardımıyla veri toplama araçlarının kavramsal yapısı ve ana çerçevesi belirlenmiştir. Araştırma ile Cumhuriyetin başından günümüze, müzik öğretmeni yetiştirme sistemi nitelik ve nicelik açısından incelenmekte, 2002 yılı itibariyle sisteme yönelik görüş ve tutumlar belirlenmeye çalışılmaktadır. Bu görüş ve tutumlar, MEABD öğretim elemanları, öğrencileri ve eski mezunların görüşlerine dayalı olması nedeniyle araştırma betimsel niteliktedir.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye'deki MEABD 2000-2001 Eğitim-Öğretim yılı öğretim elemanları, öğrencileri ve farklı alanlarda görev yapan mezunlar oluşturmaktadır. Türkiye'de 20 ayrı üniversite bünyesinde bulunan MEAB Dallarında toplam 208 öğretim elemanı, 3211 öğrenci bulunmaktadır. Evren içinde yer alan MEABD içinden Lisansüstü program açabilecek

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Anabilim dalı öğretim elemanları ve öğrencileri araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Eski mezunların Ankara ilinde daha yoğun olması, Ankara dışında görev yapan eski mezunlara ulaşma ve görüşme yapma olanağının zorluğu, araştırmacının imkanları ve maddi nedenlerle Ankara da bulunan eski mezunlar örneklem gurubunu oluşturmuştur. Tablo 2.2.1'de Öğretim elemanları, Tablo 2.2.2'de Öğrenci, Tablo 2.2.3'te ise Eski Mezunların özelliklerine ilişkin istatistik bilgiler verilmektedir.

TABLO 2.2.1.
ARAŞTIRMA GURUBU İÇERİSİNDE YER ALAN ÖĞRETİM
ELEMANLARINA İLİŞKİN İSTATİSTİK BİLGİLER

Değişken		N	%
Cinsiyet	Kadın	31	38,3
	Erkek	50	61,7
	Toplam	81	100,0
Görev Yaptığı Üniversite	Gazi	32	39,5
	Marmara	16	19,8
	Dokuz Eylül	10	12,3
	Uludağ	6	7,4
	Selçuk	5	6,2
	Abant İzzet Baysal	11	13,6
	Belirtilmemiş	1	1,2
	Toplam	81	100,0
Ünvan	Profesör	17	21,0
	Doçent	13	16,0
	Yrd. Doçent	28	34,6
	Öğr. Gör. Dr.	19	23,5
	Arş. Gör. Dr.	4	4,9
	Toplam	81	100,0
İdari Görev	Yönetici	39	48,1
	Değil	40	49,4
	Belirtilmemiş	2	2,5
	Toplam	81	100,0
Kıdem	0-5 yıl	1	1,2
	6-10 yıl	12	14,8
	11-15 yıl	18	22,2
	16-25 yıl	18	22,2
	26 yıl ve daha fazla	31	38,4
	Belirtilmemiş	1	1,2
	Toplam	81	100,0

Tablo 2.2.1'in incelenmesinden anlaşılacağı gibi, araştırmanın kapsamında Gazi Üniversitesi'nden 32, Marmara Üniversitesi'nden 16, Dokuz Eylül Üniversitesi'nden 10, Uludağ Üniversitesi'nden 6, Selçuk Üniversitesi'nden 5 ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nden 11 öğretim elemanı bulunmaktadır. 1 kişi çalıştığı kurumu belirtmemiştir. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD öğretim üyelerinden 81'i öğretim üyesi görüşme anketine katılarak örneklem gurubunu oluşturduğu görülmektedir. 31 Kadın ve 50 Erkek öğretim üyesinden oluşan grupta %21 oranla 17 Profesör, %16 oranla 13 Doçent, %34,6 oranla 28 Yrd. Doçent, %23,5 oranla 19 Dr. Öğretim Görevlisi ve %4,9 oranla 4 Dr. Araştırma Görevlisi bulunmaktadır. Bu öğretim üyelerinin %48,1'i çalıştıkları kurumlarda idarecilik görevi yaptığını, %49,4'ü idarecilik görevi yapmadığını belirtirken, öğretim üyelerinin %2,5'i de bu konuda bir görüş belirtmemişlerdir. Ankete katılan öğretim üyelerinin %1,2'i 0-5 yıl, %14,8'i 6-10 yıl, %22,2'si 11-15 yıl, %22,2'si 16-25 yıl, %38,4'ü 26 yıldan daha fazla olarak kıdemlerini belirmiş, %1,2'si de herhangi bir görüş belirmemişlerdir.

TABLO 2.2.2.
ARAŞTIRMA GURUBU İÇERİSİNDE YER ALAN ÖĞRENCİLERE
İLİŞKİN İSTATİSTİK BİLGİLER

Değişken		N	%
Cinsiyet	Kız	306	36,8
	Erkek	510	61,4
	Belirtilmemiş	15	1,8
	Toplam	832	100,0
Okuduğu Üniversite	Gazi	219	26,3
	Marmara	162	19,5
	Dokuz Eylül	126	15,1
	Uludağ	115	13,8
	Selçuk	102	12,3
	Abant İzzet Baysal	108	13,0
	Toplam	832	100,0
Babasının Öğrenim Düzeyi	İlkokul	105	12,6
	Ortaokul	70	8,4
	Lise	239	28,7
	Üniversite	397	47,7
	Diğer	3	,4
	Belirtilmemiş	18	2,2
	Toplam	832	100,0

Değişken		N	%
Annesinin Öğrenim Düzeyi	İlkokul	199	23,9
	Ortaokul	89	10,7
	Lise	232	27,9
	Üniversite	274	32,9
	Diğer	3	,4
	Belirtilmemiş	35	4,2
	Toplam	832	100,0
Kardeş Sayısı	0	78	9,4
	1	324	38,9
	2	211	25,4
	3	106	12,7
	4	53	6,4
	5	20	2,4
	6	10	1,2
	7	2	,2
	8	5	,6
	Belirtilmemiş	23	2,8
	Toplam	832	100,0
Mezun Olduğu Lise	Anadolu Güzel Sanatlar	419	50,4
	Diğer	398	47,8
	Belirtilmemiş	15	1,8
	Toplam	832	100,0
Sınıfı	1	165	19,8
	2	201	24,2
	3	194	23,3
	4	223	26,8
	Diğer	31	3,7
	Belirtilmemiş	18	2,2
	Toplam	832	100,0

Tablo 2.2.2'in incelenmesinden anlaşılacağı gibi, araştırmanın kapsamına giren Gazi Üniversitesi'nden 219, Marmara Üniversitesi'nden 162, Dokuz Eylül Üniversitesi'nden 126, Uludağ Üniversitesi'nden 115, Selçuk Üniversitesi'nden 102 ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nden 108 olmak üzere 832 Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD öğrencisi tutum ölçeğini cevaplayarak diğer bir örneklem gurubunu oluşturmaktadır. 306 kız, 510 Erkek ve 15 cinsiyet belirtmeyen öğrenciden oluşan grupta bulunan öğrencilerin babalarının %12,6'sı ve annelerinin %23,9'u ilkokul, babalarının %8,4'ü annelerinin %10,7'si ortaokul, babalarının %28,7'si annelerinin %27,9'u lise, %47,7'sinin babası, %32,9'unun da annesi üniversite ve %0,4 ünün anne ve babalarının lisansüstü

öğrenim düzeyine sahip olduğu görülmektedir. Yine öğrencilerin %38,9'unun 1, %25,4'ünün 2, %12,7 sinin 3, %6,4'ünün 4, %2,4'ünün 5, %1,2'sinin 6, %0,2'sinin 7, %0,6'sının 8 kardeşe sahip olduklarını belirtirken, %9,4'ü ailenin tek çocuğu olduğu belirtmiş ve %2,8'i de hiçbir görüş belirmemiştir. Öğrencilerin %50,4'ü Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi mezunlarından, %47,8'i de diğer liseler ve dengi okullardan mezun oldukları görülürken %1,8'i de herhangi bir görüş belirmemiştir. Yine öğrencilerin %19,8'i birinci sınıf, %24,2'si ikinci sınıf, %23,3'ü üçüncü sınıf, %26,8'i dördüncü sınıf, %3,7'si bekleme öğrencilerden oluşurken %2,2'si de sınıfları ile ilgili görüş belirmemişlerdir.

TABLO 2.2.3.
ARAŞTIRMA GURUBU İÇERİSİNDE YER ALAN ESKİ MEZUNLARA İLİŞKİN İSTATİSTİK BİLGİLER

Değişken		N	%
Cinsiyet	Kadın	31	51,7
	Erkek	26	43,3
	Belirtilmemiş	3	5,0
	Toplam	60	100,0
Çalıştığı Kurum	Cum. Başk. Senf. Orkestrası	2	3,3
	TRT Ankara Radyosu	22	36,7
	TC. Kül. Bak. Dev. Çok Sesli Ko.	35	58,3
	Devlet Halk Dansları Topluluğu	1	1,7
	Toplam	60	100,0
Ünvan	Sanatçı	57	94,9
	Koro Şefi	1	1,7
	Müsteşar Yardımcısı	1	1,7
	Koro Müdürü	1	1,7
	Toplam	60	100,0
Mezuniyet Yılı	1964,00	1	1,7
	1968,00	1	1,7
	1970,00	4	6,7
	1971,00	2	3,3
	1976,00	2	3,3
	1978,00	1	1,7
	1979,00	4	6,7
	1980,00	3	5,0
	1983,00	2	3,3
	1984,00	2	3,3
	1985,00	5	8,3
	1986,00	3	5,0
	1987,00	3	5,0
	1988,00	3	5,0
	1989,00	3	5,0

	1990,00	4	6,7
	1991,00	4	6,7
	1992,00	1	1,7
	1994,00	2	3,3
	1995,00	4	6,7
	1996,00	1	1,7
	1998,00	2	3,3
	1999,00	2	3,3
	2000,00	1	1,7
	Toplam	60	100,0
Müzik Öğretmenliği Dışında Diploma	Başka Diploma Yok	50	83,3
	Önlisans	1	1,7
	Lisans	4	6,7
	Y.Lisans	2	3,3
	Doktora	3	5,0
	Toplam	60	100,0
Müzik Öğretmenliği Hizmet Süresi	Hiç Yok	33	55,0
	0-5 yıl	20	33,3
	6-10 yıl	2	3,3
	11-15 yıl	1	1,7
	16-25 yıl	1	1,7
	26 ve daha fazla	0	0
	Belirtilmemiş	3	5,0
	Toplam	60	100,0

Tablo 2.2.3'ün incelenmesinden anlaşılacağı gibi, araştırmanın kapsamına giren Ankara'daki sanat kurumlarında görevli eski mezunların 60'ı görüşme anketine katılarak örneklem gurubunu oluşturmaktadır. 31 Kadın ve 26 Erkek ve 3 cinsiyet belirmeyen sanatçının yer aldığı grupta, %3,3 oranla 2 Cumhurbaşkanlığı Devlet Senfoni Orkestrası Üyesi, %36,7 oranla 22 Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Ankara radyosu koro sanatçısı, %58,3 oranla 35 Kültür Bakanlığı Devlet Koroları sanatçıları, %1,7 oranla 1 Kültür Bakanlığı Devlet Halk Dansları topluluğu sanatçısı bulunmaktadır. Görüşme Anketine katılan eski mezunların %94,9'u kurumlarında koro ve orkestra sanatçısı, %1,7'si koro şefi, %1,7'si müsteşar yardımcısı, %1,7'si koro müdürü olarak görev yapmaktadırlar. Ankete katılan eski mezunların öğrenim gördükleri müzik öğretmenliği programlarından mezuniyetleri 1964 yılından başlayarak 2000 yılına kadar uzandığı görülmekte ve %83,3'ünün müzik öğretmenliği diploması dışında dereceye sahip olmadığı, %1,7'sinin müzik öğretmenliği diplomasına ek olarak ön lisans, %6,7'sinin lisans, %3,3'ünün yüksek lisans ve %5'inin de doktora derecesine sahip oldukları görülmektedir. Ankete

katılan eski mezunların %55'i hiç müzik öğretmenliği yapmamışken %33,3'ü 0-5 yıl arası, %3,3'ü 6-10 yıl arası, %1,7'si 11-15 yıl arası, %1,7'si de 16 yıldan fazla müzik öğretmenliği yaptığını belirtirken %5'i de herhangi bir görüş belirtmemiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları ve Geliştirilmeleri

Bu araştırmada 3 veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlar; (1) Öğretim Elemanları Görüş Anketi, (2) Öğrenci Tutum Ölçeği ve (3) Eski Mezun Görüş Anketi'dir.

1. Öğretim Elemanları Görüşme Anketi: Bu anket öğretim elemanlarının müzik öğretmeni yetiştirme sistemine yönelik görüşlerini belirleyebilmek için hazırlanmıştır. Anketin birinci bölümü genel bilgilere ilişkin soruları, ikinci bölüm ise müzik öğretmeni yetiştirme sistemine ilişkin soruları içermektedir. İkinci bölüm kendi içerisinde; Amaç, Yapı, Eğitim Programı, Lisansüstü Programlar, Personel, Öğrenci Seçimi-Kaynağı ve Mali Yapı olmak üzere 7 alt ögeden ve 30 sorudan oluşan Likert türü bir ölçektir.

Öğretim elemanları her bir soruya ilişkin görüşlerini 5'li bir derecelendirme ile belirtmişlerdir.

Anketin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınmıştır. Yapı geçerliliği ve güvenilirliğini belirleyebilmek için ise 35 öğretim elemanına uygulanarak ön denemesi yapılmıştır. Ön deneme sonuçlarından elde edilen verilere Faktör Analizi uygulanmıştır. Yapı geçerliliğinin tespit edilmesi amacıyla Temel Bileşenler Analizi Tekniği (Principal Component Analysis) kullanılarak, ölçeğin bir ya da daha fazla faktör içerip içermediği belirlenmeye çalışılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, ölçeğin müzik öğretmeni yetiştirme sistemine ilişkin görüşleri ölçmeyi amaçlayan 7 faktörden oluştuğu gözlenmiştir.

Bununla birlikte, başlangıçta 32 madde olarak hazırlanan ölçek, ilk analiz sonucu faktör yükü düşük olan 2 madde çıkartılarak yeniden düzenlenmiştir.

TABLO 2.3.1
ÖĞRETİM ELEMANLARI GÖRÜŞME ANKETİ ÖLÇEĞİNE YÖNELİK
FAKTÖR ANALİZİ SONUÇLARI

ÖGELER		MADDELER	<i>Faktör Yüklü</i>
1	Amaç	1	,50
		2	,62
		3	,50
2	Yapı	4	,70
		5	,52
		6	,74
		7	,51
		8	,75
		9	,37
3	Lisans Programları	10	,77
		11	,60
		12	,72
		13	,43
		14	,59
		15	,58
		16	,56
		17	,46
4	Lisansüstü Programlar	18	,53
		19	,66
		20	,35
		21	,48
5	Akademik Personel	22	,50
		23	,58
6	Öğrenci Kaynağı ve Seçimi	24	,69
		25	,73
		26	,81
		27	,72
7	Mali Yapı Fiziki Ortam	28	,58
		29	,80
		30	,68

Tablo 2.3.1'in incelenmesinden anlaşılacağı gibi ölçeğe yönelik faktör analizi sonuçları verilmektedir. Amaç, yapı, lisans programları, lisansüstü programlar, akademik personel, öğrenci seçimi ve kaynağı ve mali yapı fiziki ortam başlıkları altında ele alınan 7 alt ögeye yönelik 30 maddeden oluşan ölçeğin her soruya ilişkin faktör yük değerleri verilmiştir. 7 Ögeyi ölçmeye yönelik faktör yük değerleri maddeler arasında .35 ile .81 arasında değişmektedir.

TABLO 2.3.2
ÖĞRETİM ELEMANLARI ÖLÇEĞİNİN TOPLAM VARIYANSI
AÇIKLAMA ORANLARI

<i>Ögeler</i>	<i>Açıklanan Varyansa Katkısı</i>	<i>Açıklanan Toplam Varyans</i>
1	19,86	19,86
2	10,00	29,85
3	7,47	37,32
4	6,45	43,77
5	5,93	49,70
6	5,44	55,14
7	4,98	60,12

Tablo 2.3.2'nin incelenmesinden anlaşılacağı gibi, 7 faktöre ilişkin toplam varyansı açıklama oranları verilmektedir. Birinci faktöre ait %19,86 orana, ikinci faktöre ait %10 oranla, üçüncü faktöre ait %7,47 oranla, dördüncü faktöre ait %6,45 oranla, beşinci faktöre ait %5,93 oranla, altıncı faktöre ait %5,44 oranla, yedinci faktöre ait %4,98 oranla katkı sağlanmış ve toplam varyansı açıklama oranı %60,12 olarak gerçekleşmiştir. 7 faktörlü olarak saptanan ölçeğin güvenilirliğinin göstergesi olarak alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Ölçeğin hesaplanan Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .77'dir.

2. Tutum Ölçeği: Bu ölçek öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programına yönelik tutumlarını belirleyebilmek için hazırlanmıştır. Ölçeğin hazırlanması aşamasında, öğrencilere MEABD öğretmenlik formasyonu programına yönelik düşüncelerini açıklayan kompozisyon yazdırılmıştır. Onların ifadelerinden ve literatüre dayalı verilerden yararlanılarak başlangıçta 54 tutum ifadesi oluşturulmuştur. Likert türü ölçeğin birinci bölümü genel bilgilere ilişkin soruları, ikinci bölüm ise MEABD öğretmenlik formasyonu programına yönelik tutumlara ilişkin soruları içermektedir. İkinci bölüm kendi içerisinde; Dersler, Ödev ve Araştırmalar, Yöntem, Uygulamalar, Kitaplar, Sınavlar, Öğretim Elemanları, İş Hayatı ve Akademik Çalışma Hayatı olmak üzere 9 alt ögeden ve 38 sorudan oluşmaktadır. Soruların, 26'sı olumlu 12'si olumsuz tutum ifadesini içermektedir.

Öğrenciler her bir ifadeye ilişkin tutumlarını 5'li derecelendirme biçiminde belirtmişlerdir.

Ölçeğin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınmıştır. Yapı geçerliliği ve güvenilirliğini belirleyebilmek için ise 80 öğrenciye uygulanarak ön denemesi yapılmıştır. Ön deneme sonuçlarından elde edilen verilere Faktör Analizi uygulanmıştır. Yapı geçerliliğinin tespit edilmesi amacıyla Temel Bileşenler Analizi Tekniği (Principal Component Analysis) kullanılarak, ölçeğin bir ya da daha fazla faktör içerip içermediği belirlenmeye çalışılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, ölçeğin müzik öğretmenlik formasyon derslerine ilişkin tutumlarını ölçmeyi amaçlayan 9 faktörden oluştuğu gözlenmiştir. Bununla birlikte, başlangıçta 54 madde olarak hazırlanan ölçek, ilk analiz sonucu faktör yükü düşük olan 16 madde çıkartılarak 38 madde olarak yeniden düzenlenmiştir.

TABLO 2.3.3
TUTUM ÖLÇEĞİNE YÖNELİK FAKTÖR ANALİZİ SONUÇLARI

Ögeler		MADDELER	Faktör Yüklü
1	Dersler	1	,58
		2	,65
		3	,60
		4	,62
2	Ödev ve Araştırmalar	5	,42
		6	,58
		7	,73
		8	,51
		9	,55
		10	,60
		11	,39
		12	,56
3	Yöntem	13	,73
		14	,70
		15	,65
		16	,49
		17	,42
4	Kitaplar	18	,55
		19	,62
5	Uygulamalar	20	,42
		21	,52
		22	,57
		23	,44
		24	,49
6	Sınavlar	25	,56
		26	,56
		27	,64
		28	,58
		29	,71
		30	,62
7	Öğretim Elemanları	31	,42
		32	,36
8	İş Hayatı	33	,73
		34	,76
		35	,44
		36	,57
9	Akademik Çalışma Hayatı	37	,85
		38	,85

Tablo 2.3.3'ün incelenmesinden anlaşılacağı gibi, ölçeğe yönelik faktör analizi sonuçları verilmektedir. 38 maddeden oluşan ölçeğin Dersler, Ödev ve Araştırmalar, Yöntem, Uygulamalar, Kitaplar, Sınavlar, Öğretim Elemanları, İş Hayatı ve Akademik Çalışma Hayatı başlıkları altında ele alınan 9 faktörü ölçmeye yönelik faktör yük değerleri .36 ile .85 arasında değişmektedir

TABLO 2.3.4
TUTUM ÖLÇEĞİNİN TOPLAM VARIYANSI AÇIKLAMA ORANLARI

Ögeler	Açıklanan Varyansa Katkısı	Açıklanan Toplam Varyans
1	23,64	23,64
2	5,87	29,52
3	5,44	34,96
4	4,88	39,84
5	4,58	44,42
6	4,32	48,75
7	3,36	52,11
8	2,97	55,08
9	2,82	57,91

Tablo 2.3.4'ün incelenmesinden anlaşılacağı gibi,9 faktöre ilişkin toplam varyansı açıklama oranları verilmektedir. Birinci faktöre ait %23,64 orana, ikinci faktöre ait %5,87 oranla, üçüncü faktöre ait %5,44 oranla, dördüncü faktöre ait %4,88 oranla, beşinci faktöre ait %4,58 oranla, altıncı faktöre ait %4,32 oranla, yedinci faktöre ait %3,36 oranla, sekizinci faktöre ait %2,97 oranla, dokuzuncu faktöre ait %2,82 oranla katı sağlanmış ve ölçeğin 9 faktöre yönelik toplam varyansı açıklama oranı ise %58 olarak gerçekleşmiştir. 9 faktörlü olarak saptanan ölçeğin güvenilirliğinin göstergesi olarak alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Ölçeğin hesaplanan Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .89'dur.

3. Farklı Alanlarda Çalışan Eski Mezun Görüş Anketi: Bu anket MEABD'dan mezun olmuş ve öğretmenlik mesleğinden farklı alanlarda görev yapanların müzik öğretmenliği eğitimine yönelik görüşlerini belirleyebilmek için hazırlanmıştır. Anketin birinci bölümü genel bilgilere ilişkin soruları, ikinci bölüm

ise müzik öğretmenliği eğitimine ilişkin soruları içermektedir ve ölçek 15 sorudan oluşmaktadır.

Eski mezunlar her bir soruya ilişkin görüşlerini 5'li derecelendirme biçiminde belirtmişlerdir.

Anketin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınmıştır. Yapı geçerliliği ve güvenilirliğini belirleyebilmek için 30 eski mezun üzerinde ön denemesi yapılmıştır. Ön deneme sonuçlarından elde edilen verilere Faktör Analizi uygulanmıştır. Yapı geçerliliğinin tespit edilmesi amacıyla Temel Bileşenler Analizi Tekniği (Principal Component Analysis) kullanılarak, ölçeğin bir ya da daha fazla faktör içerip içermediği belirlenmeye çalışılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, ölçeğin müzik öğretmenliği eğitimine ilişkin görüşleri ölçmeyi amaçlayan 1 faktörden oluştuğu gözlenmiştir. Bununla birlikte, başlangıçta 18 madde olarak hazırlanan ölçek, ilk analiz sonucu faktör yükü düşük olan 3 madde çıkartılarak 15 madde olarak yeniden düzenlenmiştir.

TABLO 2.3.5
ESKİ MEZUN GÖRÜŞ ANKETİNE YÖNELİK FAKTÖR
ANALİZİ SONUÇLARI

MADDELER	<i>Faktör Yükü</i>
1	,63
2	,71
3	,66
4	,34
5	,85
6	,78
7	,60
8	,54
9	,41
10	,65
11	,78
12	,71
13	,53
14	,69
15	,70

Tablo 2.3.5'in incelenmesinden anlaşılacağı gibi, ölçeğe yönelik faktör analizi sonuçları verilmektedir. 15 maddeden oluşan ölçeğin tek faktörü ölçmeye yönelik faktör yük değerleri .34 ile .85 arasında değişmektedir. Ölçeğin 1 faktöre yönelik toplam varyansı açıklama oranı ise %64'dür. Tek faktörlü olarak saptanan ölçeğin güvenilirliğinin göstergesi olarak alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Ölçeğin hesaplanan Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .71'dir.

2.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Ölçme araçları ile toplanan verilerin çözümlemesinde; Pentium II işlemcili, IBM uyumlu bir bilgisayardan yararlanılmıştır. Araştırmanın genel amacı çerçevesinde cevapları aranan alt amaçlara yönelik olarak toplanan veriler, önce veri kodlama formlarına işlenmiştir. Daha sonra bilgisayara aktarılan veriler üzerinde gerekli istatistiksel çözümler için SPSS (The Statistical Packet for The Social Sciences) programından yararlanılmıştır.

Anılan programdan yararlanarak;

1. Öğretim elemanlarının, eski mezunların ve öğrencilerin görüş ve tutumlarının belirlenmesinde; merkezi eğilim ölçeklerinden frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (ss) kullanılmıştır.

2. Görüşler (İdareci ve Diğerleri/ Güzel Sanatlar ve Diğer Lise Mezunları) arasında farklılık olup olmadığının belirlenmesinde aritmetik ortalama (\bar{x}), standart sapma (ss), t testi ve gruplamalarda N sayısı farklılığı nedeniyle scheffe testi uygulanmıştır.

Araştırmada kullanılan ölçekler, 5'li Likert Tipi bir ölçektir. Her bir maddeye verilecek cevap kodları 1 ile 5 arasında değişmektedir. Tutum ölçeği puanlanırken olumlu ve olumsuz cümleler gözönünde bulundurularak cevap kategorileri

olumludan olumsuzu doğru “hiç katılmıyorum” 5, “katılmıyorum” 4, “kararsızım” 3, “katılıyorum” 2, “tamamen katılıyorum” 1 şeklinde puanlanmıştır. Olumsuz cümlelerde ise “hiç katılmıyorum” 1, “katılmıyorum” 2, “kararsızım” 3, “katılıyorum” 4, “tamamen katılıyorum” 5 şeklinde puanlanmıştır. Bu nedenle ölçekten alınabilecek en yüksek puan 190, en düşük puan ise 38 olarak belirlenmiştir.

Ölçekte yer alan aralıkların eşit olduğu (4/5) düşüncesinden hareket ederek seçeneklere ait sınırlar aşağıdaki gibi belirlenmiştir;

<u>Seçenek</u>		<u>Sınırı</u>
Hiç Katılmıyorum	(1)	1.00 - 1.80
Katılmıyorum	(2)	1.81 - 2.60
Kararsızım/ Kısmen Katılıyorum	(3)	2.61 - 3.40
Katılıyorum	(4)	3.41 - 4.20
Tamamen Katılıyorum	(5)	4.21 - 5.00

2.5. Verilerin Toplanması

Hazırlanan görüş anketleri ve tutum ölçeği 2001-2002 öğretim yılında Gazi, Marmara, Dokuz Eylül, Uludağ, Selçuk, Bolu A.İ. Baysal üniversitelerinin MEABD 831 öğrencisi, 81 öğretim elemanı ve farklı alanlarda görev 60 eski mezuna araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Uygulama sırasında sınıfta bulunan ve araştırmaya katılmaya istekli olan; öğrenciler, okullarda görev yapan öğretim elemanları ve Ankara’da çalışan eski mezunlar tercih edilmiştir. Uygulama sonucunda cevap kağıtları incelenmiş ve açıklamalara aykırı cevaplamada bulunan 2 cevap kağıdı araştırma kapsamından çıkartılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından Gazi, Marmara, Dokuz Eylül, Uludağ, Selçuk, Bolu A.İ. Baysal üniversitelere gidilerek elden toplanmıştır. Geri dönüşüm oranları itibariyle, öğretim elemanlarının % 95’i, öğrencilerin % 75’i, Ankara’da çalışan eski mezunların ise % 60’ı geri dönmüştür.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt amaçları doğrultusunda aşağıda verilmiştir.

3.1. MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRETİM ELEMANLARININ “MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SİSTEMİNE” İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Araştırmanın birinci alt amacında müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının, "*Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sistemine*" ilişkin görüşleri nelerdir? sorusu sorulmuştur. Bu soruya cevap aranırken, öğretim elemanlarının görüşleri; kurumun amacı, kurumun yapısı, eğitim programları, lisansüstü eğitim, personel, öğrenci kaynağı-seçimi ve mali yapı açısından gruplandırılarak incelenmiş ve yorumlanmıştır.

3.1.1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin *Amaçlarına* İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde ilk olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin amaçlarına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretim elemanlarına kurumun amacıyla ilgili 3 soru sorulmuştur.

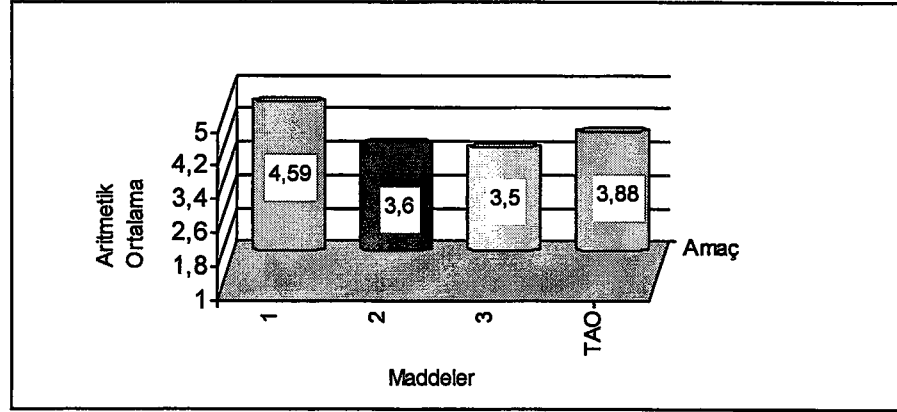
TABLO 3.1.1.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ, *MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SİSTEMİNİN*
AMACINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK FREKANS (f), YÜZDE (%),
ARİTMETİK ORTALAMA (\bar{x}) VE STANDART SAPMALAR (ss)

GÖRÜŞLER	1		2		3		4		5		n	\bar{x}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	F	%			
1. Müzik eğitimi anabilim dalının temel amacı müzik öğretmeni yetiştirmek olmalıdır	-	-	1	1,3	6	7,4	18	22,5	55	68,8	80	4,59	,69
2. Müzik eğitimi anabilim dalının temel amacı müzik öğretmeni yetiştirmek olmakla beraber, müzik eğitimi ve özel mesleki alanlara da eleman yetiştirmelidir.	6	7,4	9	11,1	18	22,2	26	32,1	22	27,2	81	3,60	1,21
3. Mevcut sistemde, müzik eğitimi anabilim dalının müzik öğretmeni yetiştirme amacı ön plana çıkmaktadır	5	6,2	12	15,0	18	22,5	28	35,0	17	21,3	80	3,50	1,17
ORTALAMA											79	3,88	,60

Hiç Katılmıyorum	(1)	1.00-1.80
Katılmıyorum	(2)	1.81-2.60
Kısmen Katılıyorum	(3)	2.61-3.40
Katılıyorum	(4)	3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum	(5)	4.21-5.00

Tablo 3.1.1'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi öğretim elemanlarının yaklaşık % 69'u, müzik eğitimi anabilim dalının temel amacının, "*müzik öğretmeni yetiştirmek*" olması gerektiği görüşüne "Tamamen Katılmakta"dırlar. Görüşe "Katıldığını" ifade edenlerle birlikte değerlendirildiğinde, bu görüşe katılanların oranı yaklaşık % 91'i bulmaktadır. Diğer taraftan, kurumun temel amacının "*müzik öğretmeni yetiştirmekle birlikte diğer özel alanlara da eleman yetiştirmelidir*" görüşüne "Katılan" ve "Tamamen Katılan" öğretim elemanlarının oranı ise yaklaşık % 59'dur. Bununla birlikte öğretim elemanlarının yaklaşık % 56'sı ise mevcut sistemde "*müzik öğretmeni yetiştirme amacının ön planda*" olduğu görüşüne ya "Katılmakta" ya da "Tamamen Katılmakta"dır.

ŞEKİL 3.1.1.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME
SİSTEMİNİN AMACINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, genel olarak müzik eğitimi anabilim dalının temel amacına ilişkin üç madde de verilen ifadelere öğretim elemanlarının ($\bar{x}=3.88$) ile “Katıldığı” görülmektedir. Verilen amaçlar ayrı ayrı incelendiğinde öğretim elemanlarının, müzik eğitimi anabilim dalının temel amacının; *öğretmen yetiştirmek* olması gerektiğine “Tamamen Katıldığı” ($\bar{x}=4.59$), bununla birlikte *özel meslek alanlarına eleman yetiştirilmesi gerektiği* ($\bar{x}=3.60$) ve “*müzik öğretmeni yetiştirmenin diğer alanlara oranla daha ön planda olması gerektiği* görüşüne ise “Katıldıkları” ($\bar{x}=3.50$) gözlenmektedir.

Öğretim elemanları kurumun amaçları içinde müzik öğretmeni yetiştirme amacının temel amaç olması yönünde görüş birliğinde olmaları kurumun başarısı açısından olumlu bir etken olduğu şeklinde yorumlanabilir. Ancak müzik öğretmeni yetiştirme amacının yanında diğer mesleki alanlara eleman yetiştirme amacının da büyük oranda desteklenmesi ve mevcut uygulamadaki müzik öğretmenliği yetiştirme amacının kurumun amaçları arasında ön planda gerçekleştiği görüşüne de daha az da olsa destek gördüğü görülmektedir. Öğretim elemanlarının bu görüşleri tek bir program açısından değerlendirildiğinde kurumun mevcut amaçları açısından bazı eksiklikler de gördükleri şeklinde de yorumlanabilir. Bu durumda müzik öğretmeni yetiştiren ve diğer mesleki alanlara da eleman yetiştiren bir sistemin öğretim elemanları tarafından benimsendiği ve öğretim elemanlarının mevcut müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin amaçlarından memnun oldukları ve uygulamadaki görünen amaçları uygun buldukları söylenebilir.

3.1.2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Yapısına İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde ikinci olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin yapısına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretim elemanlarına kurumun yapısıyla ilgili 6 soru sorulmuştur.

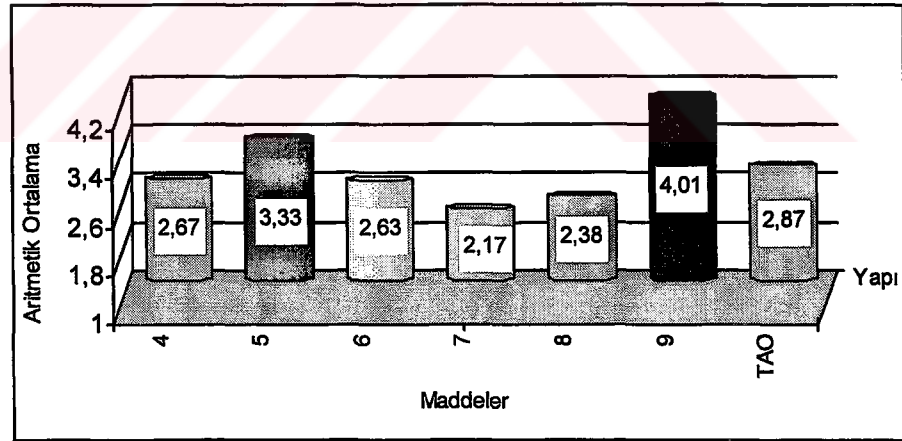
TABLO 3.1.2.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SİSTEMİNİN YAPISINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK FREKANS (f), YÜZDE (%), ARİTMETİK ORTALAMA (\bar{x}) VE STANDART SAPMALAR (ss)

GÖRÜŞLER	1		2		3		4		5		n	\bar{x}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
1. Üniversite, fakülte bölüm ve anabilim dalı arasındaki idari sorunlar kolayca çözülmektedir	8	9,9	24	29,6	40	49,4	5	6,2	4	4,9	81	2,67	,92
2. Üniversite, fakülte bölüm ve anabilim dalı arasındaki idari sorunlar fakülte kolayca çözümlense bile üniversite içinde çözüm gecikmektedir	4	4,9	13	16,3	25	31,2	29	36,3	9	11,3	80	3,33	1,04
3. Bölüm, anabilim ve bilim dalı haline getirilen yeni akademik yapı, ortaöğretim kurumlarına müzik öğretmeni yetiştirmeye uygundur	10	12,3	27	33,3	28	34,6	15	18,5	1	1,3	81	2,63	,97
4. Mevcut idari ve akademik yapılanma, eğitim öğretim faaliyetlerini planlama, karar verme ve sorunların çözümünde sizin katılımınızı sağlamıştır	17	21,0	37	45,7	23	28,4	4	4,9	-	-	81	2,17	,82
5. Mevcut yeni idari ve akademik yapı, ders ve idarecilik yükünü azaltmıştır	14	17,3	34	42,0	24	29,6	6	7,4	3	3,7	81	2,38	,98
6. Mevcut yapılanmadan önce var olan ve yeni idari ve akademik yapılanmadan sonra da çözülemeyen sorunlar vardır	1	1,3	4	4,9	10	12,3	44	54,3	22	27,2	81	4,01	,84
ORTALAMA											80	2,87	,43

Hiç Katılmıyorum	(1)	1.00-1.80
Katılmıyorum	(2)	1.81-2.60
Kısmen Katılmıyorum	(3)	2.61-3.40
Katılıyorum	(4)	3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum	(5)	4.21-5.00

Tablo 3.1.2’de de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının yaklaşık % 49’u, *üniversite, fakülte bölüm ve anabilim dalı arasındaki idari sorunların kolayca çözüldüğüne* ve yaklaşık % 34’ü *bu yeni yapılanmanın ortaöğretime müzik öğretmeni yetiştirmedeki uygunluğuna* “Kısmen Katılmaktadır”. Diğer taraftan, yaklaşık % 46’sı *mevcut idari ve akademik yapılanma, eğitim öğretim faaliyetlerini planlama, karar verme ve sorunların çözümünde kendi katılımlarını sağladığına* ve % 42’si *de mevcut yeni idari ve akademik yapının, ders ve idarecilik yükünü azalttığına* “Katılmamakta”dır. Öğretim elemanlarının yaklaşık % 36’sı *üniversite, fakülte bölüm ve anabilim dalı arasındaki idari sorunlar fakültede kolayca çözümlense bile üniversite içinde çözümün geciktiği* ve % 54’ü *de mevcut yapılanmadan önce var olan ve yeni idari ve akademik yapılanmadan sonra da çözülemeyen sorunların varlığına* “Katılmakta”dır.

ŞEKİL 3.1.2.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SİSTEMİNİN YAPISINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, genel olarak müzik eğitimi anabilim dalının yapısına ilişkin altı madde de verilen ifadelerle öğretim elemanlarının ($\bar{x}=2.87$) ile “Kısmen Katıldığı” görülmektedir. Yapı ile ilgili verilen ifadeler ayrı ayrı incelendiğinde öğretim elemanlarının; *üniversite, fakülte bölüm ve anabilim dalı arasındaki idari sorunların çözüldüğüne* ($\bar{x}=2.67$), *üniversite, fakülte bölüm ve anabilim dalı arasındaki idari sorunlar fakültede*

kolayca çözümlense bile üniversite içinde çözümün geciktiğine ($\bar{x}=3.33$) ve bu yeni yapılanmanın ortaöğretime müzik öğretmeni yetiştirmedeki uygunluğuna ($\bar{x}=2.63$) “Kısmen Katıldığı”, bununla birlikte mevcut idari ve akademik yapılanmanın, eğitim öğretim faaliyetlerini planlama, karar verme ve sorunların çözümünde kendilerinin katılımını sağladığına ($\bar{x}=2.17$), mevcut yeni idari ve akademik yapının, ders ve idarecilik yükünü azalttığına ($\bar{x}=2.38$) ve yeni idari ve akademik yapılanmadan sonra çözülemeyen sorun kalmadığına ($\bar{x}=4.01$) “Katılmamakta”dır.

Öğretim elemanları, Üniversite, fakülte ve anabilim dalı arasında anabilim dalı ile ilgili sorunların çözümünde güçlükler olduğu ve fakülte ile üniversite arasında çözümün geciktiği görüşünü ortaya koymaları üniversite, fakülte ve MEABD arasındaki idari ve akademik organların MEABD açısından iyi çalışmadığı şeklinde yorumlanabilir. Yeni akademik ve idari yapılanmanın orta öğretim kurumlarına öğretmen yetiştirmeye tamamen uygun olmadığı ve bu yapılanma ile anabilim dalında görevli öğretim üyelerinin eğitim öğretim faaliyetleri içindeki rolünü güçlendirmede, kurumun ders ve idarecilik yükünü azaltmada tam başarı sağlayamadığı ve mevcut yapılanma ile var olan sorunların çözülemediği görüşlerini belirtmeleri öğretim elemanlarının yeni yapılanmadan memnun olmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Buna göre öğretim elemanlarının müzik öğretmeni yetiştirmeye yönelik olarak MEABD'nın yapısının müzik öğretmeni yetiştirme açısından tamamen uygun olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

3.1.3. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Eğitim Programlarına İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde üçüncü olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmenliğinin eğitim programlarına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretim elemanlarına eğitim programlarıyla ilgili 8 soru sorulmuştur.

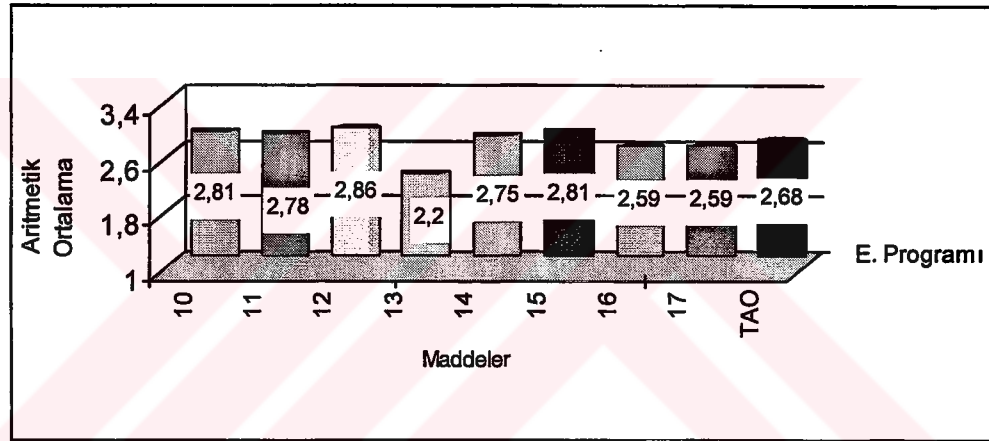
TABLO 3.1.3.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS EĞİTİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK FREKANS (f), YÜZDE (%), ARİTMETİK ORTALAMA (\bar{x}) VE STANDART SAPMALAR (ss)

GÖRÜŞLER	1		2		3		4		5		n	\bar{x}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (MEABD) mevcut öğretim programı, müzik öğretmeni yetiştirme temel amacına uygundur	9	11,1	15	18,4	41	50,5	14	17,5	2	2,5	81	2,81	,94
2. MEABD eğitim programında okutulan genel kültür dersleri, müzik öğretmeni yetiştirme yönünden yeterlidir	3	3,7	27	33,3	37	45,7	13	16,0	1	1,2	81	2,78	,81
3. MEABD eğitim programında okutulan öğretmenlik bilgisi dersleri, müzik öğretmeni yetiştirme yönünden yeterlidir	7	8,7	17	21,0	41	50,6	12	14,8	4	4,9	81	2,86	,95
4. MEABD eğitim-öğretim programlarının, çağdaş program geliştirme teknikleri gözetilerek sürekli geliştirilmesi yapılmaktadır	19	23,5	42	51,8	10	12,3	5	6,2	5	6,2	81	2,20	1,07
5. MEABD eğitim programlarındaki müzik alan derslerinde uygulanan sınav ve ölçme durumları ile değerlendirme süreci, ölçme değerlendirme tekniklerine uygundur	8	9,9	17	21,0	44	54,3	11	13,6	1	1,2	81	2,75	,86
6. MEABD eğitim programları çerçevesinde uygulanan öğretmenlik uygulamaları müzik öğretmeni yetiştirme açısından yeterlidir	8	9,9	17	21,0	40	49,5	14	17,3	2	2,5	81	2,81	,92
7. MEABD eğitim programlarında uygulanan öğretmenlik uygulamalarının etkili bir değerlendirilmesi yapılarak tespit edilen aksaklıklar ve eksiklikleri gidermek amacıyla gerekli önlemler alınmaktadır	10	12,3	27	33,3	31	38,4	12	14,8	1	1,2	81	2,59	,93
8. MEABD öğrencilerine verilen rehberlik ve danışmanlık hizmetleri yeterlidir	6	7,4	36	44,5	27	33,3	9	11,1	3	3,7	81	2,59	,92
ORTALAMA											81	2,68	,59

Hiç Katılmıyorum (1) 1.00-1.80
 Katılmıyorum (2) 1.81-2.60
 Kısmen Katılıyorum (3) 2.61-3.40
 Katılıyorum (4) 3.41-4.20
 Tamamen Katılıyorum (5) 4.21-5.00

Tablo 3.1.3'ün incelenmesinden de anlaşılacağı gibi öğretim elemanlarının yaklaşık % 51'i, MEABD eğitim-öğretim programlarının, çağdaş program geliştirme teknikleri gözetilerek sürekli geliştirildiğine ve yaklaşık % 45'i de MEABD öğrencilerine verilen rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin yeterli olduğu görüşüne "Katılmamaktadır". Diğer görüşlere ise öğretim elemanlarının hemen hemen yarısı yalnızca "kısmen Katılmaktadır".

ŞEKİL 3.1.3.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ
LİSANS EĞİTİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN
MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, genel olarak müzik eğitimi anabilim dalının eğitim programına ilişkin sekiz madde de verilen ifadeler öğretim elemanlarının ($\bar{x}=2.68$) ile "Kısmen Katıldığı" görülmektedir. Eğitim Programı ile ilgili verilen ifadeler ayrı ayrı incelendiğinde öğretim elemanlarının; MEABD eğitim-öğretim programlarının, çağdaş program geliştirme teknikleri gözetilerek sürekli geliştirildiği ($\bar{x}=2.20$), MEABD eğitim programlarında uygulanan öğretmenlik uygulamalarının etkili bir değerlendirilmesi yapılarak tespit edilen aksaklıklar ve eksiklikleri gidermek amacıyla gerekli önlemler alındığı ($\bar{x}=2.59$) ve MEABD öğrencilerine verilen rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin yeterli olduğu ($\bar{x}=2.59$) görüşlerine "Katılmadığı" gözlenmektedir. Diğer taraftan Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (MEABD) mevcut öğretim programının, müzik öğretmeni yetiştirme temel amacına uygunluğuna ($\bar{x}=2.81$), MEABD eğitim

programında okutulan genel kültür derslerinin, müzik öğretmeni yetiştirme yönünden yeterliliğine ($\bar{x}=2.78$), MEABD eğitim programında okutulan öğretmenlik bilgisi derslerinin, müzik öğretmeni yetiştirme yönünden yeterliliğine ($\bar{x}=2.86$), MEABD eğitim programlarındaki müzik alan derslerinde uygulanan sınava ve ölçme durumları ile değerlendirme sürecinin, ölçme-değerlendirme tekniklerine uygunluğuna ($\bar{x}=2.75$) ve MEABD eğitim programları çerçevesinde uygulanan öğretmenlik uygulamalarının müzik öğretmeni yetiştirme açısından yeterliliğine ($\bar{x}=2.81$) “Kısmen Katılmakta”dır.

Öğretim elemanları anabilim dalının mevcut eğitim programını ve programlar içinde genel kültür ve öğretmenlik bilgisi derslerinin de yeterli olmadığı, eğitim-öğretim programlarının çağdaş program geliştirme teknikleri ile ele alınarak sürekli geliştirilmediği, mevcut programın içinde yer alan öğretmenlik uygulamalarının yeterli olmadığı ve bu uygulamaların kurum içinde etkili bir değerlendirmesinin yapılmadığı, öğrencilere yeterli rehberlik ve danışmanlık hizmetin verilmediği görüşlerini yansıtmaları programın bütününe karşı olumsuz bir yaklaşım sergiledikleri şeklinde yorumlanabilir. Buna göre öğretim elemanlarının, MEABD eğitim programını yeterli bulmadıkları söylenebilir ve eğitim programındaki yeni yapılanmalarda aksaklıkların olduğuna, programın geliştirilmesi gerektiğine inandıkları şeklinde yorumlanabilir.

3.1.4. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Lisansüstü Programlarına İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde dördüncü olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmenliğinin lisansüstü programlarına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretim elemanlarına lisansüstü programlarla ilgili 4 soru sorulmuştur.

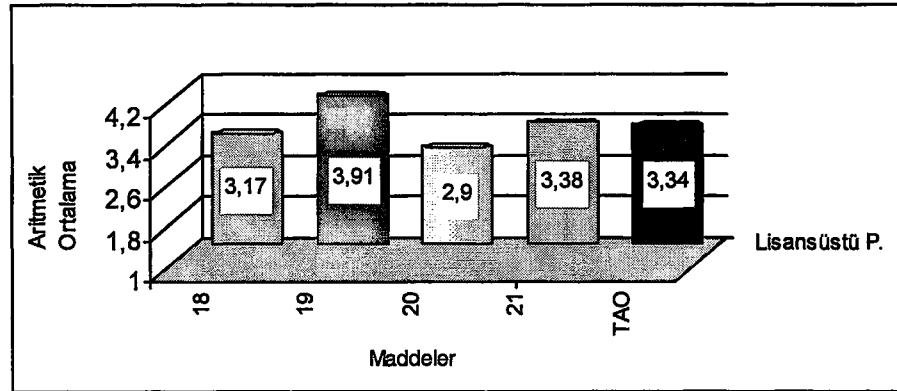
TABLO 3.1.4.
 ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANSÜSTÜ
 PROGRAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK FREKANS (f), YÜZDE
 (%), ARİTMETİK ORTALAMA (\bar{x}) VE STANDART SAPMALAR (ss)

GÖRÜŞLER	1		2		3		4		5		n	\bar{x}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
1. Mevcut sistemde MEABD lisansüstü programlarının temel amacı akademik personel yetiştirme, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını desteklemek yönünde olmalıdır	8	9,9	12	14,8	26	32,1	28	34,6	7	8,6	81	3,17	1,10
2. MEABD lisansüstü programlarında yapılan araştırmalar, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını desteklemek yönünde olmalıdır	1	1,2	4	4,9	15	18,5	42	51,9	19	23,5	81	3,91	,85
3. MEABD lisansüstü programlarında yapılan araştırmalar, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını desteklemektedir	5	6,2	19	23,5	41	50,5	11	13,6	5	6,2	81	2,90	,93
4. MEABD lisansüstü programlarına ek olarak, müzik eğitimi ve öğretmenliğinin dışında müzik eğitimi ve özel mesleki alanlarla ilgili lisansüstü programlar açılmalıdır	5	6,2	14	17,3	19	23,5	31	38,2	12	14,8	81	3,38	1,12
ORTALAMA											81	3,34	,58

Hiç Katılmıyorum	(1)	1.00-1.80
Katılmıyorum	(2)	1.81-2.60
Kısmen Katılıyorum	(3)	2.61-3.40
Katılıyorum	(4)	3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum	(5)	4.21-5.00

Tablo 3.1.4'te de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının yaklaşık % 51'i, MEABD lisansüstü programlarında yapılan araştırmaların, müzik öğretmeni yetiştirmeyi ve ortaöğretimin müzik eğitimi programlarını desteklediğine "Kısmen Katılırken", yaklaşık % 35'i mevcut sistemde MEABD lisansüstü programlarının temel amacının akademik personel yetiştirme, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını destekleme olması gerektiğine, MEABD lisansüstü programlarında yapılan araştırmaların, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını desteklemek olması gerektiği ve MEABD lisansüstü programlarına ek olarak, müzik eğitimi ve öğretmenliğinin dışında müzik eğitimi ve özel mesleki alanlarla ilgili lisansüstü programların açılması gerektiği görüşüne "Katılmakta"dırlar.

ŞEKİL 3.1.4.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ
LİSANSÜSTÜ PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN
MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise, genel olarak müzik eğitimi anabilim dalının lisansüstü programına ilişkin dört madde de verilen ifadelerle öğretim elemanlarının ($\bar{X}=3.34$) ile “Kısmen Katıldığı” görülmektedir. Eğitim Programı ile ilgili verilen ifadeler ayrı ayrı incelendiğinde de öğretim elemanlarının yalnızca; *MEABD lisansüstü programlarında yapılan araştırmaların, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını destekleme yönünde olması* gerektiği ($\bar{X}=3.91$) görüşüne “Katıldığı”, diğerlerine ise “Kısmen Katıldığı” gözlenmektedir.

Öğretim elemanlarının, lisansüstü programların amacının ve bu programlarda yapılan araştırmaların akademik personel yetiştirme, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını desteklemek gerektiği görüşünü benimsedikleri ancak yeterli görmedikleri ve mevcut programların ve bu programlardaki araştırmaların bu süreci tam anlamıyla desteklemediği görüşünü yansıtmaları, öğretim elemanlarının MEABD lisansüstü programlarından ve bu programlarda yapılan araştırmaların müzik öğretmeni yetiştirme temel amacına uygun olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Bunun yanında mevcut lisansüstü programlarına ek olarak müzik öğretmenliğinin dışında lisansüstü programların açılmasını da benimsemeleri öğretim elemanlarının mesleki eğilimlerinin öğretmenlik dışındaki müzik ve müzik eğitimiyle ilgili alanlara da yönelmiş olduğu

şeklinde yorumlanabilir Buna göre öğretim elemanlarının, mevcut müzik öğretmenliği lisansüstü programını çok yeterli bulmadıkları anlaşılmaktadır.

3.1.5. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Görevini Üstlenen Akademik Personele İlişkin Görüşleri

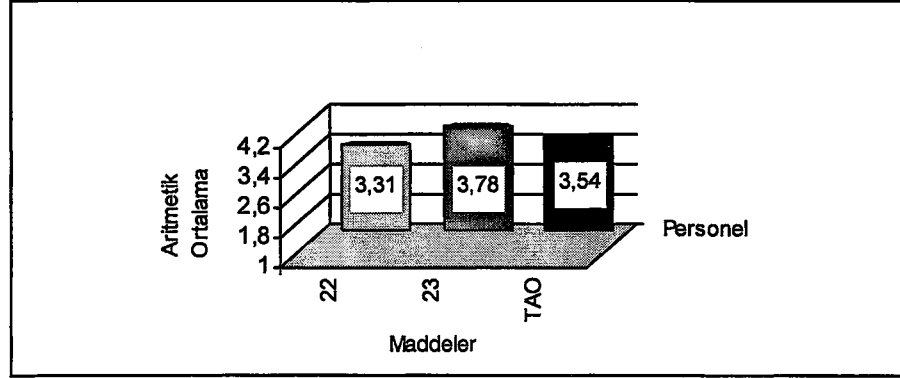
Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde beşinci olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmeni yetiştirmeyle görevli personele ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretim elemanlarına personelle ilgili 2 soru sorulmuştur.

TABLO 3.1.5.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK ÖĞRETMENİNİ YETİŞTİRMEYLE GÖREVLİ AKADEMİK PERSONELE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK FREKANS (f), YÜZDE (%), ARİTMETİK ORTALAMA (\bar{x}) VE STANDART SAPMALAR (ss)

GÖRÜŞLER	1		2		3		4		5		n	\bar{x}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda yeterli öğretim üyesi vardır	6	7,4	14	17,3	22	27,2	27	33,3	12	14,8	81	3,31	1,15
2. Araştırma görevlisi alma ve yetiştirme yönünden sorunlar vardır	2	2,5	7	8,6	21	25,9	28	34,6	23	28,4	81	3,78	1,04
ORTALAMA											81	3,54	,63
Hiç Katılmıyorum	(1)												
Katılmıyorum	(2)												
Kısmen Katılıyorum	(3)												
Katılıyorum	(4)												
Tamamen Katılıyorum	(5)												

Tablo 3.1.5'ten de anlaşılacağı gibi öğretim elemanlarının yaklaşık % 48'i, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda yeterli öğretim üyesi bulunduğuna, % 61'i de araştırma görevlisi alma ve yetiştirme yönünden sorunlar bulunduğuna "Katılmakta" ya da "Tamamen Katılmakta"dır.

ŞEKİL 3.1.5.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME
GÖREVİNDE BULUNAN *AKADEMİK PERSONELE* İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİN MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise, genel olarak müzik eğitimi anabilim dalının lisansüstü programına ilişkin iki madde de verilen ifadelerle öğretim elemanlarının ($\bar{x}=3.54$ ile “Kısmen Katıldığı” görülmektedir. Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde Öğretim elemanlarının; *Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda yeterli öğretim üyesi bulunduğu*na ($\bar{x}=3.31$) “Kısmen Katıldıkları”, bununla birlikte, *araştırma görevlisi alma ve yetiştirme yönünden sorunlar bulunduğu*na ($\bar{x}=3.78$) ise “Katıldıkları” görülmektedir.

Öğretim elemanlarının yeterli öğretim üyesi bulunduğu görüşünü benimsemeleri araştırmanın kapsamına giren müzik eğitimi anabilim dallarının ülkemizin en köklü programları ve köklü üniversiteleri bünyesinde olması nedeniyle ülke genelindeki durumu tam olarak yansıtmadığı dikkate alınarak araştırma kapsamındaki kurumların başarısı açısından olumlu bir etken olarak yorumlanabilir. Yine öğretim elemanları, kurumların araştırma görevlisi alma ve yetiştirme konusunda sorunların bulunduğu görüşünü desteklemeleri öğretim üyesi eksikliğinin giderilmesi yönünde de sıkıntıların tam anlamıyla giderilemediği şeklinde yorumlanabilir. Buna göre öğretim elemanlarının, şu anda mevcut sisteme hizmet edecek ölçüde öğretim üyesinin bulunduğunu, ancak bazı faktörler nedeniyle sistemin öğretim üyesi kaynağını oluşturan araştırma görevlisi yetiştirmede sorunlar bulunduğunu, bu yüzden ileriki yıllarda öğretim üyesi sıkıntısı olabileceğini düşündükleri söylenebilir.

3.1.6. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Öğrenci Seçimi ve Kaynağına İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde altıncı olarak öğretim elemanlarının, müzik öğretmenliği sisteminin öğrenci kaynağına ve seçimine ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretim elemanlarına öğrenci seçimi ve kaynağıyla ilgili 4 soru sorulmuştur.

TABLO 3.1.6.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ SİSTEMİNİN İÇERDİĞİ ÖĞRENCİ KAYNAĞI VE SEÇİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK FREKANS (f), YÜZDE (%), ARİTMETİK ORTALAMA (\bar{x}) VE STANDART SAPMALAR (ss)

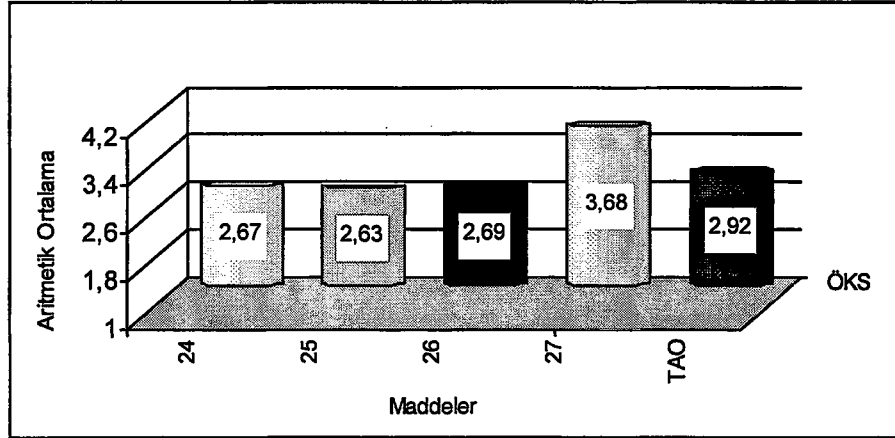
GÖRÜŞLER	1		2		3		4		5		n	\bar{x}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
1. MEABD öğrencileri programa başladıklarında müzik öğretmeni olmaya isteklidir	8	9,9	20	24,7	45	55,6	7	8,6	1	1,2	81	2,67	,82
2. MEABD öğrencileri programa başladıklarında, müzik öğretmenliği eğitimi için hazır bulunuşluk düzeyi yeterlidir	9	11,1	27	33,3	32	39,5	11	13,6	2	2,5	81	2,63	,94
3. MEABD'nin mevcut öğrenci alma sistemine aynen devam edilmelidir	13	16,0	23	28,4	24	29,7	18	22,2	3	3,7	81	2,69	1,10
4. MEABD'nin mevcut öğrenci alma sistemi değiştirilerek, yeni bir sistem geliştirilmelidir	3	3,7	12	14,8	15	18,5	29	35,8	22	27,2	81	3,68	1,14
ORTALAMA											81	2,92	,48

Hiç Katılmıyorum	(1)	1.00-1.80
Katılmıyorum	(2)	1.81-2.60
Kısmen Katılıyorum	(3)	2.61-3.40
Katılıyorum	(4)	3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum	(5)	4.21-5.00

Tablo 3.1.6'nın incelenmesinden de anlaşılacağı gibi öğretim elemanlarının yaklaşık % 56'sı, MEABD öğrencilerinin programa başladıklarında müzik öğretmeni olmaya istekli olduğuna, yaklaşık % 40'ı ise müzik öğretmenliği eğitimi için hazır bulunuşluk düzeylerinin yeterli olduğuna "Kısmen Katılmakta"dır. Öğretim elemanlarının yaklaşık % 44'ü MEABD'nin mevcut öğrenci alma sistemine aynen devam edilmesi gerektiği görüşüne "Katılmazken", diğer taraftan, yaklaşık % 63'ü ise yeni bir sistem geliştirilmesi gerektiği görüşüne "Katıldıklarını" ifade etmektedir.

ŞEKİL 3.1.6

ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ SİSTEMİNİN ÖĞRENCİ KAYNAĞI VE SEÇİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise, genel olarak müzik eğitimi anabilim dalının öğrenci seçimi ve kaynağına ilişkin dört madde de verilen ifadelerle öğretim elemanlarının ($\bar{x}=2.92$) ile “Kısmen Katıldığı” görülmektedir. Verilen ifadeler ayrı ayrı incelendiğinde ise öğretim elemanlarının MEABD öğrencilerinin programa başladıklarında müzik öğretmeni olmaya istekli olduğuna ($\bar{x}=2.67$), öğretmenlik eğitimi için hazır bulunuşluk düzeylerinin yeterli olduğuna ($\bar{x}=2.63$) ve MEABD’nin mevcut öğrenci alma sistemine aynen devam edilmesi gerektiği ($\bar{x}=2.69$) görüşlerine “Kısmen Katıldıkları” görülmekle birlikte, görüşlerin “Katılmıyorum” görüşüne çok yakın olduğu gözlenmektedir. Öğretim elemanları, yeni bir sistem geliştirilmesi gerektiğine ($\bar{x}=3.68$) “Katıldıklarını” ifade etmektedir.

Öğretim elemanları, programa alınan öğrencilerin müzik öğretmeni olmaya istekleri ve programa başladıklarında hazır bulunuşluk düzeylerinin yeterli olmadığına çok yakın bir düzeyde görüş belirtmeleri özel yetenek sınavı sonucu alınan öğrencilerin müzik öğretmenliğine ilgi duymadıkları şeklinde yorumlanabilir. Yine öğretim elemanları programa öğrenci alma sisteminin aynen devam etmesi görüşünü az bir farkla desteklemeleri ve öğrenci alma sisteminin değiştirilerek yeni bir sistem geliştirilmesini de büyük ölçüde destekleyen bir görüş belirtmeleri de

öğrenci kaynağı ve öğrenci seçiminde öğretim elemanlarının memnun olmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Bu nedenle öğretim elemanlarının MEABD'nin öğrenci seçimi ve kaynağı ile ilgili sorunların olduğunu ve sistemin yetersizliğini düşündükleri söylenebilir.

3.1.7. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Mali Yapıya İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde son olarak öğretim elemanlarının, müzik öğretmenliği sisteminin içerdiği mali yapıya ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretim elemanlarına fiziki ortam ve mali yapıyla ilgili 3 soru sorulmuştur.

TABLO 3.1.7.

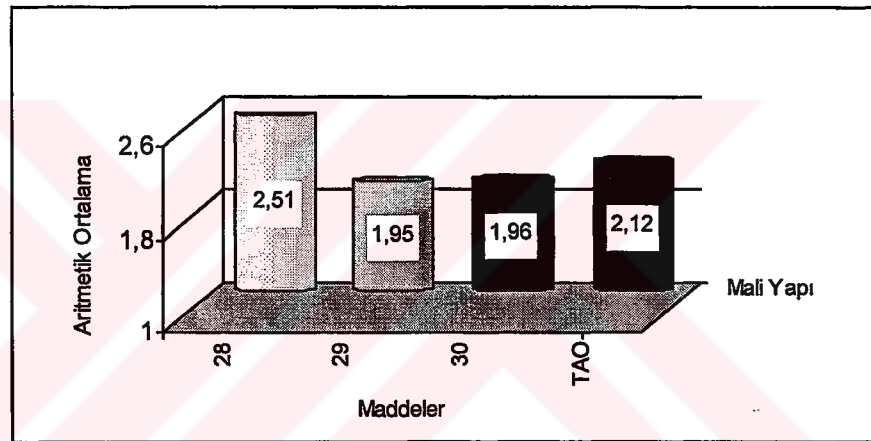
ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ SİSTEMİNİN İÇERDİĞİ MALİ YAPIYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK FREKANS (f), YÜZDE (%), ARİTMETİK ORTALAMA (\bar{x}) VE STANDART SAPMALAR (ss)

GÖRÜŞLER	1		2		3		4		5		n	\bar{x}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
1. MEABD, müzik dershanesi, çalgı atölyesi, teknoloji laboratuvarları, çalışma odaları, konser salonu, kütüphane ve öğrenci kantini gibi fiziki mekanlara yeteri kadar sahiptir	16	19,8	26	32,1	24	29,6	12	14,8	3	3,7	81	2,51	1,09
2. MEABD fakülte içinde ihtiyacı olan mali kaynaklara kolayca ve yeterli ölçüde ulaşıyor	21	25,9	43	53,1	17	21,0	-	-	-	-	81	1,95	,69
3. MEABD araştırma, konser ve yayın gibi çalışmalarınız için ihtiyaç duyulan mali kaynaklara kolayca ve yeterli ölçüde ulaşıyor	22	27,2	43	53,1	14	17,3	1	1,2	1	1,2	81	1,96	,78
ORTALAMA											81	2,14	,68

Hiç Katılmıyorum	(1)	1.00-1.80
Katılmıyorum	(2)	1.81-2.60
Kısmen Katılıyorum	(3)	2.61-3.40
Katılıyorum	(4)	3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum	(5)	4.21-5.00

Tablo 3.1.7’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının yaklaşık % 52’si, MEABD’nin müzik dershanesi, çalgı atölyesi, teknoloji laboratuvarları, çalışma odaları, konser salonu, kütüphane ve öğrenci kantini gibi fiziki mekanlara yeteri kadar sahip olduğuna, yaklaşık % 79’u MEABD’nin fakülte içinde ihtiyacı olan mali kaynaklara kolayca ve yeterli ölçüde ulaştığına ve yaklaşık % 80’i de MEABD’ya yönelik araştırma, konser ve yayın gibi çalışmalar için ihtiyaç duyulan mali kaynaklara kolayca ve yeterli ölçüde ulaşıldığına “Katılmamakta”dır.

ŞEKİL 3.1.7.
ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ SİSTEMİNİN İÇERDİĞİ MALİ YAPYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde ise, genel olarak müzik eğitimi anabilim dalının fiziki ortam ve mali yapısına ilişkin üç madde de verilen ifadelerle öğretim elemanlarının ($\bar{x}=2.12$) ile “Katılmadığı” görülmektedir. Verilen ifadeler ayrı ayrı incelendiğinde de yine görüşlere ilişkin aritmetik ortalamaların $\bar{x}=1.95$ ile $\bar{x}=2.51$ arasında yer aldığı ve “katılmıyorum” görüşünü yansıttığı gözlenmektedir.

Öğretim elemanlarının, kurumlarında gerekli olan fiziki mekanlara yeterli derecede sahip olmadıkları ve kurumun ihtiyacı olan mali kaynaklara ulaşamadığı ve araştırma yayın ve konser gibi faaliyetlerin mali desteğini sağlayamadıkları yönünde görüş belirtmeleri ülkemizin en köklü müzik öğretmenliği programlarında görev yapmaları nedeniyle önemli bir veri olarak değerlendirilebilir. Buna göre öğretim elemanlarının, MEABD’nin mali yapısını yetersiz buldukları ve öğretmen yetiştirmeyi olumsuz etkilediğini düşündükleri şeklinde yorumlanabilir.

3.2. GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRETİM ELEMANLARININ “MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SİSTEMİNE” İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Araştırmanın birinci alt amacında müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının, idari görevde bulunup bulunmamaları "*Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sistemine*" ilişkin görüşleri arasında fark oluşturmakta mıdır? sorusu sorulmuştur. Bu soruya cevap aranırken, öğretim elemanları idari görevde bulunup bulunmama özelliği açısından iki gruba ayrılmıştır. Görüşler; kurumun amacı, kurumun yapısı, eğitim programları, lisansüstü eğitim, personel, öğrenci kaynağı-seçimi ve mali yapı açısından gruplandırılarak karşılaştırılmış ve yorumlanmıştır.

3.2.1. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Amaçlarına İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde görev değişkeni açısından ilk olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin amaçlarına ilişkin görüşleri karşılaştırılmıştır. Tablo 3.2.1'de görüşlerin karşılaştırılmasına yönelik t-testi sonuçları ve Şekil 3.2.1'de de görüşlere ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.2.1.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SİSTEMİNİN AMACINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASINA YÖNELİK T-TESTİ SONUÇLARI

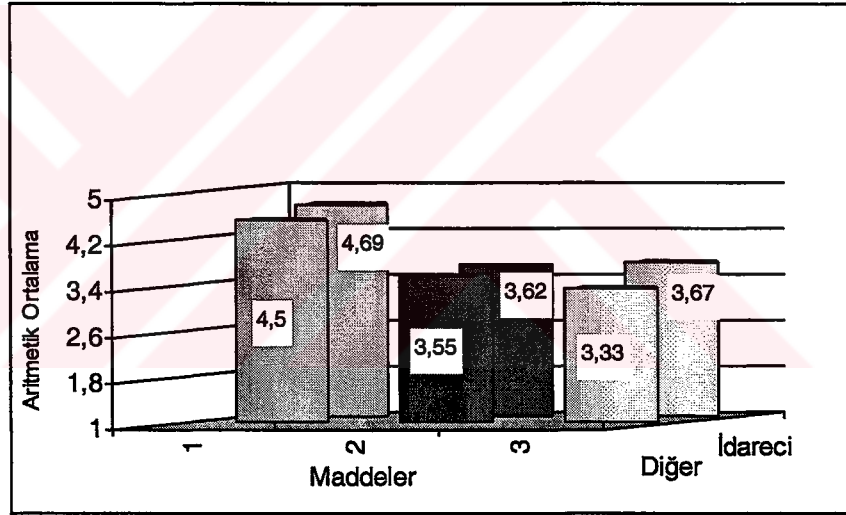
GÖRÜŞLER	Görev	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
1. Müzik eğitimi anabilim dalının temel amacı müzik öğretmeni yetiştirmek olmalıdır	İdareci	39	4,69	,57	1,249	0,216	-
	Diğer	40	4,50	,78			
2. Müzik eğitimi anabilim dalının temel amacı müzik öğretmeni yetiştirmek olmakla beraber, müzik eğitimi ve özel mesleki alanlara da eleman yetiştirmelidir.	İdareci	39	3,62	1,23	0,238	0,813	-
	Diğer	40	3,55	1,22			
3. Mevcut sistemde, müzik eğitimi anabilim dalının müzik öğretmeni yetiştirme amacı ön plana çıkmalıdır	İdareci	39	3,67	1,13	1,275	0,206	-
	Diğer	39	3,33	1,18			

P>0.05

(-) işareti, 0.05 düzeyinde farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.2.1'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi "müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin amacına" yönelik olarak, idari görevde bulunan öğretim elemanları ile bulunmayan öğretim elemanlarının görüşleri arasında farklılıklar görülmektedir. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin amacına ilişkin görüşleri belirlemek amacıyla verilen 3 ifadenin hiçbirisinde $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır.

ŞEKİL 3.2.1
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SİSTEMİNİN AMACINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN KARSILAŞTIRILMASININ MADDELERE GÖRE GRAFIĞI

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, iki gruptaki öğretim elemanlarının maddelere verdiği yanıtlar arasında büyük farkların olmadığı görülmektedir. Programın sorumluluğunu üstlenerek idarecilik görevi yapmış öğretim elemanlarının görüşlerinin farklılık göstermemesi ve İki gruptaki öğretim elemanlarının aynı görüşleri benimsemeleri, kurumun amaçlarıyla ilgili belirttikleri görüşlerin geçerliliğini destekleyen bir durum olarak yorumlanabilir. Buna göre öğretim elemanlarının idari yönetim görevlerinde bulunup bulunmamaları, onların kurumun amaçlarını değerlendirmeye yönelik görüşleri üzerinde farklılık oluşturmadığı ya da kurumun yapısıyla ilgili sorunlara bakış açılarının benzer olduğu söylenebilir.

3.2.2. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin Yapısına İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde görev değişkeni açısından ikinci olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin yapısına ilişkin görüşleri karşılaştırılmıştır. Tablo 3.2.2'de görüşlerin karşılaştırılmasına yönelik t-testi sonuçları ve Şekil 3.2.2'de de görüşlere ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.2.2.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK
ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SİSTEMİNİN YAPISINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASINA YÖNELİK T-TESTİ SONUÇLARI

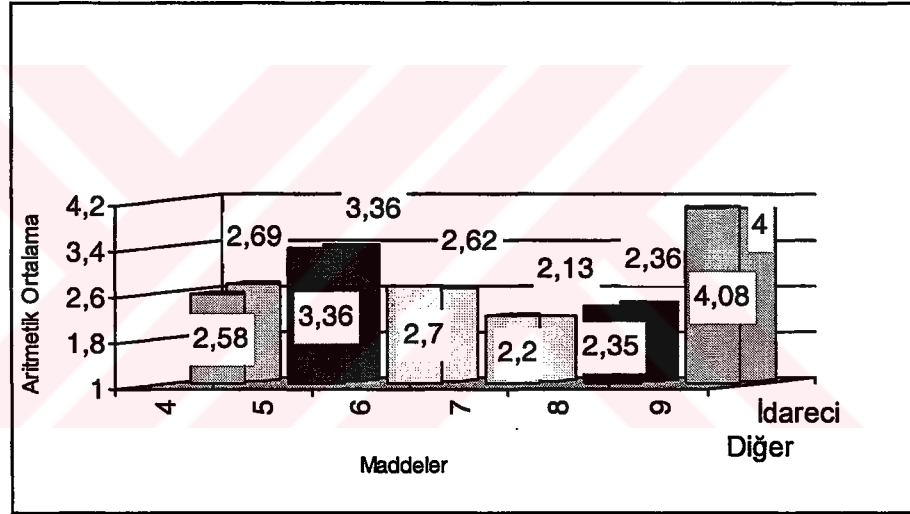
GÖRÜŞLER	Görev	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
1. Üniversite, fakülte bölüm ve anabilim dalı arasındaki idari sorunlar kolayca çözümlenmektedir	İdareci	39	2,69	,92	0,581	0,563	-
	Diğer	40	2,58	,87			
2. Üniversite, fakülte bölüm ve anabilim dalı arasındaki idari sorunlar fakültede kolayca çözümlense bile üniversite içinde çözüm gecikmektedir	İdareci	39	3,36	1,04	0,000	1,000	-
	Diğer	39	3,36	1,01			
3. Bölüm, anabilim ve bilim dalı haline getirilen yeni akademik yapı, ortaöğretim kurumlarına müzik öğretmeni yetiştirmeye uygundur	İdareci	39	2,62	,96	0,390	0,698	-
	Diğer	40	2,70	,97			
4. Mevcut idari ve akademik yapılanma, eğitim öğretim faaliyetlerini planlama, karar verme ve sorunların çözümünde sizin katılımınızı sağlamıştır	İdareci	39	2,13	,80	0,385	0,701	-
	Diğer	40	2,20	,85			
5. Mevcut yeni idari ve akademik yapı, ders ve idarecilik yükünü azaltmıştır	İdareci	39	2,36	1,06	0,042	0,967	-
	Diğer	40	2,35	,83			
6. Mevcut yapılanmadan önce var olan ve yeni idari ve akademik yapılanmadan sonra da çözülemeyen sorunlar vardır	İdareci	39	4,00	,92	0,403	0,688	-
	Diğer	40	4,08	,73			

P>0.05

(-) işareti, 0.05 düzeyinde farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.2.2'de de görüldüğü gibi "müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin yapısına" yönelik olarak, idari görevde bulunan öğretim elemanları ile bulunmayan öğretim elemanlarının görüşleri arasında farklılıklar görülmektedir. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, müzik öğretmeni yetiştirme sisteminin yapısına ilişkin görüşleri belirlemek amacıyla verilen 6 ifadenin hiç birisinde $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır.

ŞEKİL 3.2.2.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SİSTEMİNİN YAPISINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASININ MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, iki gruptaki öğretim elemanlarının maddelere verdiği yanıtlar arasında büyük farkların olmadığı görülmektedir. Programın sorumluluğunu üstlenerek idarecilik görevi yapmış öğretim elemanlarının görüşlerinin farklılık göstermemesi ve İki gruptaki öğretim elemanlarının aynı görüşleri benimsemeleri, kurumun yapısıyla ilgili belirttikleri görüşlerin geçerliliğini destekleyen bir durum olarak yorumlanabilir. Buna göre öğretim elemanlarının idari yönetim görevlerinde bulunup bulunmamaları, onların kurumun yapısını değerlendirmeye yönelik görüşleri üzerinde farklılık oluşturmadığı ya da kurumun yapısıyla ilgili sorunlara bakış açılarının benzer olduğu söylenebilir.

3.2.3. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Eğitim Programlarına İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde görev değişkeni açısından üçüncü olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmenliğinin eğitim programlarına ilişkin görüşleri karşılaştırılmıştır. Tablo 3.2.3'te görüşlerin karşılaştırılmasına yönelik t-testi sonuçları ve Şekil 3.2.3'te de görüşlere ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.2.3.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK
ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS EĞİTİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASINA YÖNELİK T-TESTİ SONUÇLARI

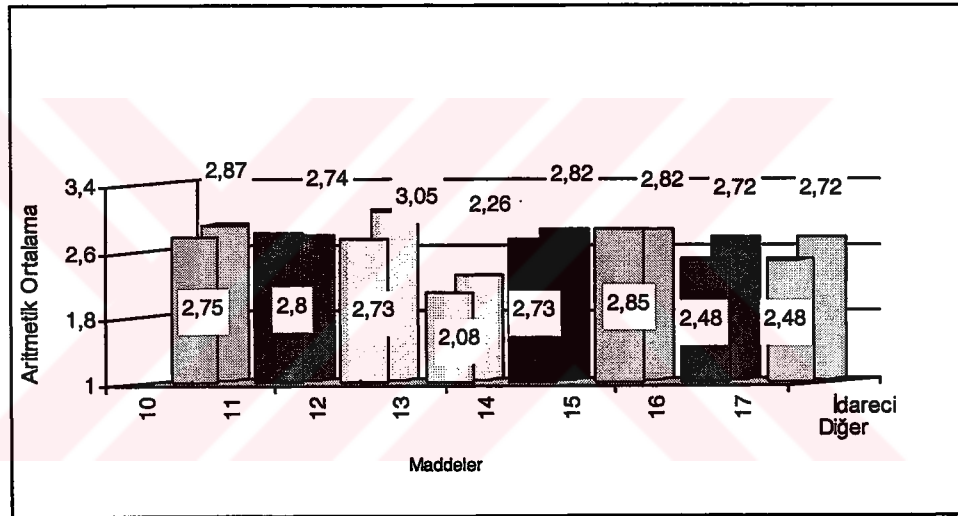
GÖRÜŞLER	Görev	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (MEABD) mevcut öğretim programı, müzik öğretmeni yetiştirme temel amacına uygundur	İdareci	39	2,87	,83	0,577	0,566	-
	Diğer	40	2,75	1,03			
2. MEABD eğitim programında okutulan genel kültür dersleri, müzik öğretmeni yetiştirme yönünden yeterlidir	İdareci	39	2,74	,82	0,306	0,761	-
	Diğer	40	2,80	,82			
3. MEABD eğitim programında okutulan öğretmenlik bilgisi dersleri, müzik öğretmeni yetiştirme yönünden yeterlidir	İdareci	39	3,05	,97	1,568	0,121	-
	Diğer	40	2,73	,88			
4. MEABD eğitim-öğretim programlarının, çağdaş program geliştirme teknikleri gözetilerek sürekli geliştirilmesi yapılmaktadır	İdareci	39	2,26	1,12	0,780	0,438	-
	Diğer	40	2,08	,94			
5. MEABD eğitim programlarındaki müzik alan derslerinde uygulanan sınav ve ölçme durumları ile değerlendirme süreci, ölçme-değerlendirme tekniklerine uygundur	İdareci	39	2,82	,82	0,490	0,625	-
	Diğer	40	2,73	,91			
6. MEABD eğitim programları çerçevesinde uygulanan öğretmenlik uygulamaları müzik öğretmeni yetiştirme açısından yeterlidir	İdareci	39	2,82	,85	0,143	0,887	-
	Diğer	40	2,85	,98			
7. MEABD eğitim programlarında uygulanan öğretmenlik uygulamalarının etkili bir değerlendirilmesi yapılarak tespit edilen aksaklıklar ve eksiklikleri gidermek amacıyla gerekli önlemler alınmaktadır	İdareci	39	2,72	,89	1,185	0,240	-
	Diğer	40	2,48	,93			
8. MEABD öğrencilerine verilen rehberlik ve danışmanlık hizmetleri yeterlidir	İdareci	39	2,72	,97	1,167	0,247	-
	Diğer	40	2,48	,88			

P>0.05

(-) işareti, 0.05 düzeyinde farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.2.3'ün incelenmesinden de anlaşılacağı gibi "müzik öğretmenliğinin eğitim programlarına" yönelik olarak, idari görevde bulunan öğretim elemanları ile bulunmayan öğretim elemanlarının görüşleri arasında farklılıklar görülmektedir. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, müzik öğretmenliğinin eğitim programına ilişkin görüşleri belirlemek amacıyla verilen 8 ifadenin hiç birisinde $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır.

ŞEKİL 3.2.3.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME LİSANS EĞİTİM PROGRAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASININ MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, iki gruptaki öğretim elemanlarının maddelere yanıtlar arasında büyük farkların olmadığı görülmektedir. Programın sorumluluğunu üstlenerek idarecilik görevi yapmış öğretim elemanlarının görüşlerinin farklılık gösterememesi ve İki gruptaki öğretim elemanlarının aynı görüşleri benimsemeleri, kurumun eğitim programları ile ilgili belirttikleri görüşlerin geçerliliğini destekleyen bir durum olarak yorumlanabilir. Buna göre öğretim elemanlarının idari yönetim görevlerinde bulunup bulunmamalarının, onların müzik öğretmenliği eğitim programını değerlendirmeye yönelik görüşleri üzerinde farklılık oluşturmadığı ya da yeni yapılanmaya dayalı olarak hazırlanan eğitim programıyla ilgili sorunlara bakış açılarının benzer olduğu anlaşılmaktadır.

3.2.4. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Lisansüstü Programlarına İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde görev değişkeni açısından dördüncü olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmenliğinin lisansüstü programlarına ilişkin görüşleri karşılaştırılmıştır. Tablo 3.2.4'te görüşlerin karşılaştırılmasına yönelik t-testi sonuçları ve Şekil 3.2.4'te de görüşlere ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.2.4.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASINA YÖNELİK T-TESTİ SONUÇLARI

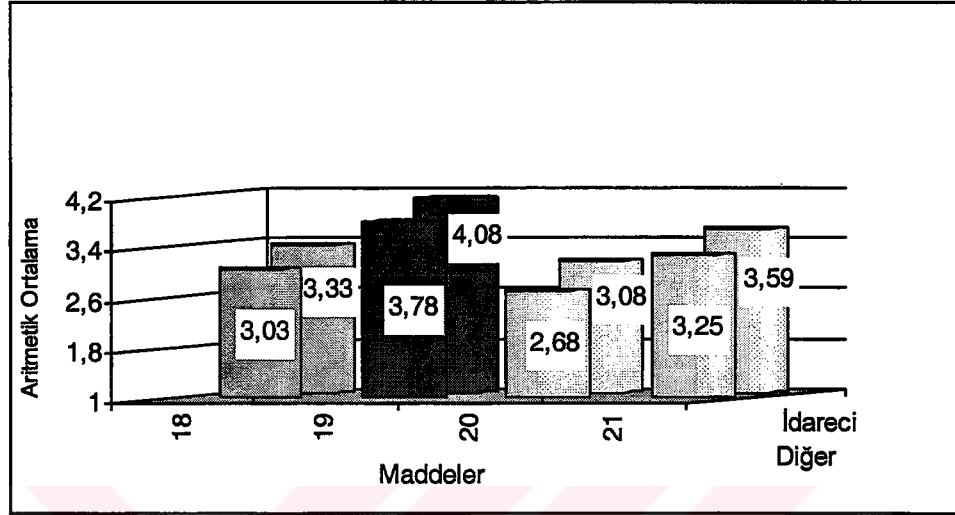
GÖRÜŞLER	Görev	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
1. Mevcut sistemde MEABD lisansüstü programlarının temel amacı akademik personel yetiştirmek, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını desteklemek yönünde olmalıdır	İdareci	39	3,33	1,18	1,242	0,218	-
	Diğer	40	3,03	1,03			
2. MEABD lisansüstü programlarında yapılan araştırmalar, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını desteklemek yönünde olmalıdır	İdareci	39	4,08	,87	1,577	0,119	-
	Diğer	40	3,78	,83			
3. MEABD lisansüstü programlarında yapılan araştırmalar, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını desteklemektedir	İdareci	39	3,08	1,04	1,966	0,53	-
	Diğer	40	2,68	,76			
4. MEABD lisansüstü programlarına ek olarak, müzik eğitimi ve öğretmenliğinin dışında müzik eğitimi ve özel mesleki alanlarla ilgili lisansüstü programlar açılmalıdır	İdareci	39	3,59	1,04	1,360	0,178	-
	Diğer	40	3,25	1,17			

P>0.05

(-) işareti, 0.05 düzeyinde farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.2.4'te de görüldüğü gibi idari görevde bulunan öğretim elemanları ile bulunmayan öğretim elemanlarının "müzik öğretmenliğinin lisansüstü programlarına" yönelik görüşleri arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, müzik öğretmenliğinin lisansüstü programlarına ilişkin görüşleri belirlemek amacıyla verilen 4 ifadenin hiç birisinde $\alpha=0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır.

ŞEKİL 3.2.4.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK
ÖĞRETMENLİĞİ LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARINA İLŞKİN GÖRÜŞLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASININ MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, iki gruptaki öğretim elemanlarının maddelere verdiği yanıtlar arasında büyük farkların olmadığı görülmektedir. Programın sorumluluğunu üstlenerek idarecilik görevi yapmış öğretim elemanlarının görüşlerinin farklılık gösterememesi ve İki gruptaki öğretim elemanlarının aynı görüşleri benimsemeleri, kurumun lisansüstü programları ilgili belirttikleri görüşlerin geçerliliğini destekleyen bir durum olarak yorumlanabilir. Bu durum, öğretim elemanlarının idari yönetim görevlerinde bulunup bulunmamalarının, onların müzik öğretmenliği lisansüstü programlarını değerlendirmeye yönelik görüşleri üzerinde farklılık oluşturmadığı ya da yeni yapılanmaya dayalı olarak hazırlanan lisansüstü programlarla ilgili sorunlara bakış açılarının benzer olduğu şeklinde yorumlanabilir.

3.2.5. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmeni Yetiştirme Görevini Üstlenen Akademik Personele İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde görev değişkeni açısından beşinci olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmeni yetiştirmeyle görevli personele ilişkin görüşleri karşılaştırılmıştır. Tablo 3.2.5'te görüşlerin karşılaştırılmasına yönelik t-testi sonuçları ve Şekil 3.2.5'te de görüşlere ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

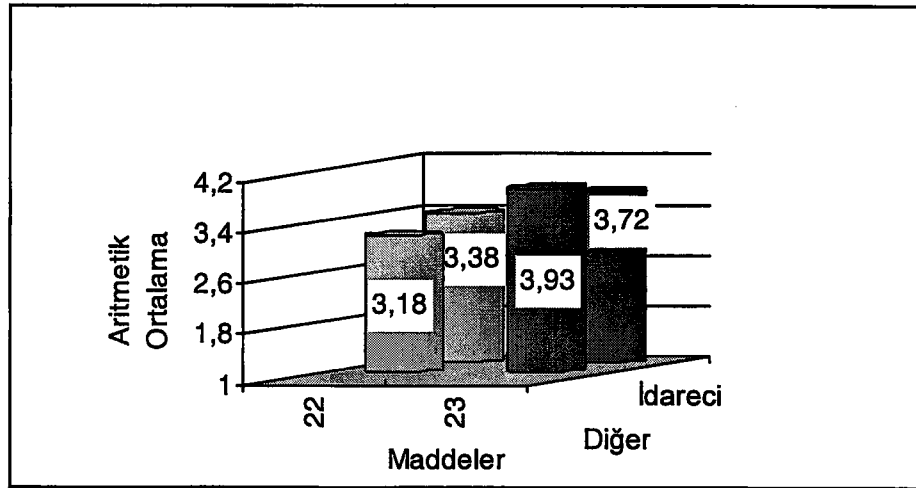
TABLO 3.2.5.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK
ÖĞRETMENİNİ YETİŞTİRMEYLE GÖREVLİ PERSONELE İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASINA YÖNELİK T-TESTİ SONUÇLARI

GÖRÜŞLER	Görev	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda yeterli öğretim üyesi vardır	İdareci	39	3,38	1,09	0,813	0,419	-
	Diğer	40	3,18	1,20			
2. Araştırma görevlisi alma ve yetiştirme yönünden sorunlar vardır	İdareci	39	3,72	,97	0,922	0,359	-
	Diğer	40	3,93	1,02			

(-) işareti, $\alpha=0.05$ düzeyinde farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.2.5'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi idari görevde bulunan öğretim elemanları ile bulunmayan öğretim elemanlarının "müzik öğretmenini yetiştirmeyle görevli personele" yönelik görüşleri arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, müzik öğretmenini yetiştirme görevini üstlenen personele ilişkin görüşleri belirlemek amacıyla verilen 2 ifadenin hiç birisinde $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır.

ŞEKİL 3.2.5.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK
ÖĞRETMENİ YETİŞTİRMEYLE GÖREVLİ *AKADEMİK* PERSONELE İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASININ MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, iki gruptaki öğretim elemanlarının maddelere verdiği yanıtlar arasında büyük farkların olmadığı görülmektedir. Programın sorumluluğunu üstlenerek idarecilik görevi yapmış öğretim elemanlarının görüşlerinin farklılık gösterememesi ve İki gruptaki öğretim elemanlarının aynı görüşleri benimsemeleri kurumda görevli personele ilişkin belirttikleri görüşlerin geçerliliğini destekleyen bir durum olarak yorumlanabilir. Buna göre, öğretim elemanlarının buldukları görevin müzik öğretmenini yetiştiren personele yönelik görüşlerini anlamlı ölçüde etkilemediği söylenebilir.

3.2.6. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Öğrenci Kaynağı ve Seçimine İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde görev değişkeni açısından altıncı olarak, öğretim elemanlarının, müzik öğretmenliği sisteminin öğrenci kaynağına ve seçimine ilişkin görüşleri karşılaştırılmıştır. Tablo 3.2.6'da görüşlerin karşılaştırılmasına yönelik t-testi sonuçları ve Şekil 3.2.6'da da görüşlere ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.2.6.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK
ÖĞRETMENLİĞİ SİSTEMİNİN İÇERDİĞİ ÖĞRENCİ KAYNAĞI VE
SEÇİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASINA YÖNELİK T-
TESTİ SONUÇLARI

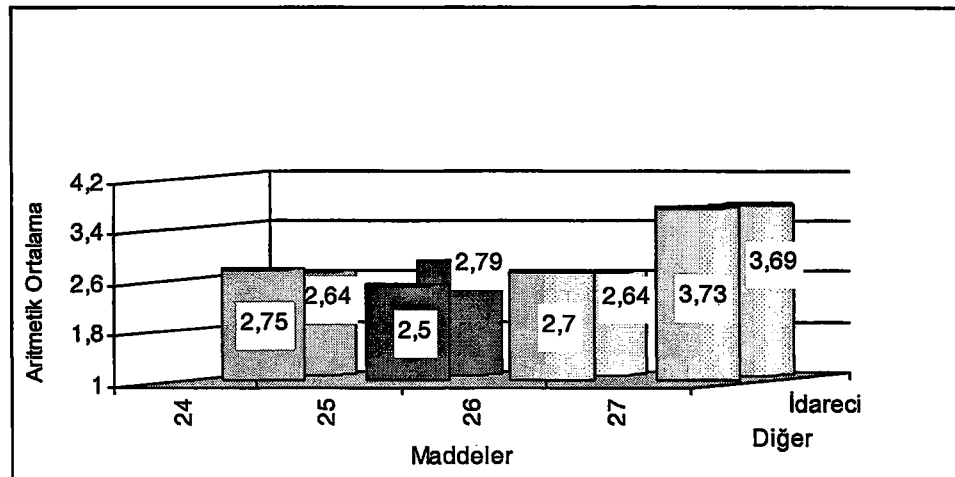
GÖRÜŞLER	Görev	N	\bar{x}	ss	t	P	Anlam
1. MEABD öğrencileri programa başladıklarında müzik öğretmeni olmaya isteklidir	İdareci	39	2,64	,87	0,598	0,552	-
	Diğer	40	2,75	,74			
2. MEABD öğrencileri programa başladıklarında, müzik öğretmenliği eğitimi için hazır bulunuşluk düzeyi yeterlidir	İdareci	39	2,79	,89	1,391	0,168	-
	Diğer	40	2,50	,99			
3. MEABD'nın mevcut öğrenci alma sistemine aynen devam edilmelidir	İdareci	39	2,64	,96	0,235	0,814	-
	Diğer	40	2,70	1,24			
4. MEABD'nın mevcut öğrenci alma sistemi değiştirilerek, yeni bir sistem geliştirilmelidir	İdareci	39	3,69	1,13	0,130	0,897	-
	Diğer	40	3,73	1,11			

P>0.05

(-) işareti, 0.05 düzeyinde farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.2.6'dan da anlaşılacağı gibi idari görevde bulunan öğretim elemanları ile bulunmayan öğretim elemanlarının "müzik öğretmenliği sisteminin içerdiği öğrenci seçimi ve kaynağına" yönelik görüşleri arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, verilen 4 ifadenin hiç birisinde $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır.

ŞEKİL 3.2.6
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK
ÖĞRETMENLİĞİ SİSTEMİNİN İÇERDİĞİ ÖĞRENCİ SEÇİMİ VE KAYNAĞINA
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASININ MADDELERE GÖRE
GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, iki guruptaki öğretim elemanlarının maddelere verdiği yanıtlar arasında büyük farkların olmadığı görülmektedir. Programın sorumluluğunu üstlenerek idarecilik görevi yapmış öğretim elemanlarının görüşlerinin farklılık göstermemesi ve İki guruptaki öğretim elemanlarının aynı görüşleri benimsemeleri, kurumun öğrenci kaynağı ve seçimi ile ilgili belirttikleri görüşlerin geçerliliğini destekleyen bir durum olarak yorumlanabilir. Bu durum, öğretim elemanlarının idari yönetim görevlerinde bulunup bulunmamalarının, onların müzik öğretmenliği sisteminin içerdiği öğrenci seçimi ve kaynağını değerlendirmeye yönelik görüşleri üzerinde farklılık oluşturmadığı ya da bakış açılarının benzer olduğu şeklinde yorumlanabilir.

3.2.7. Görev Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Elemanlarının, Müzik Öğretmenliği Sisteminin İçerdiği Mali Yapıya İlişkin Görüşleri

Araştırmanın birinci alt amacı içerisinde görev değişkeni açısından son olarak, öğretim elemanlarının müzik öğretmenliği sisteminin içerdiği mali yapıya ilişkin görüşleri karşılaştırılmıştır. Tablo 3.2.7'de görüşlerin karşılaştırılmasına yönelik t-testi sonuçları ve Şekil 3.2.7'de de görüşlere ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

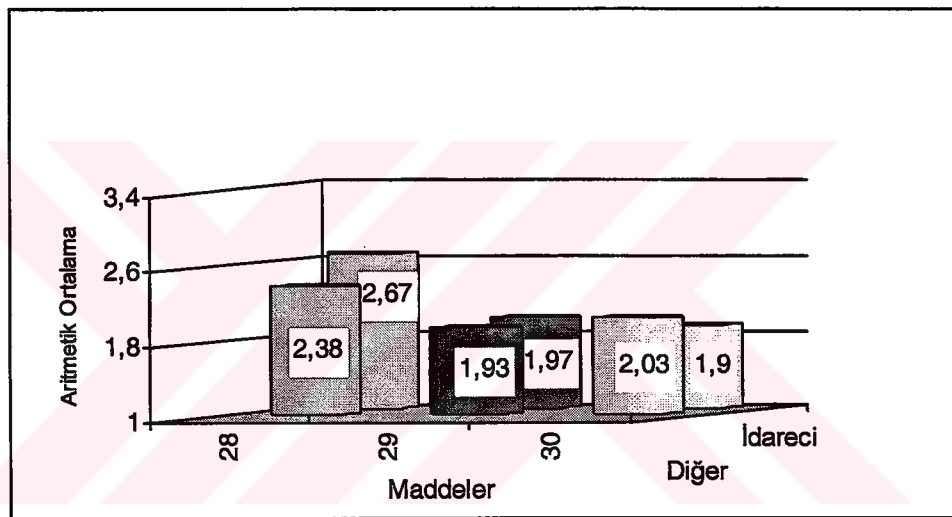
TABLO 3.2.7.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ, MÜZİK
ÖĞRETMENLİĞİ SİSTEMİNİN İÇERDİĞİ MALİ YAPIYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASINA YÖNELİK T-TESTİ SONUÇLARI

GÖRÜŞLER	Görev	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
1. MEABD, müzik dershanesi, çalgı atölyesi, teknoloji laboratuvarları, çalışma odaları, konser salonu, kütüphane ve öğrenci kan-tini gibi fiziki mekanlara yeteri kadar sahiptir	İdareci	39	2,67	1,06	1,185	0,239	-
	Diğer	40	2,38	1,13			
2. MEABD fakülte içinde ihtiyacı olan mali kaynaklara kolayca ve yeterli ölçüde ulaşıyor	İdareci	39	1,97	,67	0,313	0,755	-
	Diğer	40	1,93	,73			
3. MEABD araştırma, konser ve yayın gibi çalışmalarınız için ihtiyaç duyulan mali kaynaklara kolayca ve yeterli ölçüde ulaşıyor	İdareci	39	1,90	,64	0,714	0,478	-
	Diğer	40	2,03	,92			

(-) işareti, 0.05 düzeyinde farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.2.7'de de görüldüğü gibi idari görevde bulunan öğretim elemanları ile bulunmayan öğretim elemanlarının "müzik öğretmenliği sisteminin içerdiği mali yapıya" yönelik görüşleri arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, verilen 3 ifadenin hiç birisinde $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır.

ŞEKİL 3.2.7.
GÖREV DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRETİM ELEMANLARININ MÜZİK
ÖĞRETMENLİĞİ SİSTEMİNİN İÇERDİĞİ MALİ YAPIYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİN
KARŞILAŞTIRILMASININ MADDELERE GÖRE GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, iki gruptaki öğretim elemanlarının maddelere verdiği yanıtlar arasında büyük farkların olmadığı görülmektedir. Programın sorumluluğunu üstlenerek idarecilik görevi yapmış öğretim elemanlarının görüşlerinin farklılık göstermemesi ve İki gruptaki öğretim elemanlarının aynı görüşleri benimsemeleri, kurumun mali yapısına ilişkin belirttikleri görüşlerin geçerliliğini destekleyen bir durum olarak yorumlanabilir. Bu durum, öğretim elemanlarının idari yönetim görevlerinde bulunup bulunmamlarının, onların müzik öğretmenliği sisteminin içerdiği mali yapıyı değerlendirmeye yönelik görüşleri üzerinde farklılık oluşturmadığı ya da bakış açılarının benzer olduğu şeklinde yorumlanabilir.

3.3. ÖĞRENCİLERİN MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA YÖNELİK TUTUMLARI

Araştırmanın ikinci alt amacında Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programına yönelik tutumları nasıldır? sorusu sorulmuştu. Bu soruya cevap aranırken öğrencilerin müzik öğretmenliği programına yönelik hem genel tutum puanları hem de tutum objesi içerisinde yer alan alt objeler; dersler, yöntemler, kitaplar, uygulamalar, sınavlar, öğretim elemanları, iş hayatı ve akademik çalışma hayatı açısından öğrencilerin tutum puanları belirlenmeye çalışılmıştır.

3.3.1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Genel Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde ilk olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programına yönelik genel tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Genel tutumların belirlenmesi için öğrencilere 38 tutum ifadesi sunulmuştur. Tablo 3.3.1'de öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programına yönelik genel tutumlarına ilişkin bazı istatistik değerler verilmektedir.

TABLO 3.3.1
ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA
YÖNELİK TUTUMLARI

Tutum	N	\bar{X}	ss	SH	Min.	Max.	Toplam Puan	Madde Sayısı
	832	111,98	19,48	0,68	48,00	168,00	93054.00	38

Tablo 3.3.1 incelendiğinde müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programına yönelik toplam tutum puanlarının 93054.00 olduğu ve puan ortalamasının ise $\bar{X}=111,98$ olduğu görülmektedir. Bu değer ölçekten alınabilecek tutum puanları ile karşılaştırıldığında, “Kararsızım” (3) görüşünü yansıtmaktadır. Bu durum genelde öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programına yönelik herhangi bir tutuma sahip olmadıkları ya da bir başka ifadeyle öğretmenlik formasyonu programına yönelik olumlu/olumsuz bir tutuma sahip olmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Öğretmen adayı konumunda öğrenim görmekte olan müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programına yönelik olumlu tutumlara sahip olmamaları, onların genel olarak programa ilgi duymadıkları ve bunun sonucunda öğretmenlik mesleğine karşı olumlu yaklaşmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Diğer bir açıdan değerlendirildiğinde öğretmenlik formasyonu programının MEABD öğrencilerinin beklentilerine tam olarak cevap vermediği şeklinde de düşünülebilir. Bütün bu durumun öğrencilerin nitelikli bir müzik öğretmeni olarak yetişmelerini engelleyebileceği şeklinde yorumlanabilir.

3.3.2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde ikinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin derslere yönelik tutumlarını belirlemek için derslerle ilgili 4 tutum ifadesine yer verilmiştir. Tablo 3.3.2'de öğrencilerin derslere yönelik tutumlarına ilişkin bazı istatistik değerler verilmektedir.

TABLO 3.3.2
ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA
YER ALAN *DERSLERE* YÖNELİK TUTUMLARI

DERSLER	N	\bar{x}	ss	Min.	Max.	Toplam Puan
	832	3,31	0,82	1,00	5,00	2756,25

Tablo 3.3.2’de de görüldüğü gibi müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programı içerisinde yer alan derslere yönelik toplam tutum puanlarının 2756.25 ve tutum puan ortalamasının ise $\bar{x}=3.31$ olduğu görülmektedir. Bu değer ölçekten alınabilecek tutum puanları ile karşılaştırıldığında, “Kararsızım” (3) görüşünü yansıtmaktadır. Buna göre öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere yönelik herhangi bir tutuma sahip olmadıkları veya derslere yönelik olumlu/olumsuz bir yaklaşım içerisinde bulunmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durum öğrencilerin pedagojik formasyon programında yer alan derslere ilgi duymadıkları ya da derslere ilişkin olumlu görüşlere sahip olmadıkları şeklinde değerlendirilebilir ve öğrencilerin nitelikli bir müzik öğretmeni olarak yetişmelerini engelleyebileceği şeklinde yorumlanabilir.

3.3.3. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan *Ödev ve Araştırmalara* Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde üçüncü olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan ödev ve araştırmalara yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin ödev ve araştırmalara yönelik tutumlarını belirlemek için 7 tutum ifadesine yer verilmiştir. Tablo 3.3.3’te öğrencilerin ödev ve araştırmalara yönelik tutumlarına ilişkin bazı istatistik değerler verilmektedir.

TABLO 3.3.3
ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA
YER ALAN ÖDEV VE ARAŞTIRMALARA YÖNELİK TUTUMLARI

ÖDEV VE ARAŞTIRMA	N	\bar{x}	SS	Min.	Max.	Toplam Puan
	832	2,99	0,79	1,00	4,00	2491,29

Tablo 3.3.3'ün incelenmesinden de anlaşılacağı gibi müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programı içerisinde yer alan ödev ve araştırmalara yönelik toplam tutum puanlarının 2491.29 ve tutum puan ortalamasının ise $\bar{x}=2.99$ olduğu görülmektedir. Bu değer "Kararsızım" (3) görüşünü yansıtmaktadır. Buna göre öğrencilerin MEABD yer alan ödev ve araştırmalara yönelik herhangi bir tutuma sahip olmadıkları veya olumlu/olumsuz bir yaklaşım içerisinde bulunmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durum öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan ödev ve araştırmalara ilgi duymadıkları ya da isteyerek yapmadıkları ve bu durum öğrencilerin nitelikli bir müzik öğretmeni olarak yetişmelerini engelleyebileceği şeklinde yorumlanabilir.

3.3.4. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde dördüncü olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında kullanılan yöntemlere yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin derslerde kullanılan yöntemlere yönelik tutumlarını belirlemek için 5 tutum ifadesine yer verilmiştir. Tablo 3.3.4'te öğrencilerin yöntemlere yönelik tutumlarına ilişkin bazı istatistik değerler verilmektedir.

TABLO 3.3.4
ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA
KULLANILAN YÖNTEMLERE YÖNELİK TUTUMLARI

YÖNTEMLER	N	\bar{x}	SS	Min.	Max.	Toplam Puan
	832	2,72	0,85	1,00	5,00	2262,00

Tablo 3.3.4'te de görüldüğü gibi müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında kullanılan yöntemlere yönelik toplam tutum puanlarının 2262.00 ve tutum puan ortalamasının ise $\bar{x}=2.72$ olduğu görülmektedir. Bu değer "Kararsızım" (3) görüşünü yansıtmaktadır. Buna göre öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programında kullanılan yöntemlere yönelik herhangi bir tutuma sahip olmadıkları veya olumlu/olumsuz bir yaklaşım içerisinde bulunmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durum öğrencilerin müzik öğretmenlik formasyonu programında kullanılan yöntemleri benimsemedikleri ya da öğrenme için yeterli bulmadıkları şeklinde değerlendirilebilir ve öğrencilerin nitelikli bir müzik öğretmeni olarak yetişmelerini engelleyebileceği şeklinde yorumlanabilir.

3.3.5. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde beşinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında kullanılan kitaplara yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin programın içerdiği kitaplara yönelik tutumlarını belirlemek için 3 tutum ifadesine yer verilmiştir. Tablo 3.3.5'te öğrencilerin kitaplara yönelik tutumlarına ilişkin bazı istatistik değerler verilmektedir.

TABLO 3.3.5
ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU
PROGRAMINDA KULLANILAN KİTAPLARA YÖNELİK TUTUMLARI

KİTAPLAR	N	\bar{x}	SS	Min.	Max.	Toplam Puan
	832	2,69	0,91	1,00	5,00	2239,67

Tablo 3.3.5'te müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında kullanılan kitaplara yönelik toplam tutum puanlarının 2239.67 ve tutum puan ortalamasının ise $\bar{x}=2.69$ olduğu görülmektedir. Bu değer "Kararsızım" (3) görüşünü yansıtmakla birlikte "Katılmıyorum" (2) görüşüne yakındır. Buna göre öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programında kullanılan kitaplara yönelik herhangi bir tutuma sahip olmadıkları veya olumlu/olumsuz bir yaklaşım içerisinde bulunmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durum öğretmenlik formasyonu programında kullanılan kitaplara benimsemedikleri ya da ilgi çekici bulmadıkları düşünülebilir ve bu durum öğrencilerin nitelikli bir müzik öğretmeni olarak yetişmelerini engelleyebileceği şeklinde yorumlanabilir.

3.3.6. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programındaki Uygulamalara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde altıncı olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan uygulamalara yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin programın içerdiği uygulamalara yönelik tutumlarını belirlemek için 5 tutum ifadesine yer verilmiştir. Tablo 3.3.6'da öğrencilerin uygulamalara yönelik tutumlarına ilişkin bazı istatistik değerler verilmektedir.

TABLO 3.3.6
ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU
PROGRAMINDA YER ALAN UYGULAMALARA YÖNELİK TUTUMLARI

UYGULAMALAR	N	\bar{x}	SS	Min.	Max.	Toplam Puan
	831	3,03	0,71	1,00	5,00	2517,00

Tablo 3.3.6'nın incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan uygulamalara yönelik toplam tutum puanlarının 2517.00 ve tutum puan ortalamasının ise $\bar{x}=3.03$ olduğu görülmektedir. Bu değer, ölçekten alınabilecek puanlar değerlendirildiğinde "Kararsızım" (3) görüşünü yansıtmaktadır. Buna göre öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programında yapılan öğretmenlik uygulamalarına yönelik herhangi bir tutuma sahip olmadıkları veya olumlu/olumsuz bir yaklaşım içerisinde bulunmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durum öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yapılan öğretmenlik uygulamalarından zevk almadıkları, hoşlanmadıkları ya da öğretmenlik mesleğine de olumsuz yaklaşım sergiledikleri şeklinde düşünülebilir ve öğrencilerin nitelikli bir müzik öğretmeni olarak yetişmelerini engelleyebileceği şeklinde yorumlanabilir.

3.3.7. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Sınavlara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde yedinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan sınavlara yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin programın içerdiği sınavlara yönelik tutumlarını belirlemek için 6 tutum ifadesine yer verilmiştir. Tablo 3.3.7'de öğrencilerin sınavlara yönelik tutumlarına ilişkin bazı istatistik değerler verilmektedir.

TABLO 3.3.7
ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU
PROGRAMINDA YER ALAN SINAVLARA YÖNELİK TUTUMLARI

SINAVLAR	N	\bar{x}	SS	Min.	Max.	Toplam Puan
	832	2,63	0,52	1,00	5,00	2188,33

Tablo 3.3.7’de müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan sınavlara yönelik toplam tutum puanlarının 2188.33 ve tutum puan ortalamasının ise $\bar{x}=2.63$ olduğu görülmektedir. Bu değer “Kararsızım” (3) görüşünü yansıtmakla birlikte “Katılmıyorum” (2) görüşüne yakındır. Buna göre öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programında yapılan sınavlara yönelik herhangi bir tutuma sahip olmadıkları veya olumlu/olumsuz bir yaklaşım içerisinde bulunmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durum öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yapılan sınavların yeterliliğine tam olarak inanmadıkları ve öğrencilerin sınavlardaki başarı oranını etkileyebileceği gibi nitelikli bir müzik öğretmeni olarak yetişmelerini engelleyebileceği şeklinde yorumlanabilir.

3.3.8. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde sekizinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan öğretim elemanlarına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin programın temel taşı olarak görev alan öğretim elemanlarına yönelik tutumlarını belirlemek için 2 tutum ifadesine yer verilmiştir. Tablo 3.3.8’de öğrencilerin öğretim elemanlarına yönelik tutumlarına ilişkin bazı istatistik değerler verilmektedir.

TABLO 3.3.8
ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU
PROGRAMINDA YER ALAN ÖĞRETİM ELEMANLARINA YÖNELİK
TUTUMLARI

ÖĞRETİM ELEMANLARI	N	\bar{x}	SS	Min.	Max.	Toplam Puan
	832	2,67	0,82	1,00	5,00	2219,50

Tablo 3.3.8'den de anlaşılacağı gibi müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programının insan unsuru olan öğretim elemanlarına yönelik toplam tutum puanlarının 2219.50 ve tutum puan ortalamasının $\bar{x}=2.67$ olduğu gözlenmektedir. Bu değer "Kararsızım" (3) görüşünü yansıtmakla birlikte "Katılmıyorum" (2) görüşüne de çok yakındır. Buna göre öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programında yer alan öğretim elemanlarına yönelik herhangi bir tutuma sahip olmadıkları veya olumlu/olumsuz bir yaklaşım içerisinde bulunmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durum öğretmenlik formasyonu programında yer alan öğretim elemanlarını kendine yakın bulmadığı ya da öğretim elemanın kendileriyle iyi iletişim kuramadığı ve nitelikli bir müzik öğretmeni olarak yetişmelerini engelleyebileceği şeklinde yorumlanabilir.

3.3.9. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde dokuzuncu olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programının sağladığı iş hayatına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin programın sunduğu iş hayatı olanaklarına yönelik tutumlarını belirlemek için 3 tutum ifadesine yer verilmiştir. Tablo 3.3.9'da öğrencilerin programın sağladığı iş hayatına yönelik tutumlarına ilişkin bazı istatistik değerler verilmektedir.

TABLO 3.3.9
ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU
PROGRAMININ SAĞLADIĞI İŞ HAYATINA YÖNELİK TUTUMLARI

İŞ HAYATI	N	\bar{x}	SS	Min.	Max.	Toplam Puan
	832	3,12	0,90	1,00	5,00	2599,00

Tablo 3.3.9’da da görüldüğü gibi, müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programının sağlayabileceği iş olanaklarına yönelik toplam tutum puanlarının 2599.00 ve tutum puan ortalamasının ise $\bar{x}=3.12$ olduğu görülmektedir. Bu değer, ölçekten alınabilecek puanlar değerlendirildiğinde “Kararsızım” (3) görüşünü yansıtmaktadır. Buna göre öğrencilerin müzik öğretmenlik formasyonu programının sunduğu iş olanaklarını zorda kalmadıkça, çalışmaya değer bulmadıkları söylenebilir. Bu durum öğrencilerin müzik alanı ile ilgili diğer alanları müzik öğretmenliğine tercih etmeleri ihtimalinin kuvvetli olduğu ve öğrencilerin öğretmenlik mesleğini benimsemedikleri şeklinde yorumlanabilir.

3.3.10. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına-Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde son olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programının devamı niteliğindeki akademik çalışma hayatına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin akademik çalışma hayatına yönelik tutumlarını belirlemek için 2 tutum ifadesine yer verilmiştir. Tablo 3.3.10’da öğrencilerin akademik çalışma hayatına yönelik tutumlarına ilişkin bazı istatistik değerler verilmektedir.

TABLO 3.3.10
ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU
PROGRAMINA-DAYALI AKADEMİK ÇALIŞMA HAYATINA YÖNELİK
TUTUMLARI

AKADEMİK ÇALIŞMA	N	\bar{x}	SS	Min.	Max.	Toplam Puan
	832	3,67	1,13	1,00	5,00	3057,00

Tablo 3.3.10'dan da anlaşılacağı gibi, müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programının devamı niteliğindeki akademik çalışma hayatına yönelik toplam tutum puanlarının 3057.00 ve tutum puan ortalamasının ise $\bar{x}=3.67$ olduğu görülmektedir. Bu değer, ölçekten alınabilecek puanlar değerlendirildiğinde "Katılıyorum" (4) görüşünü yansıtmaktadır. Öğretmenlik formasyonu programı içerisinde incelenen alt objeler içerisinde öğrencilerin olumlu tutum belirttikleri tek objeyi göstermektedir. Buna göre öğrencilerin müzik öğretmenlik formasyonu programına dayalı akademik çalışma yaşamına olumlu baktıkları, lisans eğitimi üzerine bir akademik çalışma yapmayı gerekli buldukları söylenebilir. Öğrencilerin, öğretmenlik formasyonu programının geneline ve alt objelerine olumlu bir tutum sergilememelerine rağmen, müzik öğretmenliği üzerine akademik çalışma yapmaya istekli olmalarının nedeni, öğretmenlik formasyonunun ve sağladığı iş olanaklarının onlar için yetersiz ve tatmin edici olmaması, bu nedenle de öğretmenlik formasyonunun değerini artırmak için akademik çalışmaya olumlu yaklaşım söz konusu olabilir. Ayrıca bu durum öğrencilerin akademisyenliği, prestiji yüksek bir meslek olarak buldukları ve bu nedenle de akademik çalışmaya olumlu yaklaştıkları şeklinde yorumlanabilir

3.4. MEZUN OLDUKLARI LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN MEABD ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA YÖNELİK TUTUMLARI

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programına yönelik tutumları mezun oldukları liseye göre değişmekte midir? sorusu sorulmuştur. Bu soruya cevap aranırken MEABD öğrencilerinin mezun oldukları liseler, Güzel Sanatlar Lisesi ve Diğer Liseler olmak üzere 2 gruba ayrılmıştır. Daha sonra mezun olduğu liseye göre, müzik öğretmenliği programına yönelik hem genel tutum puanları hem de tutum objesi içerisinde yer alan alt objeler; dersler, yöntemler, kitaplar, uygulamalar, sınavlar, öğretim elemanları, iş hayatı ve akademik çalışma hayatı açısından öğrencilerin tutum puanları arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

3.4.1. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Genel Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, mezun oldukları lise değişkenine göre ilk olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programına yönelik genel tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.4.1'de öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programına yönelik genel tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları ve Şekil 3.4.1'de de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.4.1
MEZUN OLDUĞU LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN
MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA YÖNELİK
TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN T-TESTİ SONUÇLARI

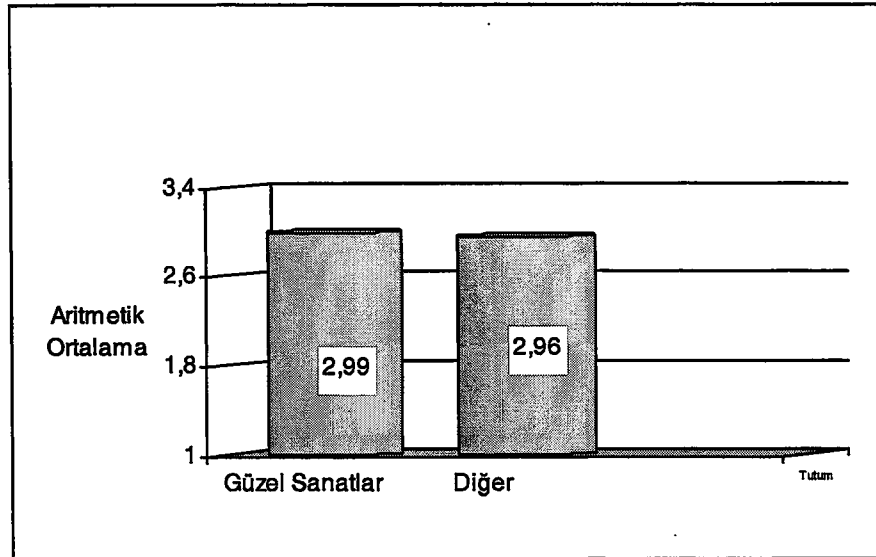
Genel Tutum	Mezun Olduğu Lise	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
	Güzel Sanatlar	397	2,99	,48	0,858	0,391	-
Diğer	419	2,96	,51				

P>0.05

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.4.1’de de görüldüğü gibi, Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin genel tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2.99$) ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin genel tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2.96$) arasında fark bulunmaktadır. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucuna göre, güzel sanatlar ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır (t=0.858).

ŞEKİL 3.4.1.
MEZUN OLUNAN LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD
ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA YÖNELİK GENEL
TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına yönelik genel tutumlarının birbirine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Şekil 3.4.1.'de görüldüğü gibi güzel sanatlar liseleri ile diğer lise ve dengi okul mezunu olan MEABD öğrencileri arasında önemli bir fark da bulunmamaktadır. Güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerinin aldıkları eğitim şekli nedeniyle daha ağırlıklı müzik eğitimi almış olmalarının ve müzik öğretmenliği programları sınavlarına kabul edilirken üniversite özel yetenek sınavlarında uygulanan sistem gereği ek puan alarak bu kurumlara teşvik edilmesinin, MEABD öğretmenlik formasyonu programına yönelik tutumlarında diğer lise mezunlarının tutumlarına göre bir farklılık oluşturmadığı anlaşılmaktadır. Buna göre mezun olunan lise değişkenini açısından öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına yönelik genel tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum MEABD öğrenci kaynağını büyük ölçüde oluşturan güzel sanatlar lisesi mezunlarının, lise de aldıkları müzik eğitimin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik olumlu bir etkisinin bulunmadığı yada MEABD'nın da bu öğrencilerinin beklentilerine yeterli ölçüde cevap vermediği ve müzik öğretmenliğine beklenen ilgiyi göstermedikleri şeklinde yorumlanabilir.

3.4.2. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, mezun oldukları lise değişkenine göre ikinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.4.2'de öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları ve Şekil 3.4.2'de de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.4.2
MEZUN OLDUĞU LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN
MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN
DERSLERE YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN T-
TESTİ SONUÇLARI

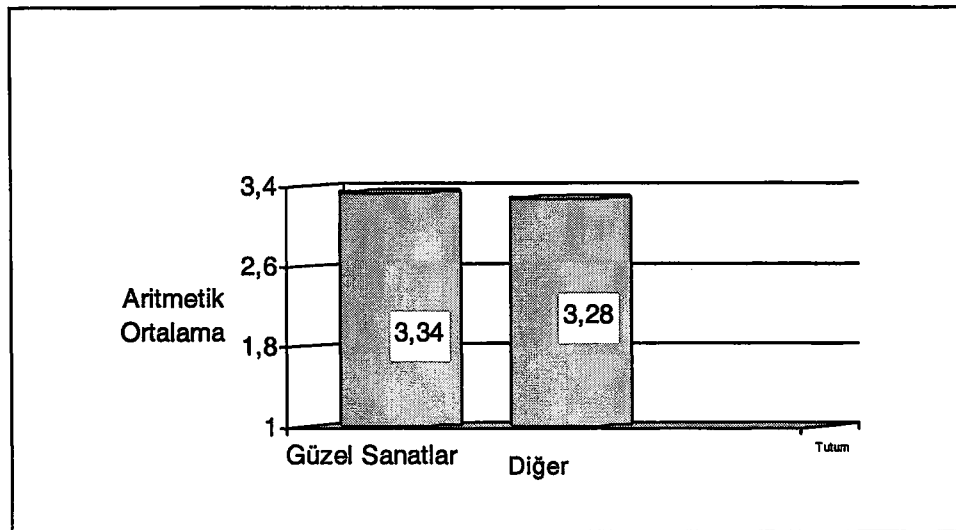
Derslere Yönelik Tutum	Mezun Olduğu Lise	N	\bar{X}	ss	t	p	Anlam
	Güzel Sanatlar	398	3,34	,79	0,944	0,345	-
Diğer	419	3,28	,84				

$P > 0.05$

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.4.2’de de görüldüğü gibi, Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin derslere yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=3.34$) ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin derslere yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=3,28$) arasında fark bulunmaktadır. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucuna göre, güzel sanatlar ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t=0.944$).

ŞEKİL 3.4.2.
MEZUN OLUNAN LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD
ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN DERSLERE
YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere yönelik tutumlarının birbirine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere olan ilgisizliğinin mezun olunan lise değişkeninden kaynaklanmadığı yada güzel sanatlar lisesi mezunlarının diğer lise mezunlarına göre öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere daha olumlu yaklaşmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

3.4.3. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Ödev ve Araştırmalara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, mezun oldukları lise değişkenine göre üçüncü olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan ödev ve araştırmalara yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.4.3'te öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan ödev ve araştırmalara yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları ve Şekil 3.4.3'te de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.4.3
MEZUN OLDUĞU LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN
MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN ÖDEV
VE ARAŞTIRMALARA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA
İLİŞKİN T-TESTİ SONUÇLARI

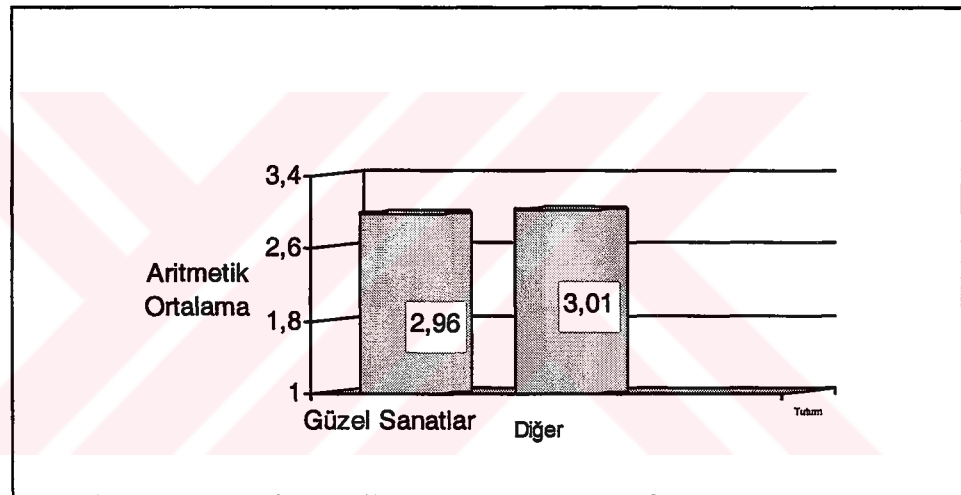
Ödev ve Araştırmaya Yönelik Tutum	Mezun Olduğu Lise	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
	Güzel Sanatlar		398	2,96	,75	1,000	0,319
Diğer		419	3,01	,82			

P>0.05

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.4.3'ün incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin ödev ve araştırmalara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2.96$) ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin ödev ve araştırmalara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=3,01$) arasında fark bulunmaktadır. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucuna göre, güzel sanatlar ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t=1.000$).

ŞEKİL 3.4.3.
MEZUN OLUNAN LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN ÖDEV ve ARAŞTIRMALARA YÖNELİK TUTUMLARININ KARILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan ödev ve araştırmalara yönelik tutumlarının diğer grubundaki öğrencilerin daha yüksek olmakla beraber birbirine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan ödev ve araştırmalara yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan ödev ve araştırmalara karşı olan ilgisizliğin mezun olunan lise değişkeninden kaynaklanmadığı yada güzel sanatlar lisesi mezunlarının öğretmenlik formasyonu programında yer alan ödev ve araştırmalara diğer lise mezunlarına göre daha olumlu yaklaşmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

3.4.4. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, mezun oldukları lise değişkenine göre dördüncü olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında kullanılan yöntemlere yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.4.4'te öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında kullanılan yöntemlere yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları ve Şekil 3.4.4'te de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.4.4
MEZUN OLDUĞU LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA KULLANILAN YÖNTEMLERE YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN T-TESTİ SONUÇLARI

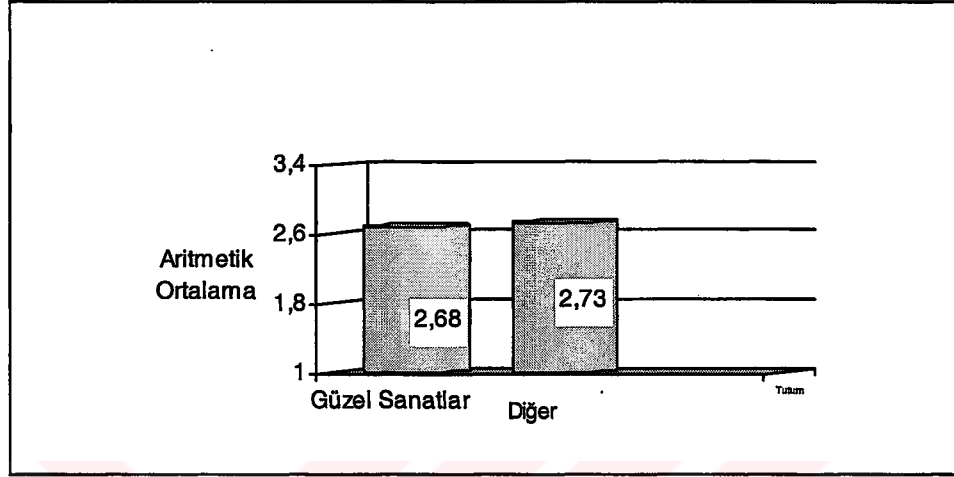
Yöntemlere Yönelik Tutum	Mezun Olduğu Lise	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
	Güzel Sanatlar	398	2,68	,80	0,851	0,395	-
	Diğer	419	2,73	,88			

$P > 0.05$

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.4.4'te, Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin yöntemlere yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2.68$) ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin yöntemlere yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,73$) arasında fark bulunmaktadır. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucuna göre, güzel sanatlar ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t=0,851$).

ŞEKİL 3.4.4.
MEZUN OLUNAN LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD
ÖĞRETMENLİK SETİFİKASI PROGRAMINDA KULLANILAN YÖNTEMLERE
YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında kullanılan yöntemlere yönelik tutumlarının diğer grubundaki öğrencilerin daha yüksek olmakla beraber birbirine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında kullanılan yöntemlere yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında kullanılan yöntemlere olan ilgisizliğinin mezun olunan lise değişkeninden kaynaklanmadığı yada güzel sanatlar lisesi mezunlarının öğretmenlik formasyonu programında kullanılan yöntemlere diğer lise mezunlarına göre daha olumlu yaklaşmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

3.4.5. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, mezun oldukları lise değişkenine göre beşinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında kullanılan kitaplara yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.4.5'te öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında kullanılan kitaplara yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları ve Şekil 3.4.5'te de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.4.5
MEZUN OLDUĞU LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA KULLANILAN KİTAPLARA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN T-TESTİ SONUÇLARI

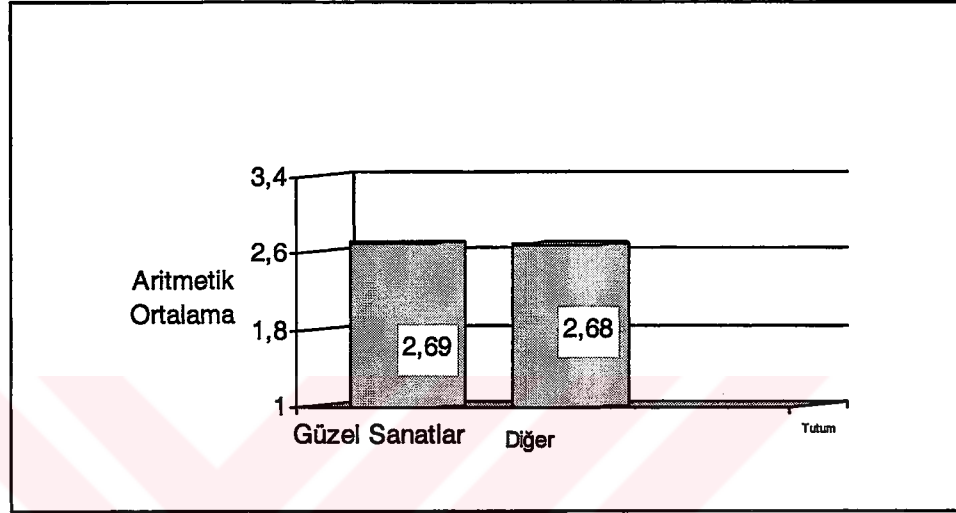
Kitaplara Yönelik Tutum	Mezun Olduğu Lise	N	\bar{X}	ss	t	p	Anlam
	Güzel Sanatlar	398	2,69	,90	0,052	0,959	-
	Diğer	419	2,68	,92			

$P > 0.05$

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.4.5'te de görüldüğü gibi, Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin kitaplara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=2.69$) ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin kitaplara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=2,68$) arasında fark bulunmaktadır. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucuna göre, güzel sanatlar ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t=0,052$).

ŞEKİL 3.4.5.
MEZUN OLUNAN LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD
ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA KULLANILAN KİTAPLARA
YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında kullanılan kitaplara yönelik tutumlarının birbirine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında kullanılan kitaplara yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında kullanılan kitaplara olan ilgisizliğinin mezun olunan lise değişkeninden kaynaklanmadığı yada güzel sanatlar lisesi mezunlarının öğretmenlik formasyonu programında kullanılan kitaplara diğer lise mezunlarına göre daha olumlu yaklaştıkları şeklinde yorumlanabilir.

3.4.6. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Uygulamalara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, mezun oldukları lise değişkenine göre altıncı olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programının uygulamalarına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.4.6'da öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan uygulamalara yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları ve Şekil 3.4.6'da da tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.4.6
MEZUN OLDUĞU LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN UYGULAMALARA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN T-TESTİ SONUÇLARI

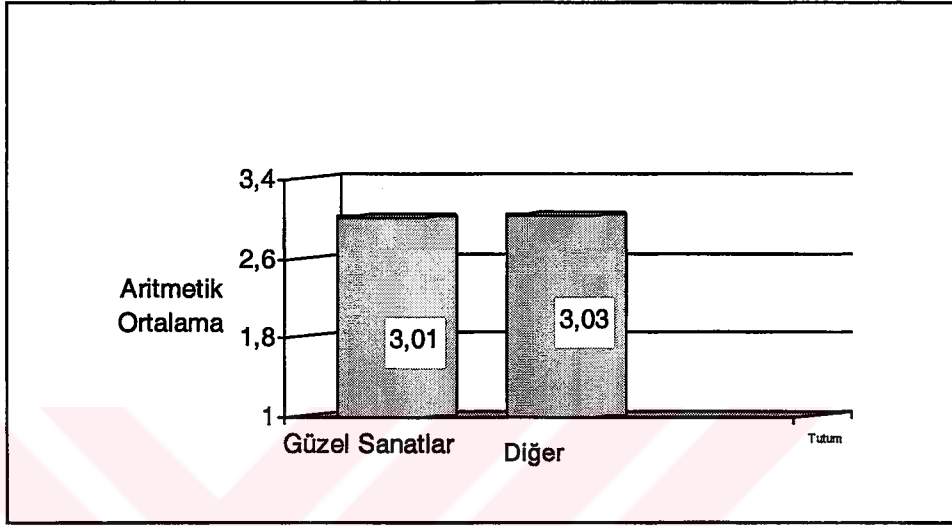
Uygulamalara Yönelik Tutum	Mezun Olduğu Lise	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
	Güzel Sanatlar	397	3,01	,71	0,393	0,694	-
	Diğer	419	3,03	,70			

$P > 0.05$

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.4.6'nın incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin uygulamalara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=3,01$) ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin uygulamalara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=3,03$) arasında fark bulunmaktadır. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucuna göre, güzel sanatlar ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha = 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t=0,393$).

ŞEKİL 3.4.6.
MEZUN OLUNAN LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD
ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN
UYGULAMALARA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının uygulamalarına yönelik tutumlarının diğer grubundaki öğrencilerin daha yüksek olmakla beraber birbirine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının öğretmenlik uygulamalarına yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan öğretmenlik uygulamalarına karşı olan ilgisizliğinin mezun olunan lise değişkeninden kaynaklanmadığı yada güzel sanatlar lisesi mezunlarının öğretmenlik formasyonu programında öğretmenlik uygulamalarına diğer lise mezunlarına göre daha olumlu yaklaşmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

3.4.7. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Sınavlara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, mezun oldukları lise değişkenine göre yedinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yapılan sınavlara yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.4.7’de öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan sınavlara yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları ve Şekil 3.4.7’de de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.4.7.
MEZUN OLDUĞU LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN SINAVLARA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN T-TESTİ SONUÇLARI

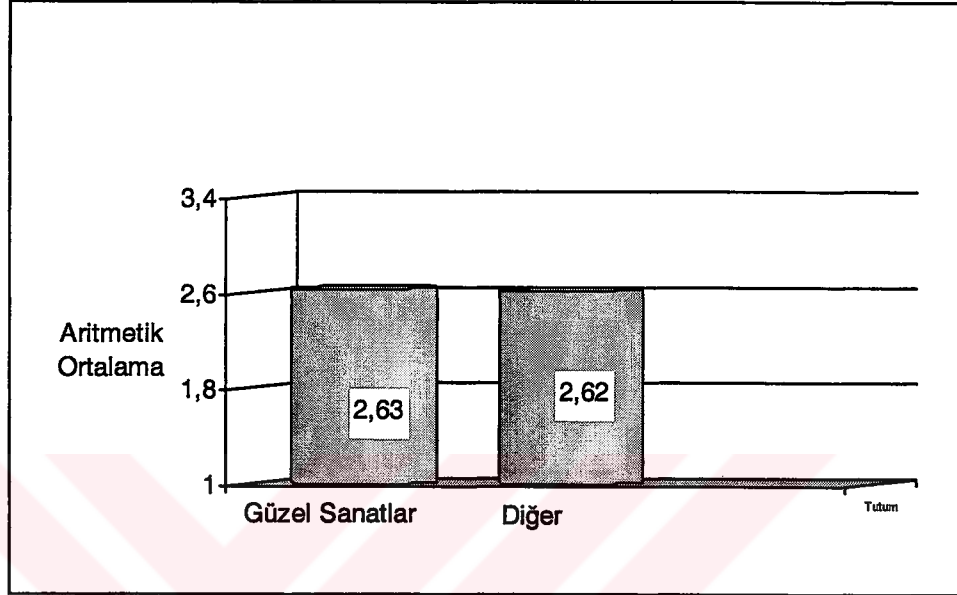
Sınavlara Yönelik Tutum	Mezun Olduğu Lise	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
	Güzel Sanatlar	398	2,63	,50	0,269	0,788	-
	Diğer	419	2,62	,52			

$P > 0.05$

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.4.7’de, Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin sınavlara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,63$) ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin sınavlara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,62$) arasında fark bulunmaktadır. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucuna göre, güzel sanatlar ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t=0,269$).

ŞEKİL 3.4.7.
MEZUN OLUNAN LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD
ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN SINAVLARA
YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yapılan sınavlara yönelik tutumlarının birbirine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yapılan sınavlara yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yapılan sınavlara olan ilgisizliğinin mezun olunan lise değişkeninden kaynaklanmadığı yada güzel sanatlar lisesi mezunlarının öğretmenlik formasyonu programında yapılan sınavlara diğer lise mezunlarına göre daha olumlu yaklaşmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

3.4.8. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, mezun oldukları lise değişkenine göre sekizinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan öğretim elemanlarına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.4.8'de öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan öğretim elemanlarına yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları ve Şekil 3.4.8'de de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.4.8.
MEZUN OLDUĞU LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN ÖĞRETİM ELEMANLARINA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN T-TESTİ SONUÇLARI

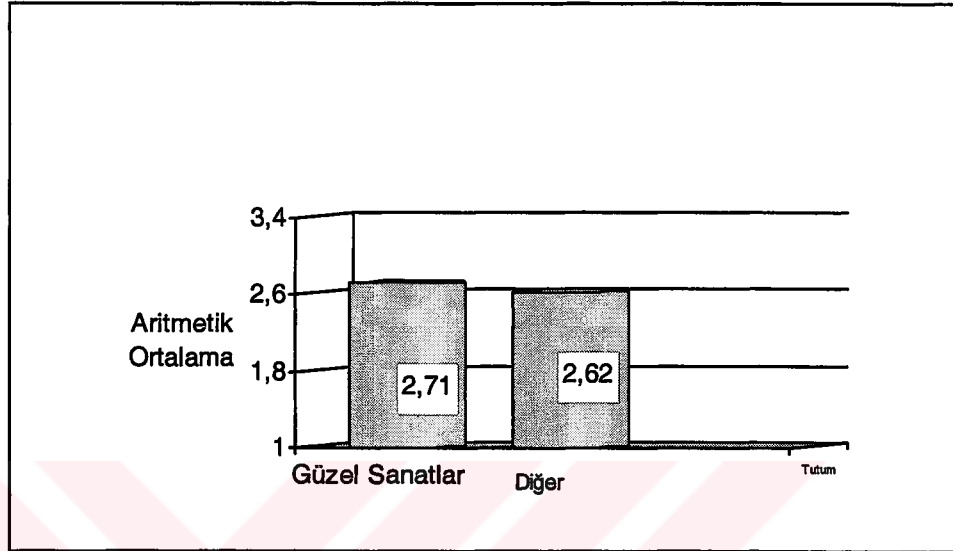
Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutum	Mezun Olduğu Lise	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
	Güzel Sanatlar	398	2,71	,83	1,487	0,137	-
	Diğer	419	2,62	,81			

P>0.05

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.4.8'de de görüldüğü gibi, Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin öğretim elemanlarına yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,71$) ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin öğretim elemanlarına yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,62$) arasında fark bulunmaktadır. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucuna göre, güzel sanatlar ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır (t=1,487).

ŞEKİL 3.4.8.
MEZUN OLUNAN LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD
ÖĞRETMENLİK SETİFİKASI PROGRAMINDA YER ALAN ÖĞRETİM
ELEMANLARINA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında görevli öğretim elemanlarına yönelik tutumlarının birbirine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre mezun olunan lise değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında görevli öğretim elemanlarına yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında görevli olan öğretim elemanlarıyla iyi iletişim kurumalarının mezun olunan lise değişkeninden kaynaklanmadığı şeklinde yorumlanabilir.

3.4.9. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, mezun oldukları lise değişkenine göre dokuzuncu olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programının sağladığı iş hayatına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.4.9'da öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programının sunduğu iş olanaklarına yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları ve Şekil 3.4.9'da da tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.4.9.
MEZUN OLDUĞU LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMININ SAĞLADIĞI İŞ HAYATINA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN T-TESTİ SONUÇLARI

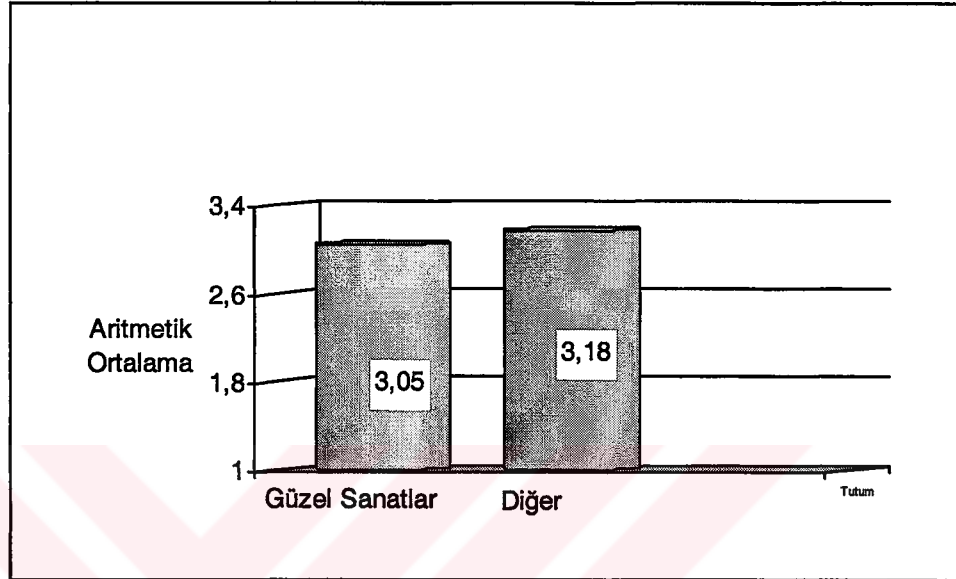
İş Hayatına Yönelik Tutum	Mezun Olduğu Lise	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
	Güzel Sanatlar	398	3,05	,88	2,124	0,034	*
Diğer	419	3,18	,91				

P<0.05

(*) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olduğunu göstermektedir

Tablo 3.4.9'un incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin iş hayatına yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=3,05$) ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin iş hayatına yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=3,18$) arasında fark bulunmaktadır. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucuna göre, güzel sanatlar ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur ($t=2,124$).

ŞEKİL 3.4.9.
MEZUN OLUNAN LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD
ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMININ SAĞLADIĞI İŞ HAYATINA
YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, her iki grupta yer alan öğrencilerin görüşleri “Kararsızım” (3) kategorisinde yer almakta ve herhangi bir tutumu göstermekle birlikte, öğrencilerin tutumları arasındaki fark istatistiksel açıdan manidardır. Güzel sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilere oranla, diğerleri MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının sunduğu iş hayatına biraz daha olumlu yaklaşmaktadır. Güzel sanatlar lisesinden gelen öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğinden daha çok, müzik eğitimi üzerine yoğunlaştıkları ve alan bilgilerine dayalı olarak iş hayatına atılmayı düşündükleri söylenebilir. Yine diğer gurubunda yer alan öğrencilerinde öğretmenlik mesleğine daha istekli yaklaştıkları düşünülebilir. Bu durum güzel sanatlar lisesi mezunlarının müzik öğretmenliği mesleğine daha olumsuz yaklaştıkları ve bu mesleği yapmaya çok istekli olmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Diğer liselerden mezun olan öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğine daha olumlu yaklaşımları MEABD öğrenci kaynağı ve seçiminde bazı sorunların olduğu şeklinde de yorumlanabilir.

3.4.10. Mezun Olduğu Lise Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına-Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, mezun oldukları lise değişkenine göre son olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programının devamı niteliğindeki akademik çalışma hayatına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.4.10'da öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programına-dayalı akademik çalışma hayatına yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları ve Şekil 3.4.10'da da tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.4.10
MEZUN OLDUĞU LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD
ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA-DAYALI AKADEMİK
ÇALIŞMA HAYATINA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA
İLİŞKİN T-TESTİ SONUÇLARI

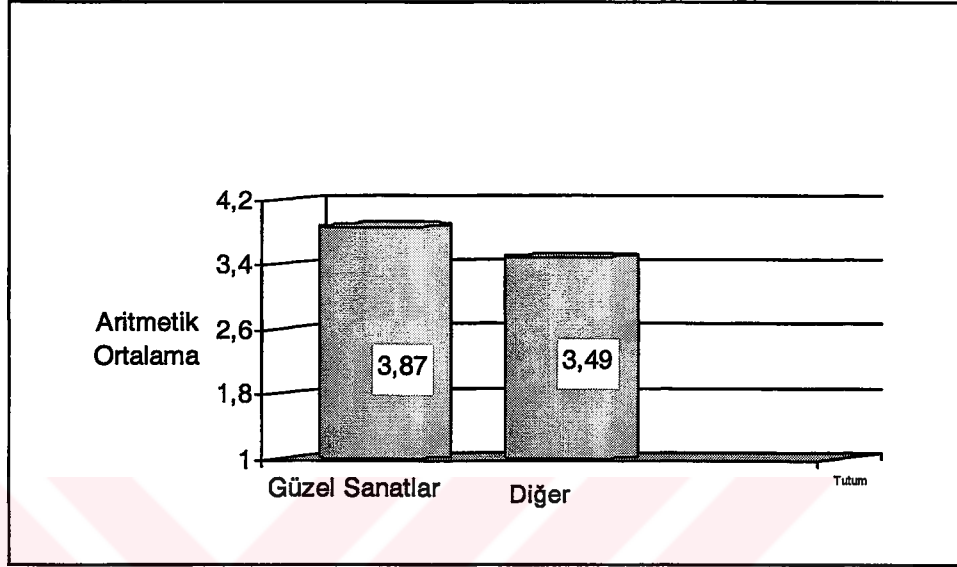
Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutum	Mezun Olduğu Lise	N	\bar{x}	ss	t	p	Anlam
	Güzel Sanatlar	398	3,87	1,01	4,840	0,000	*
	Diğer	419	3,49	1,22			

$P < 0.05$

(*) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olduğunu göstermektedir

Tablo 3.4.10'da da görüldüğü gibi, Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin akademik çalışma hayatına yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=3,87$) ile diğer liselerden mezun olan öğrencilerin akademik çalışma hayatına yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=3,49$) arasında fark bulunmaktadır. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucuna göre, güzel sanatlar ve diğer liselerden mezun olan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur ($t=4,840$).

ŞEKİL 3.4.10.
MEZUN OLUNAN LİSE DEĞİŞKENİ AÇISINDAN MEABD ÖĞRENCİLERİNİN
MEABD FORMASYONU PROGRAMINA DAYALI AKADEMİK ÇALIŞMA
HAYATINA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, Her iki grupta yer alan öğrencilerin görüşleri “Katılıyorum” (4) kategorisinde yer almakta ve olumlu bir tutumu göstermekle birlikte, Güzel sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin, diğerlerine oranla MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına-dayalı akademik çalışma hayatına daha olumlu yaklaştıkları anlaşılmaktadır. Bunun nedeni akademik bilgi ve becerilerini daha fazla geliştirerek, akademisyenlik gibi daha prestiji yüksek mesleklerde görev alabilme düşüncesi olabilir. Bu durum güzel sanatlar lisesi mezunu olan öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğini amaçlamadığı yada müzik öğretmenliği dışındaki müzik ile ilgili alanlara daha fazla ilgi duydukları şeklinde yorumlanabilir. Bu öğrencilerin müzikle ilgili bir mesleği istedikleri ancak müzik öğretmenliği mesleğini istemedikleri halde MEABD öğrencisi oldukları yada gidebilecekleri başka müzik okulu olmadığı için bu kurumu tercih ettikleri şeklinde de yorumlanabilir.

3.5. SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN MEABD ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA YÖNELİK TUTUMLARI

Araştırmanın ikinci alt amacı Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programına yönelik tutumları öğrenim gördükleri üniversitede buldukları sınıfa göre değişmekte midir? sorusu sorulmuştu. Bu soruya cevap aranırken MEABD öğrencilerinin buldukları sınıflar; 1. sınıf, 2. sınıf, 3. sınıf, 4. sınıf ve Diğer olmak üzere 5 gruba ayrılmıştır. Daha sonra buldukları sınıflara göre, müzik öğretmenliği programına yönelik hem genel tutum puanları hem de tutum objesi içerisinde yer alan alt objeler; dersler, yöntemler, kitaplar, uygulamalar, sınavlar, öğretim elemanları, iş hayatı ve akademik çalışma hayatı açısından öğrencilerin tutum puanları arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

3.5.1. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına Yönelik Genel Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, buldukları sınıf değişkenine göre ilk olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programına yönelik genel tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.5.1'de öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programına yönelik genel tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları ve Şekil 3.5.1'de de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.5.1
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK
FORMASYONU PROGRAMINA YÖNELİK TUTUMLARININ
KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN VARIYANS ANALİZİ SONUÇLARI

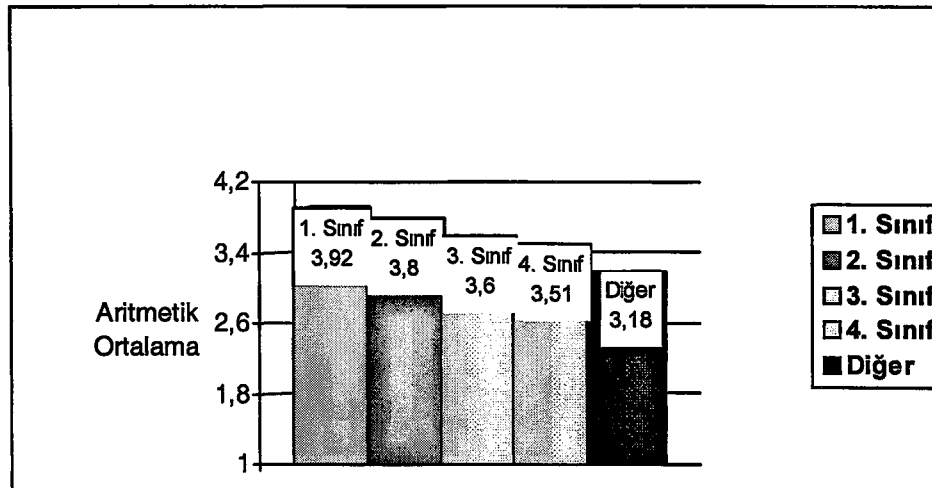
Genel Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	ss	F	p	Anlam
	1. Sınıf	164	2,99	,53	0,193	0,942	-
	2. Sınıf	201	2,99	,47			
	3. Sınıf	194	2,97	,47			
	4. Sınıf	223	2,98	,51			
	Diğer	31	2,91	,63			

P>0.05

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.5.1’de de görüldüğü gibi, öğrenim gördükleri üniversitenin farklı sınıflarında bulunan öğrencilerin genel tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2.91$) ile ($\bar{x}=2.99$) arasında değişmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucuna göre, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır (F=0.193).

ŞEKİL 3.5.1.
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK
FORMASYONU PROGRAMINA YÖNELİK GENEL TUTUMLARININ
KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, öğrencilerin öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına yönelik genel tutumları sınıflar yükseldikçe tutumlarında bir düşüş gözlenmekle beraber birbirine yakın değerlerde gerçekleşmektedir. Buna göre sınıf değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına yönelik genel tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin sınıfları yükseldikçe öğretmenlik formasyonuna yönelik tutumlarında eğitim süreci içinde öğrencilerin bilgi ve becerilerinin artması sonucu Öğretmenlik Formasyonu Programına ilginin yükselmediği şeklinde yorumlanabilir.

3.5.2. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Derslere Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içinde, buldukları sınıf değişkenine göre ikinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.5.2'de öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları ve Şekil 3.5.2'de de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.5.2
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN DERSLERE YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

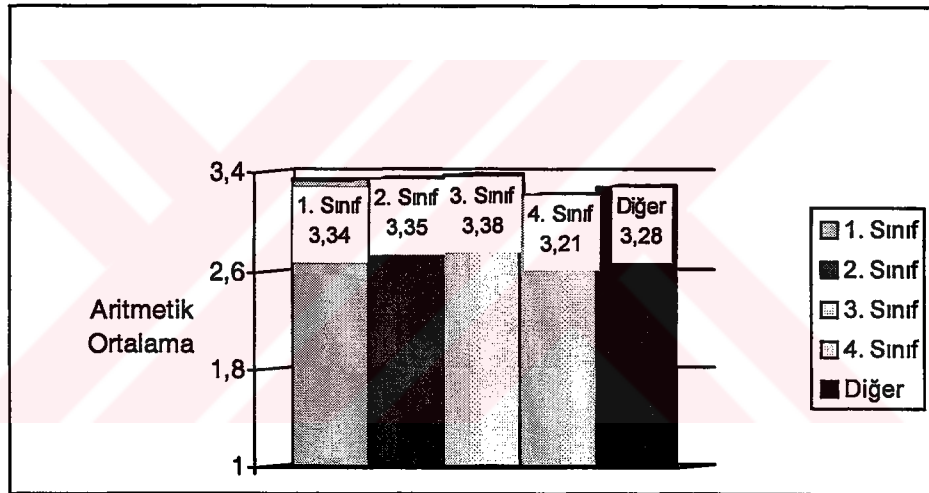
Derslere Yönelik Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	ss	F	p	Anlam
	1. Sınıf	165	3,34	,87	1,416	0,227	-
	2. Sınıf	201	3,35	,80			
	3. Sınıf	194	3,38	,75			
	4. Sınıf	223	3,21	,83			
	Diğer	31	3,28	,97			

P>0.05

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.5.2'nin incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin programda yer alan derslere yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=3,21$) ile ($\bar{x}=3,35$) arasında değişmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucuna göre, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır ($F=1,416$).

ŞEKİL 3.5.2.
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK
FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN DERSLRE YÖNELİK
TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik formasyonu programına yer alan derslere yönelik tutumlarının birbirlerine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre sınıf değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan derslere yönelik ilgisizliğin sınıf düzeyine göre farklılık göstermediği şeklinde yorumlanabilir.

3.5.3. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, Programında Yer Alan Ödev ve Araştırmalara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, buldukları sınıf değişkenine göre üçüncü olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslere yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.5.3'te öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında yer alan ödev ve araştırmalara yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları ve Şekil 3.5.3'te de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.5.3
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN ÖDEV VE ARAŞTIRMALARA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN VARIYANS ANALİZİ SONUÇLARI

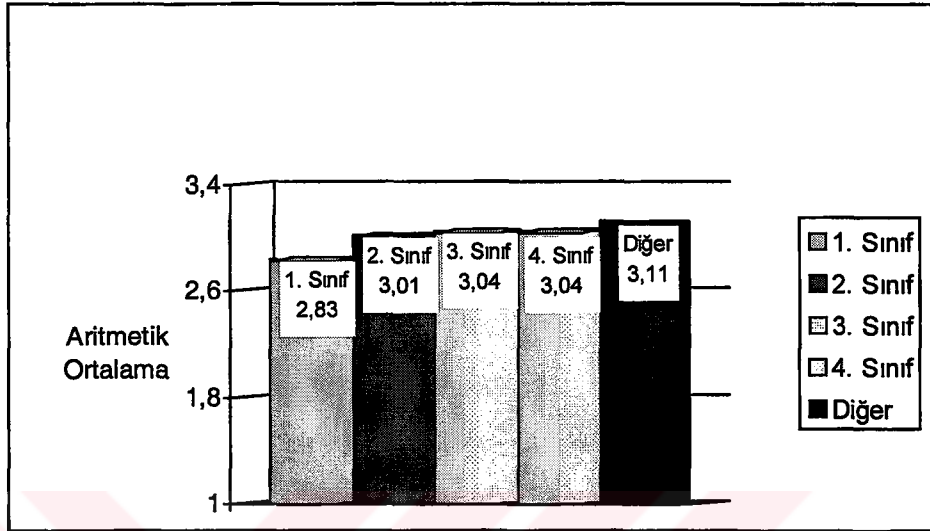
Ödev ve Araştırmalara Yönelik Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	ss	F	p	Anlam
	1. Sınıf	165	2,83	,79	2,411	0,051	-
	2. Sınıf	201	3,01	,73			
	3. Sınıf	194	3,04	,81			
	4. Sınıf	223	3,04	,79			
	Diğer	31	3,11	,93			

P>0.05

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.5.3'te de görüldüğü gibi, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin programda yer alan ödev ve araştırmalara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,83$) ile ($\bar{x}=3,11$) arasında değişmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucuna göre, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır (F=2,411).

ŞEKİL 3.5.3.
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK
PROGRAMINDA YER ALAN ÖDEV ve ARAŞTIRMALARA YÖNELİK
TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına yer alan ödev ve araştırmalara yönelik tutumlarının sınıf yükseldikçe artış göstermekle birlikte birbirlerine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre sınıf değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan ödev ve araştırmalara yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan ödev ve araştırmalara yönelik ilgisizliğin sınıf düzeyine göre farklılık göstermediği şeklinde yorumlanabilir.

3.5.4. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Yöntemlere Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, buldukları sınıf değişkenine göre dördüncü olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında kullanılan yöntemlere yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.5.4'te öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında kullanılan yöntemlere yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları ve Şekil 3.5.4'te de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.5.4
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA KULLANILAN YÖNTEMLERE YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN VARIYANS ANALİZİ SONUÇLARI

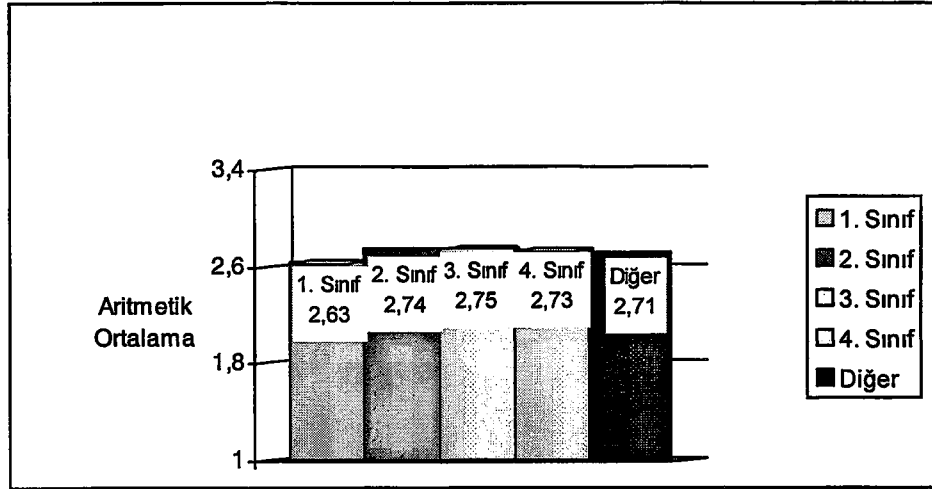
Yöntemlere Yönelik Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	ss	Sd	F	p	Anlam
	1. Sınıf	165	2,63	,91	4:809	0,583	0,675	-
	2. Sınıf	201	2,74	,83				
	3. Sınıf	194	2,75	,82				
	4. Sınıf	223	2,73	,85				
	Diğer	31	2,71	,77				

P>0.05

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.5.4'ün incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin programda kullanılan yöntemlere yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,63$) ile ($\bar{x}=2,75$) arasında değişmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucuna göre, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır (F=0,583).

ŞEKİL 3.5.4.
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK
FORMASYONU PROGRAMINDA KULLANILAN YÖNTEMLERE YÖNELİK
TUTUMLARIN KARŞILAŞTIRMA GİRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına kullanılan yöntemlere yönelik tutumlarının birbirlerine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre sınıf değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan yöntemlere yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında kullanılan yöntemlere yönelik ilgisizliğin sınıf düzeyine göre farklılık göstermediği şeklinde yorumlanabilir.

3.5.5. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Kitaplara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, buldukları sınıf değişkenine göre beşinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında kullanılan kitaplara yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.5.5'te öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında kullanılan kitaplara yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları ve Şekil 3.5.5'te de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.5.5
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK
FORMASYONU PROGRAMINDA KULLANILAN KİTAPLARA YÖNELİK
TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN VARIYANS ANALİZİ
SONUÇLARI

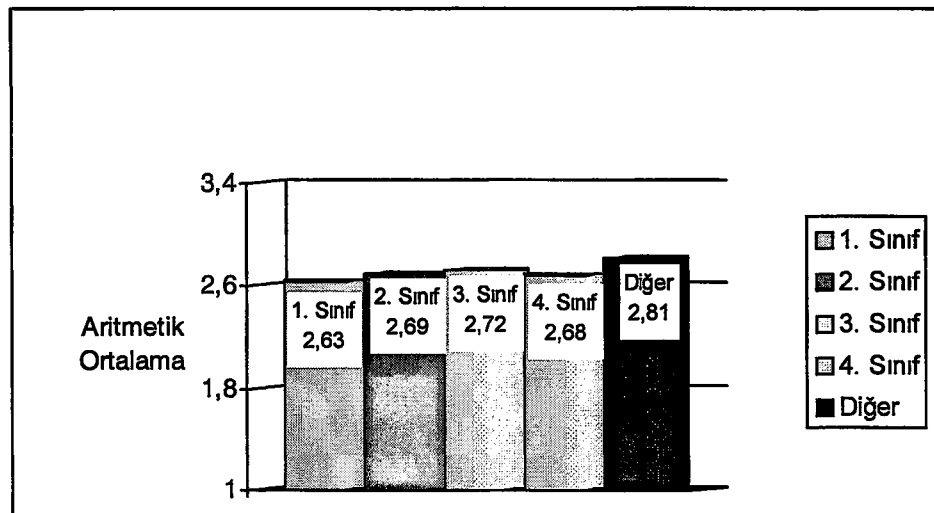
Kitaplara Yönelik Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	ss	Sd	F	p	Anlam
	1. Sınıf	165	2,63	,93	4:809	0,338	0,853	-
	2. Sınıf	201	2,69	,86				
	3. Sınıf	194	2,72	,95				
	4. Sınıf	223	2,68	,90				
Diğer	31	2,81	1,02					

P>0.05

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.5.5'ten de anlaşılacağı gibi, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin programda kullanılan kitaplara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,63$) ile ($\bar{x}=2,81$) arasında değişmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucuna göre, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır (F=0,338).

ŞEKİL 3.5.5.
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK
FORMASYONU PROGRAMINDA KULLANILAN KİTAPLARA YÖNELİK
TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına kullanılan kitaplara yönelik tutumlarının birbirlerine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre sınıf değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında kullanılan kitaplara yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında kullanılan kitaplara yönelik ilgisizliğin sınıf düzeyine göre farklılık göstermediği şeklinde yorumlanabilir.

3.5.6. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Kullanılan Uygulamalara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, buldukları sınıf değişkenine göre altıncı olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan uygulamalara yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.5.6'da öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programındaki uygulamalara yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları ve Şekil 3.5.6'da da tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.5.6
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN UYGULAMALARA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

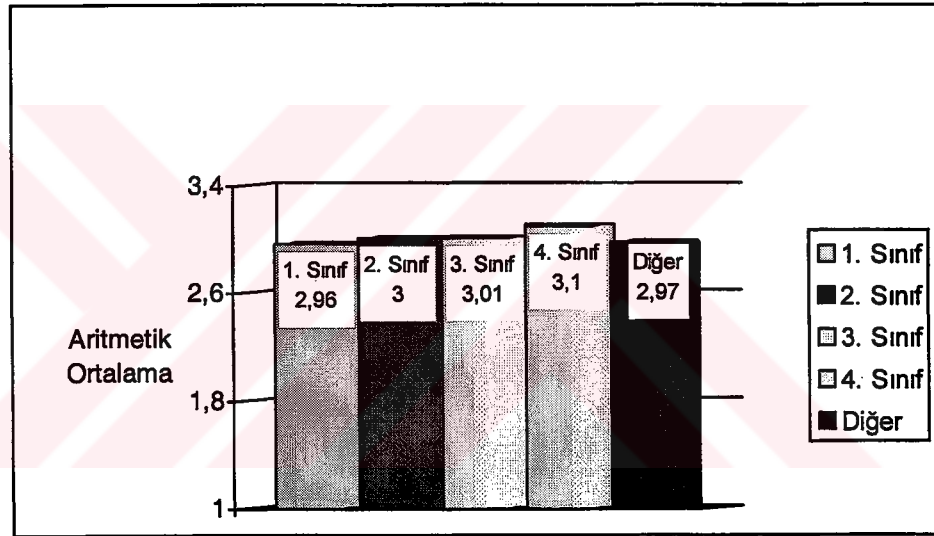
Uygulamalara Yönelik Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	ss	Sd	F	p	Anlam
	1. Sınıf	164	2,96	,74	4:808	1,070	0,370	-
	2. Sınıf	201	3,00	,66				
	3. Sınıf	194	3,01	,64				
	4. Sınıf	223	3,10	,75				
	Diğer	31	2,97	,84				

P>0.05

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.5.6’da da görüldüğü gibi, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin programda yer alan uygulamalara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,97$) ile ($\bar{x}=3,10$) arasında değişmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucuna göre, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır ($F=0,338$).

ŞEKİL 3.5.6.
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN ÖĞRETMENLİK UYGULAMALARINA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına yer alan öğretmenlik uygulamalarına yönelik tutumlarının birbirlerine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre sınıf değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan uygulamalara yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan öğretmenlik uygulamalarına yönelik ilgisizliğin sınıf düzeyine göre farklılık göstermediği şeklinde yorumlanabilir.

3.5.7. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Sınavlara Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, buldukları sınıf değişkenine göre yedinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan sınavlara yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.5.7'de öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programındaki sınavlara yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları ve Şekil 3.5.7'de de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.5.7
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN SINAVLARA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

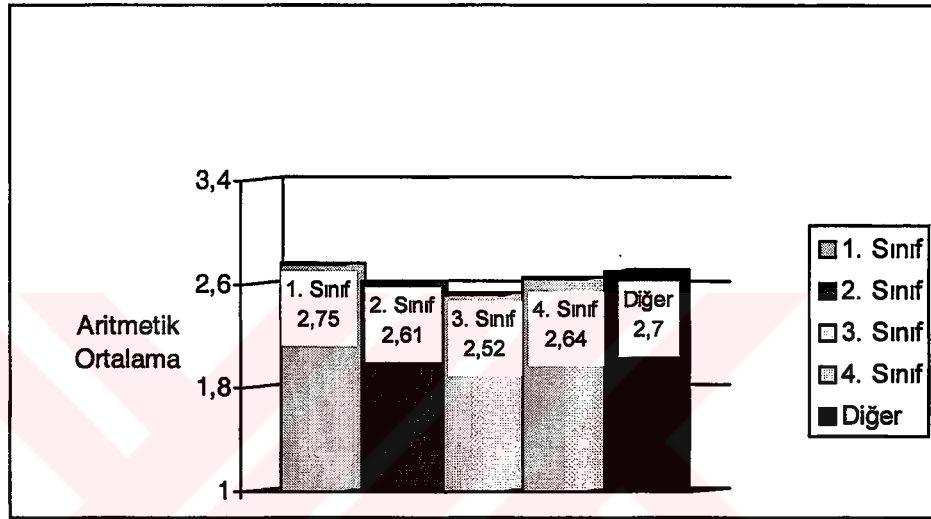
Sınavlara Yönelik Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	ss	Sd	F	p	Anlam
	1. Sınıf	165	2,75	,51	4:809	4,971	0,001	1-3
	2. Sınıf	201	2,61	,52				
	3. Sınıf	194	2,52	,47				
	4. Sınıf	223	2,64	,53				
	Diğer	31	2,70	,51				

P>0.05

Tablo 3.5.7'nin incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin programda yer alan sınavlara yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,52$) ile ($\bar{x}=2,75$) arasında değişmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucuna göre, Birinci sınıflar ($\bar{x}=2,75$) ile Üçüncü sınıfların ($\bar{x}=2,52$) tutum puanları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur (F=4,971). Birinci sınıfların tutum puan ortalamalarının Üçüncü sınıflara oranla daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Bununla birlikte, hem Birinci sınıfta hem de üçüncü sınıfta yer alan öğrencilerin tutum puanlarının aynı

kategori içerisinde yer aldığı (3) ve programda yer alan sınavlara yönelik kararsız (nötr) bir tutumu ifade ettiği görülmektedir.

ŞEKİL 3.5.7.
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK
FORMASYONU PROGRAMLARINDA YER ALAN SINAVLARA YÖNELİK
TUTUMLARIN KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına yer alan sınavlara yönelik tutumlarının birbirlerine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Birinci sınıf öğrencileri ile üçüncü sınıf öğrencilerinin arasında anlamlılık olmasına karşın bu öğrencilerin tutumları diğer sınıfların tutumlarına göre daha farklı olmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle sınıf değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan sınavlara yönelik tutumlarında önemli bir farklılık oluşturmadığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan derslere birinci sınıfların programa yeni başlamalarının etkisiyle Öğretmenlik Formasyonu Programında yer alan sınavlara yönelik daha ilgili oldukları ve genel olarak ilgisizliğin sınıf düzeyine göre önemli bir farklılık göstermediği şeklinde yorumlanabilir.

3.5.8. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında Yer Alan Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, buldukları sınıf değişkenine göre sekizinci olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programında yer alan öğretim elemanlarına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.5.8’de öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programında görevli öğretim elemanlarına yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları ve Şekil 3.5.8’de de tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

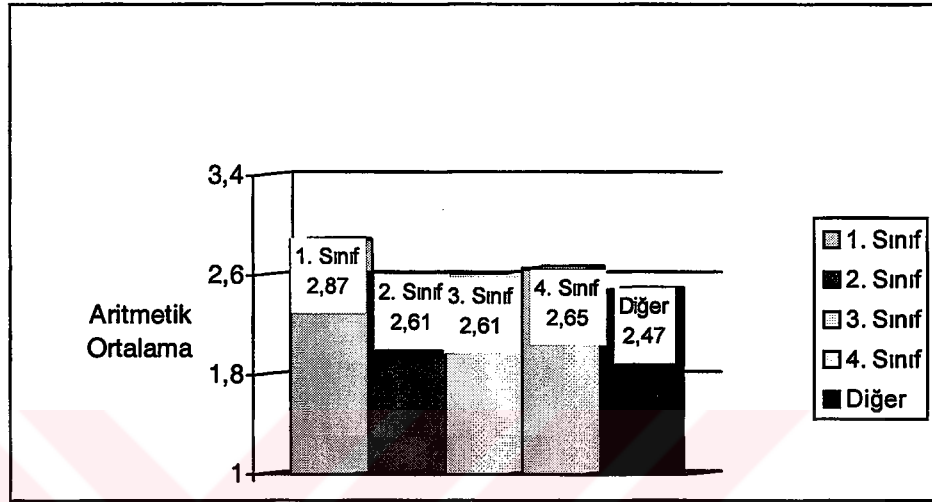
TABLO 3.5.8
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN ÖĞRETİM ELEMANLARINA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Öğretim Elemanlarına Yönelik Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	ss	Sd	F	p	Anlam
	1. Sınıf	165	2,87	,85	4:809	3,453	0,008	2-Diğer 3-Diğer
	2. Sınıf	201	2,61	,76				
	3. Sınıf	194	2,61	,70				
	4. Sınıf	223	2,65	,91				
	Diğer	31	2,47	,95				

P>0.05

Tablo 3.5.8’in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin programda görev alan öğretim elemanlarına yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,47$) ile ($\bar{x}=2,87$) arasında değişmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucuna göre, İkinci sınıflar ve Üçüncü sınıflar ile Diğerleri arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur ($F=3,453$). Mezun olamamış 5. 6. ve 7. sınıflarda bulunan öğrencilerin öğretim elemanlarına yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,47$) 2. ve 3. sınıflara göre daha düşüktür. Mezun olamayan öğrencilerin görüşleri (2) “Katılmıyorum” kategorisinde yer almakta ve olumsuz bir tutumu ifade etmektedir. İkinci ve Üçüncü sınıflardaki öğrencilerin tutumları ise (3) kararsız (nötr) bir tutumu ifade etmektedir.

ŞEKİL 3.5.8.
SINIF DEĞİKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK
FORMASYONU PROGRAMINDA YER ALAN ÖĞRETİM ELEMANLARINA
YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına görev alan öğretim elemanlarına yönelik tutumlarının birbirlerine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre mezun olamayan öğrencilerin, 2. ve 3. sınıf öğrencilerine oranla MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programında görev alan öğretim elemanlarına yönelik tutumlarının daha olumsuz olduğu söylenebilir. Bunun nedeni, öğrencilerin sınıf tekrarı ve yıl kaybının öğretim elemanlarından kaynaklandığını şeklinde yorumlanabilir. Bu durum Tekrara kalan öğrencilerin Öğretmenlik Formasyonu Programında görev yapan öğretim elemanlarına yönelik daha olumsuz görüşlere sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

3.5.9. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının Sağladığı İş Hayatına Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, buldukları sınıf değişkenine göre dokuzuncu olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programının sağladığı iş hayatına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.5.9'da öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programının sunduğu iş hayatına yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları ve Şekil 3.5.9'da da tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

TABLO 3.5.9
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMININ SAĞLADIĞI İŞ HAYATINA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

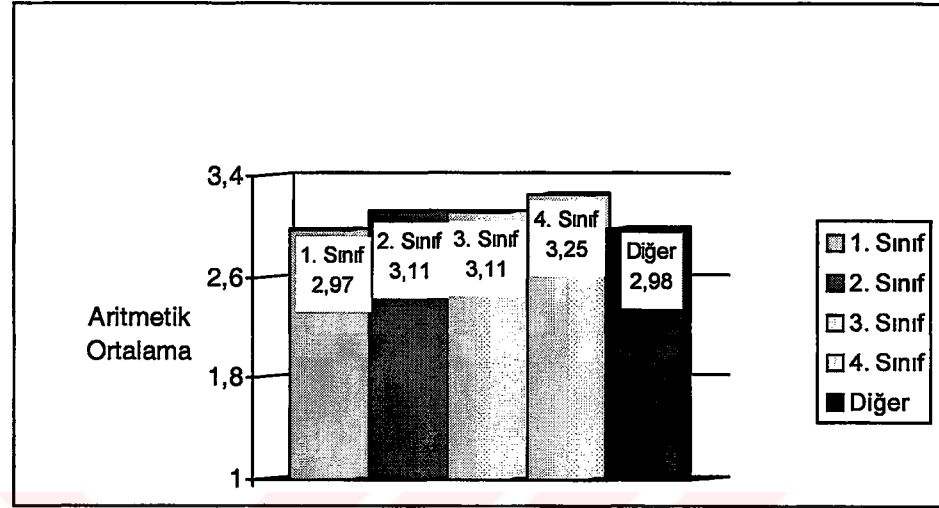
İş Hayatına Yönelik Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	ss	Sd	F	p	Anlam
	1. Sınıf	165	2,97	,93	4:809	2,412	0,058	-
	2. Sınıf	201	3,11	,84				
	3. Sınıf	194	3,11	,87				
	4. Sınıf	223	3,25	,92				
	Diğer	31	2,98	1,07				

$P > 0.05$

(-) işareti görüşler arasındaki farkın anlamlı olmadığını göstermektedir

Tablo 3.5.9'dan da anlaşılacağı gibi, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin programın sunduğu çalışma hayatına yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=2,97$) ile ($\bar{x}=3,25$) arasında değişmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucuna göre, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin tutumları arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır ($F=2,412$).

ŞEKİL 3.5.9.
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMININ SAĞLADIĞI İŞ HAYATINA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının sağladığı iş hayatına yönelik tutumlarının birbirlerine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre sınıf değişkeninin, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programının sağladığı iş olanaklarına yönelik tutumlarında farklılık oluşturmadığı söylenebilir.

3.5.10. Sınıf Değişkeni Açısından Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin, MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına-Dayalı Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutumları

Araştırmanın ikinci alt amacı içerisinde, buldukları sınıf değişkenine göre son olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, öğretmenlik formasyonu programına dayalı akademik çalışma hayatına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Tablo 3.5.10'da öğrencilerin öğretmenlik formasyonu programına dayalı akademik çalışma hayatına yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına ilişkin varyans analizi sonuçları ve Şekil 3.5.10'da da tutumlara ilişkin aritmetik ortalamaların karşılaştırılması verilmektedir.

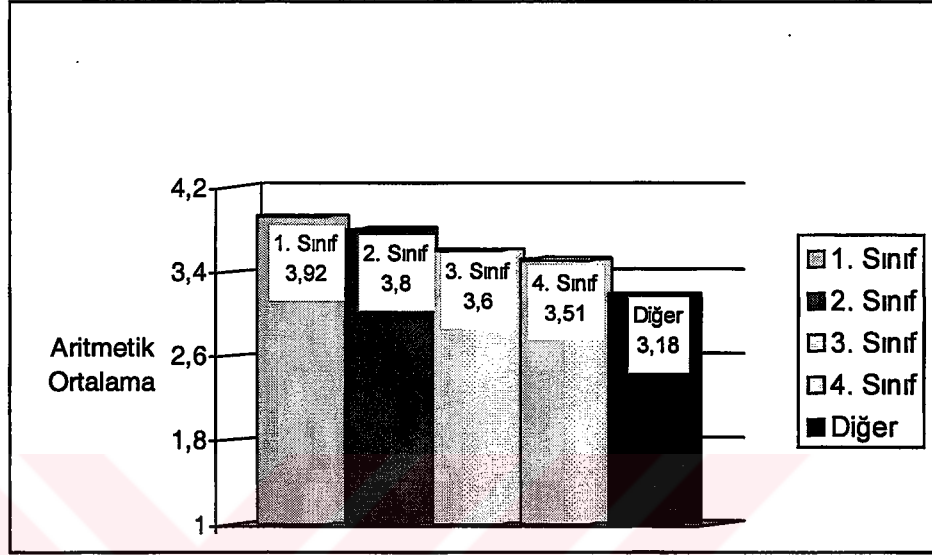
TABLO 3.5.10
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN, ÖĞRENCİLERİN MEABD ÖĞRETMENLİK
FORMASYONU PROGRAMINA-DAYALI AKADEMİK ÇALIŞMA HAYATINA
YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN VARIYANS
ANALİZİ SONUÇLARI

Akademik Çalışma Hayatına Yönelik Tutum	Sınıf	N	\bar{x}	ss	Sd	F	p	Anlam
	1. Sınıf	165	3,92	1,00	4:809	5,328	0,000	1-4 1-Diğer
	2. Sınıf	201	3,80	1,04				
	3. Sınıf	194	3,60	1,20				
	4. Sınıf	223	3,51	1,17				
Diğer	31	3,18	1,46					

P>0.05

Tablo 3.5.10'da da görüldüğü gibi, farklı sınıflarda bulunan öğrencilerin programa dayalı akademik çalışma hayatına yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{x}=3,18$) ile ($\bar{x}=3,92$) arasında değişmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucuna göre, Birinci sınıflar ile Dördüncü sınıflar ve Birinci Sınıflar ile Diğerleri arasında $\alpha= 0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur ($F=5,328$). Birinci sınıflardaki öğrencilerin ($\bar{x}=3,92$) tutum puan ortalamaları, 4. sınıflar ($\bar{x}=3,51$) ve mezun olamayan öğrencilere ($\bar{x}=3,18$) oranla daha olumludur. Birinci sınıf öğrencilerinin tutumları ile Dördüncü sınıfların tutumları (4) "Katılıyorum" kategorisinde yer alırken Mezun olamayan diğer öğrencilerin tutumları (3) "Kararsızım" kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

ŞEKİL 3.5.10.
SINIF DEĞİŞKENİ AÇISINDAN ÖĞRENCİLERİN MEABD
ÖĞRETMENLİK FORMASYONU PROGRAMINA DAYALI AKADEMİK
ÇALIŞMA HAYATINA YÖNELİK TUTUMLARININ KARŞILAŞTIRMA
GRAFİĞİ

Karşılaştırma sonuçları aritmetik ortalamalar açısından incelendiğinde, öğrencilerin MEABD Öğretmenlik Formasyonu Programına yer alan derslere yönelik tutumlarının birbirlerine çok yakın değerlerde gerçekleştiği görülmektedir. Öğrencilerin sınıf düzeyleri yükseldikçe, tutumlarının olumsuza doğru kaydığı gözlenmektedir. Bunun nedeni, birinci sınıf öğrencilerinin programı çok iyi tanımaması yada sınıf yükseldikçe alandaki başarı ve yeterliklerinin düzeyini daha iyi algılaması olabilir. Buna göre birinci sınıfların tutumlarının dördüncü sınıf ve beklemeli öğrencilere oranla daha olumlu yaklaşımları anlaşılmaktadır. Bu durum birinci sınıf öğrencilerinin programa başladıklarında akademik çalışma hayatına yönelik ilgilerinin diğer sınıf düzeylerine oranla daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir.

3.6. MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ALANINDAN MEZUN OLAN VE BU GÖREVDEN FARKLI GÖREVLERDE ÇALIŞAN ESKİ MEZUNLARIN “MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ EĞİTİMİNE” İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Araştırmanın üçüncü alt amacı müzik öğretmenliği alanından mezun olan ve farklı görevlerde bulunan eski mezunların, “Müzik Öğretmenliği Eğitime” ilişkin görüşleri nelerdir? sorusu sorulmuştur. Bu soruya cevap aranırken, mezunlara müzik öğretmenliği eğitimiyle ilgili 15 soru sorulmuştur. Tablo 3.6.1’de görüşlere ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapmalar, Şekil 3.6.1’de aritmetik ortalamalara ilişkin grafik verilmektedir.

TABLO 3.6.1
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ALANINDAN MEZUN OLAN VE BU GÖREVDEN FARKLI GÖREVLERDE ÇALIŞAN ESKİ MEZUNLARIN MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

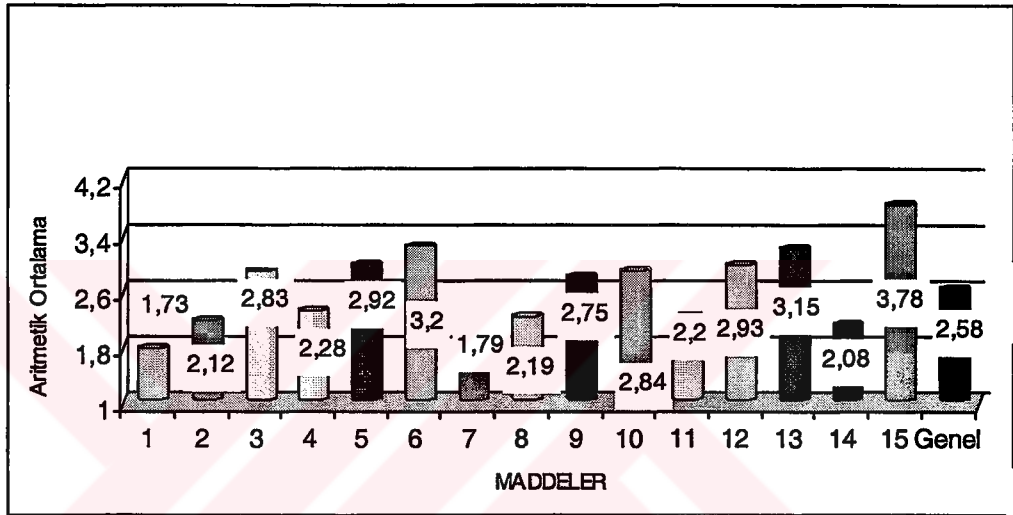
GÖRÜŞLER	1		2		3		4		5		n	\bar{x}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
1. Meslek hayatımda MÖE'nin önemi büyüktür	29	49,1	20	33,9	8	13,6	1	1,7	1	1,7	59	1,73	,89
2. MÖE, meslek hayatımda ideallerime ulaşmamı kolaylaştırmıştır	19	32,2	17	28,8	21	35,6	1	1,7	1	1,7	59	2,12	,95
3. MÖE, meslek hayatımdaki ideallerime ulaşmamda yeterli olmuştur	4	6,9	17	29,3	25	43,1	9	15,5	3	5,2	59	2,83	,96
4. MÖE, meslek hayatımdaki ideallerime ulaşmamda benim için bir araç olmuştur	13	22,4	29	50,0	8	13,8	3	5,2	5	8,6	58	2,28	1,14
5. MÖE'ni müzik öğretmeni olmak amacıyla almadım	12	20,3	11	18,6	18	20,3	12	30,6	6	10,2	58	2,92	1,32
6. MÖE, stresince müzik öğretmeni olmayacakmış gibi bir yaklaşım içerisinde oldum	11	18,6	9	15,3	9	15,3	17	28,8	13	22,0	59	3,20	1,44
7. Müzik öğretmenliğini çok severim	25	43,1	23	39,7	8	13,8	1	1,7	1	1,7	58	1,79	,88
8. Gidebileceğim başka okullar olmasına rağmen Müzik öğretmeni yetiştiren kurumu seçtim	24	40,6	18	30,5	5	8,5	6	10,2	6	10,2	59	2,19	1,35
9. Müzik öğretmenliği eğitimi süresi içerisinde, öğretim elemanlarında sanatsal bir amaca veya sanatçı olmaya yönelmem konusunda büyük destek gördüm	14	23,7	12	20,3	16	27,1	9	15,3	8	13,6	59	2,75	1,35
10. MÖE olarak mezun olduğum kurumun meslek hayatım boyunca yakından izledim	8	13,8	10	17,2	26	44,8	11	19,0	3	5,2	58	2,84	1,06

11. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar müzik öğretmenliğinin yanında müziğin diğer alanlarına eleman yetiştirmelidir	23	39,0	14	23,7	12	20,3	7	11,9	3	5,1	58	2,20	1,23
12. Müzik öğretmenliği eğitimi kurumları, mezunları müzik öğretmenliği dışında rahatlıkla sanat ve diğer eğitim kurumlarında iş bulabilirler	7	11,9	15	25,4	17	28,8	15	25,4	5	8,5	59	2,93	1,16
13. Müzik öğretmenliği mesleği Türk toplumunda saygın bir yere sahiptir	9	15,3	10	16,9	16	27,2	11	18,6	13	22,0	59	3,15	1,36
14. Müzik öğretmenliği mesleğini tercih etmemin sebebi, şahsıma özel bir durumdur	20	33,9	21	35,6	13	22,0	3	5,1	2	3,4	59	2,08	1,04
15. Müzik öğretmenliği mesleğini tercih etmemin sebebi, müzik öğretmenliği mesleği ile ilgili bir durumdur	1	1,7	6	10,3	15	25,9	19	32,8	17	29,3	58	3,78	1,04
ORTALAMA											58	2,58	38
Tamamen Katılıyorum	(1)	1.00-1.80											
Katılıyorum	(2)	1.81-2.60											
Kısmen Katılıyorum	(3)	2.61-3.40											
Katılmıyorum	(4)	3.41-4.20											
Hiç Katılmıyorum	(5)	4.21-5.00											

Tablo 3.6.1'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardan mezun olan ve farklı alanlarda çalışan eski mezunların, müzik öğretmenliği ve eğitimi ile ilgili görüşleri genellikle olumsuz bakış açısını yansıtmaktadır. Aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde görüşlerin ortalamasının $\bar{x}=2,58$ olduğu "Katılmıyorum" görüşünü yansıttığı görülmektedir. Müzik öğretmenliği ve eğitimi ile ilgili sunulan 15 görüşten yalnızca "müzik öğretmenliği mesleğini tercih etmemin sebebi, müzik öğretmenliği mesleği ile ilgili bir durumdur ($\bar{x}=3,78$)" görüşüne "Katıldıkları", bunun dışında 7'sine "Kısmen Katıldıkları", 7'sine ise "Katılmadıkları" gözlenmektedir. Bununla birlikte mezunların, kısmen katıldıkları görüşlerin çoğu "Katılmıyorum" görüşüne yakındır ve sınır değerleri göstermektedir. Bu nedenle görüşlerin ortalamasının "katılmıyorum" görüşünü yansıttığı ve olumsuz nitelik taşıdığı söylenebilir. Ayrıntılı olarak incelendiğinde eski mezunlar, Müzik Öğretmenliği Eğitiminin (MÖE); "Meslek hayatlarında önemi olmadığını" ($\bar{x}=1,73$), "meslek hayatında ideallerine ulaşmasını kolaylaştırmadığını" ($\bar{x}=2,12$), "ideallerine ulaşmasında bir araç olarak yer almadığını" ($\bar{x}=2,28$), "müzik öğretmenliğini hiç sevmediklerini" ($\bar{x}=1,79$), "gidecek başka bir okul olmadığı için bu okulu seçtiklerini" ($\bar{x}=2,19$), "seçme nedenlerinin şahsi olduğunu" ($\bar{x}=2,08$), ve "müzik öğretmeni yetiştiren

kurumların müzik öğretmenliğinin yanında diğer alanlara da eleman yetiştirmesi gerektiğini ($\bar{x}=2,20$)”, diğer görüşlere oranla daha belirgin ve daha olumsuz bir bakış açısıyla ifade etmektedirler.

ŞEKİL 3.6.1.
MÜZİK ÖĞRETMEENLİĞİ ALANINDAN MEZUN OLAN ve BU
GÖREVDEN FARKLI GÖREVLERDE ÇALIŞAN ESKİ MEZUNLARIN MÜZİK
ÖĞRETMENLİĞİ EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Şekil 3.6.1’da müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardan mezun olan ve farklı alanlarda çalışan eski mezunların, müzik öğretmenliği ve eğitimi ile ilgili görüşlerinin maddelere göre aritmetik ortalamaları verilmektedir. Müzik öğretmenliği programlarından mezun olmalarına karşın müzik öğretmenliği dışında müzik ile ilgili diğer alanlarda çalışmalarını bu bulguları önemli hale getirmektedir. Yine eski mezunların müzik öğretmenliği programlarının sadece müzik öğretmeni yetiştirmemesi yönündeki görüşlere kendi pozisyonlarına yönelik bir görüş olarak değerlendirilebilir. Bu bulgular, farklı alanlarda görev yapan eski mezunların, müzik öğretmenliği ve eğitimine yönelik görüşlerinin negatif yaklaşım içerdiği yönünde yorumlanabilir.

BÖLÜM 4

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde Müzik öğretmeni yetiştiren MEABD öğretim elemanları, öğrencileri ve farklı alanda çalışan eski mezunlarından elde edilen araştırma bulguları ve yorumlarına dayalı olarak varılan araştırma sonuçları ve önerileri verilmektedir.

SONUÇLAR

Araştırmada varılan genel sonuçlar şunlardır:

1. MEABD Öğretim elemanları, MEABD Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin; amacı, yapısı, eğitim programları, lisansüstü programları, personel, öğrenci kaynağı- seçimi ve mali yapısını yeterli bulmamakta ve bu konularda sorunların olduğunu düşünmektedir.

Bu bağlamda saptanan sorunlar şunlardır.

a) Öğretim elemanları, MEABD'nin amacına ilişkin, MEABD temel amacının öğretmeni yetiştirmek olduğu görüşünü paylaştıkları anlaşılmıştır. Bunun yanında temel amacın müzik öğretmeni yetiştirmek olmakla beraber temel müzik eğitimi ve özel mesleki alanlara da eleman yetiştirmesi gerektiği görüşünün de benimsenmesi düşündürücü olmuştur. Mevcut sistemde müzik öğretmeni yetiştirme temel amacın ön planda gerçekleştiği görüşünü daha az oranda benimsedikleri anlaşılmıştır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların amaçlarına ilişkin elde edilen bulgular, öğretim elemanlarının kurumun amacına ait görüşleri ile ilgili bir yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre öğretim elemanlarının MEABD temel amacının müzik öğretmeni yetiştirmek olmasını gerektiği ve bu durumun uygulamaya yansıdığı ancak sadece müzik öğretmeni yetiştiren bir program olmaması gerektiği görüşlerini taşıdıkları izlenimini yaratmıştır.

b) Öğretim elemanları, MEABD'nin yapısına ilişkin, MEABD ile fakülte ve üniversite arasında idari sorunların kolay çözülemediği ve özellikle üniversite ile ilgili olan sorunların çözümünde sıkıntı yaşandığı görüşünü benimsedikleri anlaşılmaktadır. MEABD yeni idari ve akademik yapılanmasının müzik öğretmeni yetiştirmeye tamamen uygun olmadığı ve sorunların çözümünde etkili olmadığı görüşünün de öğretim elemanları tarafından benimsendiği anlaşılmıştır. Yine yeni idari ve akademik yapılanmanın MEABD ile ilgili planlama, karar verme ve sorunların çözümüne öğretim elemanlarının katılımını sağlamadığı görüşünü benimsedikleri de anlaşılmaktadır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların yapısına ilişkin elde edilen bulgular, öğretim elemanlarının kurumun yapısına ait görüşleri ile ilgili yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre öğretim elemanları üniversite içindeki idari organların MEABD açısından verimli çalışmadığı ve yeni akademik ve idari yapılanmada da sorunların olduğunu ve müzik öğretmeni yetiştirmeye tamamen uygun olmadığı görüşlerini taşıdıkları izlenimini yaratmıştır.

c) Öğretim elemanları, MEABD'nin eğitim programlarına ilişkin, mevcut eğitim programının müzik öğretmeni yetiştirme temel amacı açısından yeterli olmadığı ve programın çağdaş program geliştirme yöntemleri kullanılarak eğitim programının sürekli gelişmesinin yapılmadığı görüşünü benimsedikleri anlaşılmaktadır. Öğretim elemanları eğitim Programında yer alan dersle de kullanılan sınama ve ölçme durumlarının da tam anlamıyla ölçme değerlendirme tekniklerine uygun olamadığı görüşünü benimsedikleri de anlaşılmaktadır. Öğretim elemanları belirttikleri görüşlerde eğitim programı içinde gerçekleşen öğretmenlik

uygulamalarının müzik öğretmenliği açısından yeterli olmadığı ve bu uygulamaların kurum içinde etkili bir değerlendirmesinin yapılmadığı görüşünü de benimsedikleri anlaşılmıştır. Yine öğretim elemanlarının belirttikleri görüşlerden MEABD öğrencilere yeterli rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmediği görüşünü benimsedikleri anlaşılmaktadır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların eğitim programlarına ilişkin elde edilen bulgular, öğretim elemanlarının MEABD eğitim programına ait görüşleri ile ilgili yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre MEABD programının müzik öğretmeni yetiştirmeye tamamen uygun olmadığı ve genel olarak öğretim elemanlarının beklentilerine cevap vermediği izlenimini yaratmıştır.

d) Öğretim elemanları, MEABD'nin lisansüstü programlarına ilişkin, MEABD lisansüstü programlarının ve programlarda yapılan araştırmaların hedefleri müzik öğretmenliği ve orta öğretim müzik eğitimi programlara yönelik gerçekleşmesi gerektiği görüşünü benimsediği ancak bu hedeflerin yeterli düzeyde gerçekleşmediği görüşünü benimsedikleri anlaşılmaktadır. Bunu yanında öğretim elemanları müzik öğretmenliği dışında müzik eğitimi ve mesleki alanları hedef alan lisansüstü programların da açılması gerektiği görüşünü benimsedikleri de anlaşılmaktadır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların lisansüstü eğitim programlarına ilişkin elde edilen bulgular, öğretim elemanlarının MEABD lisansüstü eğitim programına ait görüşleri ile ilgili yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre Lisansüstü programlar ve bu programlarda yapılan araştırmaların müzik öğretmenliği ve orta öğretim müzik eğitimi programlarını hedef alması gerektiği ancak uygulamadaki mevcut durumun bu görüşü tamamen desteklemediği ve öğretim elemanlarının müzik öğretmenliğinin dışında başka lisansüstü müzik programlarının açılması gerektiği görüşlerini benimsedikleri ve genel olarak lisansüstü programların ve yapılan araştırmaların öğretim elemanlarının beklentilerine cevap vermediği izlenimini yaratmıştır.

e) Öğretim elemanları, MEABD'nda görevli akademik personele ilişkin, öğretim üyesi sayısının kısmen yeterli olduğu ve araştırma görevlisi alma ve yetiştirme açısından sorunlar bulunduğu görüşünü benimsedikleri anlaşılmaktadır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların Akademik Personele ilişkin elde edilen bulgular, öğretim elemanlarının kurumun Akademik personeline ait görüşleri ile ilgili bir yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre Öğretim elemanlarının yeterli öğretim üyesi bulunduğu ancak araştırma görevlisi alma ve yetiştirme sürecinin verimli çalışmadığı görüşlerini taşıdıkları izlenimi edinilmiştir.

f) MEABD'nın öğrenci kaynağı ve seçimine ilişkin, MEABD öğrencilerinin programa başladıklarında müzik öğretmenliği eğitimine istekli olmadıkları ve hazır bulunuşluk düzeylerinin yeterli olmadığı görüşünü benimsedikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca öğretim elemanları mevcut öğrenci alma sisteminin yetersiz olduğu öğrenci alama sisteminin geliştirilmesini veya değiştirilerek yeni bir sistem oluşturulması görüşlerini de benimsedikleri anlaşılmaktadır.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların öğrenci kaynağı ve seçimine ilişkin elde edilen bulgular, öğretim elemanlarının kurumun öğrenci kaynağı ve seçimine ait görüşleri ile ilgili bir yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre Öğretim elemanlarının programa kabul edilen öğrenciler ve öğrencileri seçen sınav sistemine pek olumlu yaklaşmadıkları izlenimi edinilmiştir.

g) MEABD'nın mali yapısına ilişkinde, MEABD'nın ihtiyaç olan fiziksel mekanlara ve kaynaklara yeteri kadar sahip olmadıkları ve ulaşamadıkları görüşünü benimsemektedirler.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların mali yapıya ilişkin elde edilen bulgular, öğretim elemanlarının kurumun mali yapıya ait görüşleri ile ilgili bir yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre Öğretim elemanlarının MEABD'nın ihtiyacı olan mali kaynaklara ulaşamadığı görüşünü taşıdıkları izlenimini yaratmıştır.

2. MEABD öğretim elemanlarının idareci olup olmamaları, “Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sisteminin” amacı, yapısı, eğitim programları, lisansüstü programları, personel, öğrenci kaynağı-seçimi ve mali yapısına ilişkin görüşlerinde farklılık oluşturmamaktadır. Buna göre idarecilik yapan ve yapmayan öğretim elemanlarının görüşlerinin aynı yönde gerçekleşmesi ifade edilen görüşlerin geçerliliğini güçlendirmiştir

3. MEABD öğrencilerinin MEABD öğretmenlik formasyonu programına yönelik, dersler, yöntemler, kitaplar, uygulamalar, sınavlar, öğretim elemanları, iş hayatı ve akademik çalışma hayatı alt tutum objeleri paralelinde genel tutumları nötr'dür ve olarak nitelendirilemez. Öğrencilerin yalnızca MEABD öğretmenlik formasyonu programının içerdiği alt tutum objelerinden yalnızca akademik çalışma hayatına yönelik tutumları olumlu yönde gerçekleşmiştir.

MEABD öğrencilerinin öğretmenlik formasyonu programına yönelik tutumlarına ilişkin elde edilen bulgular, öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programına ait tutumlarına ilişkin bir yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre öğrenciler MEABD öğretmenlik formasyonu programı yer alan dersler, derslerde kullanılan yöntemler, kitaplar, programda öngörülen öğretmenlik uygulamaları, sınavlar ve öğretim elemanı alt etmenlerine karşı olumlu yaklaşmadıkları izlenimini yaratmıştır. Yine öğrenciler iş hayatı ve akademik çalışma hayatı alt etmenlerine de olumlu yaklaştıkları izlenimi yaratmıştır.

4. Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olanlarla, diğer okullardan mezun olan MEABD öğrencilerinin, MEABD öğretmenlik formasyonu programına yönelik genel tutumları farklılık göstermemektedir. MEABD öğretmenlik formasyonu programının içerdiği dersler, derslerde kullanılan yöntemler, kitaplar, programda öngörülen öğretmenlik uygulamaları, sınavlar ve öğretim elemanı alt tutum objelerine yönelik anlamlı bir farklılık olmadığı yalnızca, iş hayatı ve akademik çalışma hayatına yönelik tutumlarında fark bulunduğu anlaşılmıştır. Diğer lise mezunları grubunda yer alan öğrenciler MEABD öğretmenlik formasyonu programının sunduğu iş hayatına Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan

öğrencilere oranla daha olumlu bir tutum sergilemektedirler. Anadolu Güzel Sanatlar lisesinden mezun olan öğrenciler ise MEABD öğretmenlik formasyonu programına dayalı akademik çalışma hayatına diğer lise mezunları grubunda yer alan öğrencilere oranla daha olumlu bir tutum sergilemektedir.

MEABD öğrencilerinin öğretmenlik formasyonu programına yönelik tutumlarının mezun olunan lise değişkenine ilişkin elde edilen bulgular, öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programına ait tutumlarına ilişkin bir yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre iki guruptaki öğrencilerin genel tutumları öğrencilerin genel olarak MEABD öğretmenlik formasyonu programına olumlu yaklaşmadıkları izlenimini yaratmıştır. İş hayatı alt tutum objesine yönelik olarak diğer liselerden mezun olan öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğine güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerine oranla daha olumlu yaklaştıkları ve akademik çalışma alt tutum objesine yönelik olarak ta güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerin diğer lise mezunlarına oranla daha olumlu yaklaştıkları izlenimi yaratmıştır.

5. MEABD öğrencilerinin MEABD öğretmenlik formasyonu programına yönelik, dersler, yöntemler, kitaplar, uygulamalar, sınavlar, öğretim elemanları, iş hayatı ve akademik çalışma hayatı alt tutum objeleri paralelinde sınıf düzeylerine göre genel tutumları farklılık göstermemektedir. MEABD öğretmenlik formasyonu programının içerdiği alt tutum objelerinden yalnızca, sınavlar, öğretim elemanları ve akademik çalışma hayatına yönelik tutumlarında fark bulunmaktadır.

MEABD öğrencilerinin öğretmenlik formasyonu programına yönelik tutumlarının sınıf değişkenine ilişkin elde edilen bulgular, öğrencilerin MEABD öğretmenlik formasyonu programına ait tutumlarına ilişkin bir yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre MEABD birinci sınıf öğrencileri MEABD öğretmenlik formasyonu programında yer alan sınavlara üçüncü sınıf öğrencilerine oranla daha olumlu yaklaştıkları ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin MEABD öğretmenlik formasyonu programında görev alan öğretim elemanlarına, daha olumlu yaklaştıkları ve MEABD birinci sınıf öğrencileri MEABD öğretmenlik formasyonu programına

dayalı akademik çalışma hayatına dördüncü sınıf ve diğer gurubunda bulunan öğrencilere oranla daha olumlu yaklaşıkları izlenimi yaratmıştır.

6. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardan mezun olan ve farklı alanlarda çalışan eski mezunların görüşlerinden elde edilen bulgular, Eski mezunların müzik öğretmenliği ve eğitimi ile ilgili görüşlerine ilişkin bir yargıya varılmasını sağlamıştır. Buna göre eski mezunların müzik öğretmenliği ve eğitimine olumsuz bir yaklaşım içerisinde oldukları anlaşılmaktadır. Eski mezunlar aldıkları müzik öğretmenliği eğitime ilişkin, müzik öğretmenliği eğitimlerinin mesleki kariyerlerinde önemi olmadığı, eğitimleri boyunca müzik öğretmeni olmayı amaçlamadıkları, müzik öğretmenliği mesleğine ilişkin olarak müzik öğretmenliği mesleğini sevmedikleri ve müzik öğretmenliği mesleğinin Türkiye de saygın bir meslek olarak algılanmadığı, müzik öğretmeni yetiştiren bir kuruma gidebilecekleri başka müzik okulu olamadığı için seçtikleri, müzik öğretmeni yetiştiren kurumların öğretmenlik dışında başka programlar açması gerektiği ve müzik öğretmenliği yapmamalarının müzik öğretmenliği mesleğiyle ilgili bir durum olduğu görüşlerini benimsedikleri izlenimi yaratmıştır. Bu durum Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların müzik alanında başarılı ancak müzik öğretmenliğine ilgi duymayan mezunlarının olduğu izlenimini de yaratmıştır.

ÖNERİLER

Araştırmada varılan genel sonuçlar ışığında sunulan öneriler şunlardır:

1. Müzik öğretmeni yetiştiren kurum olarak MEABD amaç, yapı, lisans ve lisansüstü programlar, akademik personel, Öğrenci kaynağı ve seçimi ve mali yapıları açılarından tekrar ele alınarak kurumların köklü ve yeni bir yapılanma sürecine ihtiyaç vardır. Bunun sağlanabilmesi için Türkiye'deki bütün müzik öğretmeni yetiştiren kurumların ortak bir çalışma yapması gereklidir. Bu çalışma YÖK Öğretmen Yetiştirme Milli Komitesi ve Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme Daire Başkanlığı ile işbirliği içinde olarak şekillenmeli ve yeni bir çağdaş müzik öğretmeni yetiştiren kurum yapılandırılmalıdır.

a) Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nın öğretmen yetiştiren bir fakültenin organı olarak amaçları, tamamen müzik öğretmeni yetiştirme hedefleri doğrultusunda şekillenmelidir. Müzik öğretmeni yetiştirme temel amacının yanında yine müzik öğretmeni yetiştirme temel amacına uyumlu ve müzik öğretmenliği ve her kademedeki okul müzik eğitimi programlarına öğretmen yetiştirme amaçlanmalıdır. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar sadece ilköğretimin ikinci devresi ve ortaöğretim kurumlarına yönelik değil, okulöncesi, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim ve özel eğitim gerektiren her kademedeki öğrencilere yönelik amaçlarını yeniden şekillendirilmelidir. Bu yöndeki atılacak adımların eğitim fakültesi içinde okulöncesi, ilköğretim, özel eğitim ve ortaöğretime öğretmen yetiştiren diğer anabilim dalları ile işbirliğine gitmesi ve bu programlarda öğrenim gören öğretmen adaylarına müzik eğitimi verilmelidir. Bu amaçla eğitim fakültesi çatısı altında bütün bölüm ve anabilim dallarını kapsayan temel müzik eğitimi veren önlisans veya sertifika programı açılmalıdır. Temel müzik eğitimi programını başarıyla tamamlayan öğretmen adaylarına Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliğine gidilerek öğretmen olarak görev yaptıkları kurumlarda sorumlu oldukları kademedeki aynı zamanda müzik öğretmeni olarak görev almaları sağlanmalıdır. Buna göre MEABD temel amacı her kademeye müzik öğretmeni yetiştirmek ve her

kademedeki öğretmen adayları ve öğretmenlere müzik formasyonu vermek olmalıdır.

b) Üniversite bünyesinde eğitim fakültesinin güzel sanatlar eğitimi bölümünün anabilim dalı olarak müzik öğretmeni yetiştiren MEABD bu yapı içinde eğitim fakültesi içinde sahip olduğu imkanlarla güçlü bir konumda değildir. MEABD eğitim fakültesi içinde Öğrenci alma sistemi, ihtiyaç olan fiziki mekan ve eğitim araç gereçleri, lisans programındaki ders yükü, sınav şekilleri ve konser etkinlikleri gibi birçok özellik ve farklılık taşıyan anabilim dalı olarak sorunlarının çözümünde özel yetkilere sahip olmalıdır. Bu amaçla MEABD ile Fakülte ve Üniversite arasında idari ve akademik organların verimli çalışması sağlanmalıdır. Müzik öğretmeni yetiştiren kurum olarak MEABD'nin eğitim fakültesinden ayrı doğrudan üniversite yönetimine bağlı lisans eğitimi veren bir yüksekokul olarak yapılanma ihtimali göz ardı edilmemelidir. Bu yapılanma ile kurum daha fazla yetki ve kendine ait bir bütçeye sahip olarak daha verimli çalışabilir. Ayrıca kurum içinde birden fazla bölüm, anabilim dalı ve sertifika programları açılarak kurumun amaçlarını daha kolay gerçekleştirmesi mümkündür. Bu farklı yapılanma her yönüyle ele alınarak araştırılmalıdır. MEABD öğrenci alma ve seçimi ile ilgili düzenli olarak kayıt tutan ve üniversite yönetimine karşı sorumluluk taşıyan bir birime ihtiyaç vardır. Her yıl yapılan sınavların sınav öncesi hazırlık, sınav ve sınav sonrası değerlendirme ile alınan öğrencilerinin başarı durumunu izleyen bu birim ihtiyacı olan mali kaynakların doğrudan sağlanabilecek ve bu kaynakları kullanabilecek bir yapı ve işleyişte oluşturulması gerekmektedir.

c) MEABD lisans eğitim programı yeniden ele alınarak çağdaş program geliştirme tekniklerine uygun olarak yeniden ele alınmalı ve sürekli geliştirilmesinin yapılabileceği bir ortam hazırlanmalıdır. Eğitim programındaki alan dersleri ile öğretmenlik bilgisi dersleri arasında uygulamalara yönelik ilişki kurmayı amaçlayan ders, ders içi ve dışı çalışmalar yapılmalıdır. Eğitim programında yer alan derslerin her döneme ait haftalık ders içerikleri ders hocası ve okul akademik organları arasında değerlendirilmeli ve bütün öğretim elemanları programda yer alan derslerin içeriği hakkında bilgi sahibi olması sağlanmalıdır. Bu kapsamda eğitim programında

birbiriyle eşgüdüm gerektiren derslerin öğretim elemanları ortak çalışmalar yaparak derslerin birbiriyle bağlantısını ve eşgüdümünü sağlamalıdır. Performans gerektiren derslerin sınavları için özel ölçme ve değerlendirme teknikleri geliştirilmeli ve sınav kriterleri belirlenmelidir. Anabilim dalı akademik kurulu tarafından öğrencilerin genel başarılarını ölçmeye yönelik sınavlar yapılarak programın işleyişi kontrol edilmeli, öğrencilerin sınav sonuçlarına göre programın aksaklıkları tespit edilerek önlem alınmalıdır. Öğretmenlik uygulamaları anabilim dalının bütün hocalarının katılımı sağlanarak öğrencilerin daha fazla öğretim elemanın kontrolünde uygulamaları sürdürmesi sağlanmalıdır. Yapılan uygulamaların sonucunda öğretim elemanları öğrencilere yönelik tespit ettikleri sonuçları anabilim dalı akademik kuruluna sunmalı ve programda ve uygulamada tespit edilen aksaklıklar giderilmelidir. Öğrencilerin mesleki kaygılarını ve kişisel sorunlarını gidermek amacıyla etkili danışmanlık hizmeti verilmeli ve öğrencilerin programla ilgili düşünceleri sık sık yoklanmalıdır. Eğitim programı içinde öğrencilerin okulöncesi, sınıf öğretmenliği, ve özel eğitim alanlarından seçmeli ders almaları sağlanmalıdır. Öğrencilere bütün eğitim kademelerine yönelik müzik öğretmenliği formasyonu kazandıracak programlar geliştirilmelidir. Eğitim fakültesi bünyesinde uygulanan sınav yönetmeliğine MEABD programının özelliklerine özel düzenlemeler getirilmeli ve MEABD'nin diğer anabilim dallarından farklı uygulamaları ve sınavları müzik eğitime uygun bir yapıda şekillendirilmelidir.

d) MEABD bünyesinde müzik öğretmenliği lisansüstü programlarının yeniden ele alınarak yapılan araştırmaların müzik öğretmenliği ve öğretimi ile ilgili alanlarda yoğunlaşması sağlanmalıdır. Bunun yanında Okulöncesi ve ilköğretim ve özel eğitim anabilim dalları ile birlikte müzik eğitime yönelik lisansüstü programlar açılmalı ya da ortak araştırmalar yürütülmelidir. Müzik öğretmenlerinin hizmet içi desteklenmesi amacıyla tezli ve tezsiz yüksek lisans programları açılmalıdır. Bu yaklaşımla müzik öğretmenlerinin güncel birikim ve sıkıntılarının da müzik öğretmenliği programına yansıtılması hedeflenmelidir. Okul müzik eğitimde çok önemli olan okul çalgıları toplulukları yönetimi, koro müziği ve koro şefliği ile ilgili de lisansüstü programlara ihtiyaç vardır. Koro müziği ile ilgili programlar önemle ele alınarak geniş kitlelerin müzik eğitime büyük katkı sağlaması

hedeflenmelidir. Müzik öğretmeni yetiştirme de büyük tecrübesi ve yeterli sayıda öğretim üyesi bulunan üniversitelerin bünyesinde müzik eğitimi araştırma enstitüsü kurularak ihtiyaç olan lisansüstü programlar açılması sağlanmalıdır. Bu enstitü müzik eğitimi ile ilgili bütün araştırma ve yayınları desteklemeli ve araştırma yapılması gereken konuları saptayarak ülke müzik eğitimi sistemini yönlendirmelidir.

e) Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların araştırma görevlisi alma ve yetiştirme çabaları yukarıda belirtilen müzik eğitimi araştırma enstitüsü ile sağlanmalıdır. Bu müzik eğitimi araştırma enstitüsü lisansüstü, eğitimi boyunca araştırmacıları istihdam etmelidir. Bu enstitü yeterli lisansüstü programı olmayan diğer üniversitelerdeki MEABD'nin araştırmacılarını da kabul ederek yetişmelerini sağlamalıdır. MEABD yurtdışı üniversitelerle işbirliğine giderek öğrenci değişim ve eğitim programları ile araştırmacıların yetişmesi için yurtdışı üniversitelerle işbirliğine gitmelidir.

f) Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların öğrenci kaynağı geniş tutulmalı sadece Anadolu Güzel sanatlar Lisesi öğrencilerinin başarılı olacağı bir sınav sisteminden kaçınılmalıdır. Öğrenci seçiminde uluslar arası geçerliliği kabul edilen testler ve sınav modellerinden yararlanılmalı ve ülke çapında standart bir sınav modeli yaratılmalıdır. Bu amaçla öğrenci seçimi ile ilgili bir birim kurulmalı ve bu birim özel yetenek sınavlarını sürekli geliştirecek çalışmalar yapmalıdır. Bu birim kurulması muhtemel müzik eğitimi araştırma enstitüsü bünyesinde ve ÖSYM ile iş birliği halinde olabilir ve bu durumda yurt içindeki bütün üniversitelerin ihtiyaçlarına da cevap verecek şekilde çalışmalar yapması sağlanabilir. Öğrenci seçiminde kullanılacak sınavlarda öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğine olan ilgisi ve becerisi de ölçülerek değerlendirmeye alınmalıdır. Programa kabul edilen öğrencilerinin başarı durumları düzenli olarak her yıl incelenmeli sonuçlar değerlendirilerek sınav sisteminde gerekli ölçüde yansıtılmalıdır.

g) Müzik öğretmeni yetiştiren MEABD Eğitim fakültesi içindeki diğer anabilim dallarından farklı olarak ihtiyacı olan müzik enstrümanları ve konserler için

fakülte içinde daha kolay maddi kaynaklara ulaşması sağlanmalıdır. Müzik enstrümanları çok uzun yıllar kullanılan ve bu süreç içinde periyodik bakım gerektirmesi nedeniyle bu kaynakların gerektiğinde kolayca kullanılması sağlanmalıdır. MEABD fiziki mekanları Müzik öğretmenine özgü sahne performansı ve deneyimi açısından Öğrenci ve öğretim elemanlarının her türlü konser etkinliklerinin desteklenmesi gereklidir. Bunu yanında MEABD öğretim elemanlarının araştırma ve yayınları ile ilgili ihtiyacı olan mali kaynaklara da yeterli ölçüde ulaşmaları sağlanmalıdır.

2. MEABD öğrencilerinin öğretmenlik formasyonu derslerine ilgisinin artırılması gereklidir. Öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik çalışmaları daha ciddiye almasını sağlayacak önlemler alınmalıdır. Bu amaçla öğretmenlik formasyonu programının işleyişi yeniden ele alınmalı ve MEABD öğrenci seçiminden başlayarak öğrencilerin öğretmenlik becerileri belirleyici bir faktör olarak programa hakim olmalıdır.

a) Öğretmenlik formasyonu ve genel kültür dersleri mevcut sistemde bütün eğitim fakültesi öğrencilerine standart olarak ve bu derslerin sınavları sınıf bazında ele alınarak başarı durumu saptanmaktadır. Bütün eğitim fakültesine tek program olarak uygulanan öğretmenlik bilgisi derslerinin her dönemdeki dersler için fakülte bazında başarı durumu değerlendirilmelidir. Bu sistemin kurulabilmesi için eğitim fakültesi bünyesinde öğretmenlik formasyonu programını bir anabilim dalı yönetmeli veya ayrıca fakülteye bağlı bir birim kurulmalıdır. Bu birim veya anabilim dalı öğretmenlik formasyonu programında yer alan derslerin planlamasını yaparak ders içeriğini saptamalı ve öğretim elemanları ile koordinasyon içinde programı yönetmelidir. Mevcut sistemde olduğu gibi tek bir programın birçok farklı alana ayrı ayrı uyum göstermesi beklenmemeli, bütün alan öğrencilerinin öğretmenlik bilgisi programından aynı yaklaşım içinde yararlanması sağlanmalıdır. Bu sistem ile beraber eğitim fakültesi süresi 5 yıla çıkarılarak ilk yıl öğretmenlik becerisini kazandırmak amacıyla öğretmenlik formasyonu programına hazırlık sınıfı açılması da uygun olur. Bu birim ayrıca öğretmenlik formasyonu almak isteyen diğer alanların lisans

mezunlarını aynı programdan geçirerek öğretmenlik formasyon sertifikası vermelidir.

b) Anadolu güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin MEABD özel yetenek sınavları için gerekli olan bilgi ve becerileri aldıkları ve geliştirdikleri dikkate alınarak, özel yetenekle öğrenci alan eğitim kurumlarında uygulanan ortaöğretim başarı puanının ek katkısı uygulamasından vazgeçilmelidir. Anadolu güzel sanatlar lisesi mezunlarının ÖSS sonucu ve ortaöğretim puanları dikkate alınarak belirli bir kontenjanla okula doğrudan alınabilir. Özel yetenek sınavı sadece diğer liselerden mezun olan öğrenciler ve doğrudan kayıt hakkı için yeteli puanı sağlayamayan güzel sanatlar liseleri mezunları için uygulanmalı ve bu durumdaki güzel sanatlar lisesi mezunlarına herhangi bir ek puan verilmemelidir. Bu uygulamalar temel olarak eğitimde fırsat eşitliği açısından önemle incelenmelidir. MEABD özel yetenek sınavları sadece müzik bilgisini veya sadece müzik yeteneğini ölçen sınavlar olmaktan çıkarılmalı ve müzik yeteneği, müzik bilgisi ve öğretmenlik mesleğinin temel unsurlarının da tarandığı modern bir sınav sistemi oluşturulmalıdır.

c) Müzik öğretmeni programlarında kayıtlı öğrenci olan ancak müzik öğretmenliğinin dışında sanatsal hedeflerini gerçekleştirmek için neden MEABD'ni seçtikleri konusu önemle incelenmelidir. Lise mezunu öğrencilerinin gidebileceği devlet üniversitelerinde eğitim fakültesi bünyesinde bulunan MEABD dışında müzik okulu azlığının buna sebep olup olmadığı da araştırılmalıdır. Eğitim fakültesi bünyesinde aynı bilim alanı içinde aynı isim ve işlevleri üstlenecek yeni bir bölüm kurulması yasal olarak mümkün olmamakla beraber anabilim dalı kurulabilmesi için yasal bir engel bulunmamaktadır. Bu noktada da öğretmenlik yetiştirmeyi amaçlamayan bir anabilim dalının da eğitim fakültesi içinde yer almasının söz konusu olamayacağı bir sistem karşımıza çıkmaktadır. Müzik eğitimi ve müzik öğretmenliği eğitimi birbirinden farklı görmemek ve aynı kurumun çatısı altında toplamak gerekmektedir. Müzik öğretmeni olmayı amaçlamayan öğrencilerin amaçları ve hedefleri doğrultusunda eğitim alabilecekleri müzik eğitimi kurumlarına ihtiyaç vardır. Bu amaçla üniversite veya eğitim fakültesi içinde kurulacak ve birden

fazla bölümü ve anabilim dalı açabilen bir yüksek okul modelini eğitim sistemimize kazandırılmalıdır.

3. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların öğretim elemanları, öğrencileri ve alan dışında çalışan mezunların görüşlerinden elde edilen sonuçlara dayalı olarak, Milli Eğitim sistemimizin yeni bir müzik eğitimi veren yüksek öğretim kurumuna ihtiyacı olduğu izlenimi edinilmiştir. Bu izlenimler ışığında ülkemizde müzik eğitimi veren kurumların farklı bir yapılanmaya gitmesi gereklidir. Ülkemizde performansa dayalı çalgı, ses ve koro eğitimi veren besteci, şef, müzik araştırmacısı, müzik teknolojileri uzmanı ve müzik öğretmeni yetiştiren programlar ayrı ayrı kurumlar ve sistemler içinde yer almaktadır. Müziğin temel öğelerini oluşturan bu sahaların tek bir kurum içinde toplanması ve bu sahaların iletişim için de olması gereklidir. Bu yapılanma Üniversite bünyesinde Müzik Fakültesi, Müzik Yüksek Okulu veya Müzik Akademisi gibi kurumlar şeklinde olabilir. Buna göre Aşağıda ana hatları verilen bir müzik okulu yapılandırılabilir.

MÜZİK FAKÜLTESİ (YÜKSEKOKULU/AKADEMİSİ)

LİSANS

Performans

- Vokal
- Klavyeli Çalgılar
- Telli Çalgılar
- Nefesli ve Vurmalı Çalgılar
- Kompozisyon
- Şeflik (Koro, Çalgı Toplulukları ve Orkestra, Bando)

Müzik Eğitimi (Öğretmenliği)

- Okulöncesi
- İlköğretim
- Lise
- Yüksek

Müzikoloji

- Etno Müzikoloji
- Sistematik Müzikoloji (Ses ve Kayıt Teknolojileri, Elektronik ve Bilgisayar Destekli Müzik)
- Tarihsel Müzikoloji

Bu önerilen program bütünlüğünde en önemli özellik, öğrencilerin bütün alanlardan belirli kredide ders alabilmesi olmalıdır. Yapı içinde her bölüm Müzik Fakültesi Ortak Alan Dersleri, Bölüm Ortak Alan Dersleri ve Branşa Özel Alan Derslerinden oluşan ve kur sistemine dayalı bir yapıda programlarını oluşturmalıdır. Bu programlar her bölümde kredi sayısı ve kur seviyesine göre farklılık gösteren bir sistemle ders dağılımları olabilir. Her bölüm ve branş için her dersin gerektirdiği kur ve başarı derecesi belirlenmelidir. Fakülte ortak alan dersleri her müzisyende bulunması gereken özelliklerden, Bölüm ortak alan dersleri bölüme özgü özelliklerden ve Branş özel alan ise seçilen bölüm veya branşın gerektirdiği derslerden oluşmalıdır. Fakülte Ortak Alan Dersleri fakülde genelinde ve Bölüm Ortak Alan Derslerin bölüm genelinde ölçülmesi ve değerlendirmesi gereklidir. Öğrencilerinin ilgi ve becerilerine göre bölümler arası geçiş ve birden fazla bölüm kredisini tamamlama olanağı verilmelidir.

Kurumun lisansüstü programları da lisans eğitimi destekleyen ve araştırmaya yönlendiren programlar olarak oluşturulabilir. Bu aşamada lisansüstü programlar eğitim ve sanat ağırlıklı olarak ayrı yapılarda şekillendirilmelidir. Bu yapılanma ile sanatsal ve bilimsel olmak üzere iki ayrı müzik uzmanlığı sistemi getirilmesi sağlanmalıdır. Bu yapıdaki bir müzik okulu, öğrencilerin ilgilerine yönelik daha fazla seçenek sunması, öğrencilerin alanı daha detaylı tanması ve eğitim-öğretim süresi içinde ilgi ve becerisine göre eğitime yön vermesi bakımından gereklidir.

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların müziğin her alanına eleman yetiştiren kurumların bünyesinde bulunması, müzik öğretmenlerinin daha nitelikli yetişmesine katkı sağlayacaktır. Müzik okullarımızın ve müzik öğretmeni yetiştiren programların yeni yaklaşımlarla incelenmesi yeni okul modellerinin geliştirilmesi için çalışmalar yapılmalı ve müzik eğitimi veren kurumlarımızın çağdaş kurumlar olarak eğitim sistemimiz içindeki yerini alması sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

AKYÜZ, Yahya. (1987). *Tarihi Süreç İçinde Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Sorunu, Öğretmen Yetiştiren Kurumların Dünü-Bugünü-Geleceği Sempozyumu Bildirileri* içinde: Yayına Hazırlayan Talim Terbiye Krulu (Öğretmen Yetiştirmede Koordinasyon) Ankara, Devlet Aletleri Yapım Merkezi Matbaası. S.459- 460

ATALAY, Adnan. (1988). *Çağdaş Müzik Eğitiminde Araç Amaç Kargaşası, Birinci Müzik Kongresi Bildiriler*, Yayına Hazırlayan Kültür Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü: Ankara, S. 455-460

BİROL, Bülent. (1998) *Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılanma Ve Müzik Eğitimi Bölümleri*, Ankara: **Filarmoni Sanat Dergisi Sayı 149**. S. 22

DUMAN, Tayip. (1991) *Türkiye’de Orta Öğretime Öğretmen Yetiştirme*. Milli eğitim Basımevi. Ankara. S. 19, 278 – 289-305

GÖKYAY, Orhan Şaik. **Ankara Devlet Konservatuvarı Tarihçesi** Ankara: 1941.

GÖKSEL, ERDAL Gülşen. **Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunları**. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) S. 5-15. 116- 120.

GÜLCAN, Raif. (1988). *Çağdaş Bir Model İçinde Müzik Eğitimcisi Yetiştirme önerisi, Birinci Müzik Kongresi Bildiriler*, Yayına Hazırlayan Kültür Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü: Ankara, S. 463-467

HİNDEMİTH, Paul. **Türk Küğ Yaşamının Kalkınması İçin Öneriler**, Çev. Gültekin ORANSAY, Küğ Yayını, İzmir, 1983.

KARASAR, Niyazi. (1995). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd. Ankara 6. Basım

KARASAR, Niyazi. (1995). **Araştırmalarda Rapor Hazırlama**. 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd. Ankara 6. Basım

KILIÇ, Tahsin. (1995). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar ve Bu Kurumlara Öğrenci Akışını Etkileyen Nedenler*, Ankara: **Filarmoni Sanat Dergisi Sayı 133**. S. 29-32

KILIÇ(ÖZDİLEK), Figen. (1997) **İlköğretim Okullarında Sınıf Öğretmeni Olarak Atanmakta Olan Adayların Öğretmenlik Meslek Bilgisi Düzeyleri İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları**. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi) S. 57-100

MAARİF VEKİLLİĞİ. (1941) **Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Terbiye Enstitüsü Müfredat Programı**. Ankara. Maarif Matbaası.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1952). **Öğretmen Yetiştiren Her Derecedeki Okul Ve Enstitülere Öğrenci Kayıt Ve Kabul İşleri Hakkında Genelge Ve Geçici Yönetmelik**. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1955). **Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği**. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1970). **Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği**. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1970). **Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü Müfredat Programı**. Ankara. Milli Eğitim Basım Evi.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1974). **Eğitim Enstitüsü Yönetmeliği**. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1975). Milli eğitim bakanlığına bağlı **Öğretmen Yetiştiren yüksek dereceli Okullar ile İstanbul Tatbiki Güzel sanatlar yüksek okulu öğrencilerinin Kayıt Ve Kabul İşleriyle ilgili Yönetmelik**. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1995). **Öğretmen Değerlendirme**. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi. S 1, 31.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1982). **Milli Eğitim ile ilgili Yönetmeliler**. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1998). **Cumhuriyetin 75. Yılında Gelişmeler ve Hedefler**. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi. S, 28-38

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (2001). **MEB 2001 Sayısal Verileri** Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Daire Başkanlığı

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (2001). **MEB 2001 Sayısal Verileri** Milli Eğitim APK Daire Başkanlığı

MEB, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı. (1992). **Öğretmen Yetiştirmede Koordinasyon**. Devlet Aletleri Yapım Merkezi Matbaası. S. 337-374 ,

MÜZİK ANSİKLOPEDİSİ. (1985) 2. Cilt, Ankara. S. 527-535.

MÜZİK ANSİKLOPEDİSİ. (1985) 3. Cilt, Ankara. S. 861.

ÖZTÜRK, Cemil. (1996). **Cumhuriyet Dönemi Öğretmen Yetiştirme Politikası** Türk Tarih Kurumu Basımevi. S. 61-120, 193-231.

ÖSYM. (1997). **1996-1997 Yılı Yükseköğretim istatistikleri.** ÖSYM Yayınları
1997 / 4 s. 88, 164, 291.

ÖSYM. (1998). **1997-1998 Yılı Yükseköğretim istatistikleri.** ÖSYM Yayınları
1998 / 1 s. 92, 170, 302.

ÖSYM. (1999). **1998-1999 Yılı Yükseköğretim istatistikleri.** ÖSYM Yayınları
1999 / 1 s. 88, 168, 300.

ÖSYM. (2000). **1999-2000 Yılı Yükseköğretim istatistikleri.** ÖSYM Yayınları
2000 / 5 s. 92, 176, 315.

ÖSYM. (2001). **2000-2001 Yılı Yükseköğretim istatistikleri.** ÖSYM Yayınları
2001 / 3 s. 94, 178, 320.

OSYM. (2001). **(1999) Yüksek Öğretim Programları ve kontenjanları Kılavuzu.**
Ankara: OSYM Yayınları

OSYM. (2001). **(2000) Yüksek Öğretim Programları ve kontenjanları Kılavuzu.**
Ankara: OSYM Yayınları

OSYM. (2001). **(2001) Yüksek Öğretim Programları ve kontenjanları Kılavuzu.**
Ankara: OSYM Yayınları

OSYM. (2001). **(2002) Yüksek Öğretim Programları ve kontenjanları Kılavuzu.**
Ankara: OSYM Yayınları.

OSYM. (2001). **2001 OSS Kılavuzu.** Ankara: OSYM Yayınları

OSYM. (2001). **2002 OSS Kılavuzu.** Ankara: OSYM Yayınları.

RESMÎ GAZETE. (1934) **Milli Musiki ve Temsil Akademisinin Teşkilat Kanunu.**
Ankara: sayı 2743

RESMÎ GAZETE. (1983) **Öğretmen Yetiştiren Yüksekokul Mezunlarının Lisans Öğrenimi Yapmaları Hakkında Yönetmelik** Ankara: sayı 18223

SAY, Ahmet. (1996). **Müzik Öğretimi.** Ankara: **Müzik Ansiklopedisi Yayınları.** S. 87-167.

SUN, Muammer, (1996). *Eğitsel Müzik Öğretimi*, Ankara: **Müzik Öğretimi: Müzik Ansiklopedisi Yayınları** S. 87-105.

SÜER, Rıdvan. (1980). **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Öğretim.**
Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi (Yayınlanmış Doktora Tezi) S. 32-37.

SÜRÜCÜ, Abdullah. (1997) **Öğretmenlik Formasyonu alan Öğrencilerin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları.** Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) S. 41-93.

ŞENTÜRK, Nezihe. (2000). *Türkiye’de Musiki Muallimden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Süreci*, Ankara: **G.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 20, Sayı 3.** S.133 – 45.

UÇAN, Ali. (1982). **Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci yıl Programının değerlendirilmesi.** Ankara: H.Ü. Eğitim Fakültesi (Yayınlanmış Doktora Tezi) s. 2, 3, 141,198

UÇAN, Ali. (1988). *Türkiye’de Müzik Eğitimcisi Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarındaki Eğitim Sisteminin çözümlenmesi*, **Birinci Müzik Kongresi Bildiriler**, Yayına Hazırlayan Kültür Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü: Ankara, S. 470-480

UÇAN, Ali. (1994). **Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar**. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları S. 9-54, 96-105.

UÇAN, Ali. (1994). *G.Ü GEF Müzik Eğitimi Bölümünün Açılımları ve 2000'li yıllara doğru atılım projeleri*, Ankara: **Filarmoni Sanat Dergisi Sayı 128**. S. 28-31

UÇAN, Ali. (1996). *Ülkemizde Müzik Öğretimine Genel Bir Bakış*, Ankara: **Müzik Öğretimi. Müzik Ansiklopedisi Yayınları** S. 115-133

UÇAN, Ali. (2001). *Türkiye'de Öğretmenlik Mesleğine Genel Bakış*, Ankara: **Öğretmen Yetiştirme ve Eğitiminde Kalite Paneli: MEB Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü**, S. 53-102

ÜNAL Saadettin. (1988). *Türkiye'de Müzik Eğitimcisi Yetiştirmenin Dünü Bugünü, Birinci Müzik Kongresi Bildiriler*, Yayına Hazırlayan Kültür Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü: Ankara, S. 481-486

ÜSTÜNDAL, Muzaffer- GÜLBAHAR, Kural. (1997) **Bilimsel Araştırma Nasıl Yapılır Nasıl Yazılır**. İstanbul: S, 73-133.

www.meb.gov.tr/stats/apk2002/ (Kasım,2002).

www.yok.gov.tr/mevzuat/kanunlar.html (Kasım,2002).

www.yok.gov.tr/mevzuat/yonet.html (Kasım,2002).

www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ (Kasım,2002).

YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU. (1998). **Eğitim Fakülteleri öğretmen yetiştirme programlarının Yeniden Düzenlenmesi**. Ankara: YOK Yayını.

EKLER

EK-I

MMM ders 1936 YILI DERS DAĞILIM ÇİZELDESİ

TABLO-13: Musıkî Muallim Mektebi 1936 Yılı Haftalık Ders Dağıtım Çizelgesi

Dersler	I.Yıl	II.Yıl	III.Yıl	IV.Yıl	V.Yıl	VI.Yıl
Koro, Enstrüman, Şan, Obl. Pi-yano*	+	+	+	+	+	+
Entonaton	3	3	3	3	2	2
Armoni	-	3	3	3	2	1
Kontrpuvan	-	-	-	-	3	3
Müzik Formları B.	-	-	-	-	1	1
Müzik Âletleri	-	-	-	-	1	-
Musıkî Tarihi	-	-	-	-	2	2
Sanat Tarihi	-	-	-	-	-	1
Koro İdaresi ve Tatbikatı	-	-	-	-	-	1
Didaktik ve Metodik	-	-	-	-	1	-
Tatbikat ve Kritik	-	-	-	-	-	3
Müzik Estetiği	-	-	-	-	-	1
Terbiye ve Ruhیات	-	-	-	-	2	-
Terbiye ve Terbiye Tarihi	-	-	-	-	-	2
Türkçe	5	4	3	-	-	-
Edebiyat	-	-	-	3	3	2
Tarih	2	2	2	2	-	-
Coğrafya	1	1	2	1	-	-
Yurt Bilgisi	-	-	1	1	-	-
İçtimâiyat	-	-	-	-	1	1
Fen Bilgisi ve Biyoloji	1	2	3	4	-	-
Fransızca	3	2	2	2	2	2
Riyâziye	2	2	2	2	-	-
Resim	1	1	1	1	-	-
Beden Terbiyesi	2	2	2	2	2	2
Askerlik ve Biçki-Dikiş	Ders saatleri dışındadır.					
* Bu derslerin saatleri okul idaresince tespit edilmektedir.						

EK-II

GAZİ ORTA ÖĞRETMEN ve TERBİYE ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ŞUBESİ 1944 DERS DAĞILIM ÇİZELDESİ

MÜZİK ŞUBESİ

Dersler	Birinci sınıf	İkinci sınıf	Üçüncü sınıf
Kulak terbiyesi	3	2	1
Müzik öğretimi usulü ve tatbikatı	—	—	3
Teori	1	2	3
Müzik tarihi	1	1	1
Şan	1	1	1
Koro ve koro idaresi	4	4	4
Keman [1]	2	2	2
Piyano [1]	2	2	2
Orta Müziği	1	1	1
Talebe Orkestrası	2	2	2
Ritmik Cimnastik	1	1	1
Tamirat	—	—	1
Akustik	—	—	1
Yabancı Dil [2]	4	4	4
Askerlik (Teorik)	2	2	—
Askerlik (pratik)	2	2	—
Yardımcı dersler [3]	4	4	—
	30	30	27

[1] Bu derslerde öğretmen her talebe ile birer saat ayrı ayrı meşgul olacaktır. Ayrıca her talebe bu müfredat haricinde, haftada gen aşağı 20 saat Enstrüman, şan ve teori için çalışacaktır.

[2] Bu dersin müfredatı için Türkçe şubesinin programına bakınız.

[3] Bu derslerin müfredatı için son kısma bakınız

EK-III

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

I. Yarıyıl

DERSİN ADI	T	U	K
Piyano I	2	0	2
Bireysel Çalgı Eğitimi I	1	0	1
Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi I	4	2	5
Okul Çalgıları I	2	0	2
Bireysel Ses Eğitimi I	2	0	2
Yabancı Dil I	3	0	3
Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
Atatürk İlkeleri ve İnkilâp Tarihi	2	0	0
Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	3
Kredi	20		

II. Yarıyıl

DERSİN ADI	T	U	K
Piyano II	2	0	2
Bireysel Çalgı Eğitimi II	1	0	1
Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi II	4	2	5
Okul Çalgıları II	2	0	2
Bireysel Ses Eğitimi II	2	0	2
Yabancı Dil II	3	0	3
Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
Atatürk İlkeleri ve İnkilâp Tarihi	2	0	0
Okul Deneyimi I	1	4	3
Kredi	20		

III. Yarıyıl

DERSİN ADI	T	U	K
Piyano III	2	0	2
Bireysel Çalgı Eğitimi III	1	0	1
Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi III	4	2	5
Okul Çalgıları III	2	0	2
Toplu Ses Eğitimi I	1	2	2
Bilgisayar	2	2	3
Gelişim ve Öğrenme	3	0	3
Kredi	18		

IV. Yarıyıl

DERSİN ADI	T	U	K
Piyano IV	2	0	2
Bireysel Çalgı Eğitimi IV	1	0	1
Toplu Ses Eğitimi II	1	2	2
Müzik Tarihi	2	0	2
Okul Bandosu	2	0	2
Elektronik Org Eğitimi	2	0	2
Öğretimde Planlama ve Değerl.	3	2	4
Seçmeli I	3	0	3
Kredi	18		

V. Yarıyıl

DERSİN ADI	T	U	K
Piyano V	2	0	2
Bireysel Çalgı Eğitimi V	1	0	1
Koro I	1	2	2
Orkestra/Oda Müziği I	2	2	3
Türk Halk Müziği	2	0	2
Eşlik (Korepetisyon)	1	0	1
Güncel/Popüler Müzik	2	0	2
Müzik Kültürü	3	0	3
Öğretim Tekn. ve Mater. Geliştirme	2	2	3
Seçmeli II	2	0	2
Kredi	21		

VI. Yarıyıl

DERSİN ADI	T	U	K
Piyano VI	2	0	2
Bireysel Çalgı Eğitimi VI	1	0	1
Koro II	1	2	2
Orkestra/Oda Müziği II	2	2	3
Türk Sanat Müziği	2	0	2
Sınıf Yönetimi	2	2	3
Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
Seçmeli III	2	0	2
Kredi	18		

VII. Yarıyıl

DERSİN ADI	T	U	K
Bireysel Çalgı Eğitimi VII	1	0	1
Koro III	1	2	2
Orkestra/Oda Müziği III	2	2	3
Oyun, Dans ve Müzik	2	0	2
Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
Okul Deneyimi II	1	4	3
Seçmeli IV	2	0	2
Kredi	16		

VIII. Yarıyıl

DERSİN ADI	T	U	K
Bireysel Çalgı Eğitimi VIII	1	0	1
Eğitim Müziği Besteleme	2	2	3
Koro ve Yönetimi	1	2	2
Orkestra/Oda Müziği ve Yönetimi	1	2	2
Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
Rehberlik	3	0	3
Kredi	16		
TOPLAM KREDİ	147		

EK-IV

GÖREV YAPAN MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

il_kodu	il_adi	bra_adi	mevcut	norm	fazla	Eksik	Ders Yüktü
1	Adana	Müzik	107	219	0	112	4270
2	Adıyaman	Müzik	28	59	0	31	1550
3	Afyon	Müzik	34	58	0	24	1565
4	Ağrı	Müzik	9	29	0	20	577
5	Amasya	Müzik	26	37	1	12	857
6	Ankara	Müzik	518	467	53	2	10537
7	Antalya	Müzik	131	149	5	23	4048
8	Artvin	Müzik	14	25	0	11	638
9	Aydın	Müzik	88	102	4	18	2563
10	Balıkesir	Müzik	107	125	5	23	3224
11	Bilecik	Müzik	11	19	1	9	359
12	Bingöl	Müzik	8	18	1	11	457
13	Bitlis	Müzik	12	34	1	23	771
14	Bolu	Müzik	18	30	1	13	888
15	Burdur	Müzik	18	25	0	7	657
16	Bursa	Müzik	166	237	13	84	5026
17	Çanakkale	Müzik	30	44	5	19	1130
18	Çankırı	Müzik	14	22	0	8	579
19	Çorum	Müzik	56	86	0	30	1896
20	Denizli	Müzik	78	90	1	13	2540
21	Diyarbakır	Müzik	37	94	2	59	2445
22	Edirne	Müzik	22	31	1	10	1283
23	Elazığ	Müzik	37	58	0	21	1244
24	Erzincan	Müzik	19	30	0	11	642
25	Erzurum	Müzik	60	87	2	29	1917
26	Eskişehir	Müzik	58	74	1	17	1999
27	Gaziantep	Müzik	92	128	0	36	2640
28	Giresun	Müzik	32	43	3	14	1126
29	Gümüşhane	Müzik	10	14	0	4	379
30	Hakkari	Müzik	4	18	0	14	368
31	Hatay	Müzik	64	115	0	51	3343
32	Isparta	Müzik	33	44	0	11	1374
33	Mersin	Müzik	132	178	1	47	4350
34	İstanbul	Müzik	837	928	63	154	20260
35	İzmir	Müzik	444	406	52	14	9756
36	Kars	Müzik	10	20	1	11	616
37	Kastamonu	Müzik	25	43	0	18	919
38	Kayseri	Müzik	60	110	2	52	3021
39	Kırklareli	Müzik	19	23	6	10	868
40	Kırşehir	Müzik	17	21	0	4	739
41	Kocaeli	Müzik	62	129	7	74	3266
42	Konya	Müzik	147	185	24	62	4487

43	Kütahya	Müzik	34	59	2	27	1510
44	Malatya	Müzik	83	93	4	14	2086
45	Manisa	Müzik	104	117	3	16	2965
46	Kahramanmaraş	Müzik	38	77	1	40	1964
47	Mardin	Müzik	14	45	0	31	1238
48	Muğla	Müzik	65	72	8	15	2093
49	Muş	Müzik	5	23	1	19	656
50	Nevşehir	Müzik	24	42	1	19	775
51	Niğde	Müzik	34	36	7	9	1194
52	Ordu	Müzik	55	81	0	26	2202
53	Rize	Müzik	20	32	0	12	921
54	Sakarya	Müzik	30	62	1	33	1813
55	Samsun	Müzik	77	108	3	34	3118
56	Siirt	Müzik	10	34	1	25	670
57	Sinop	Müzik	26	32	3	9	1033
58	Sivas	Müzik	38	58	0	20	1586
59	Tekirdağ	Müzik	47	54	2	9	1377
60	Tokat	Müzik	39	63	1	25	1801
61	Trabzon	Müzik	94	90	4	0	2680
62	Tunceli	Müzik	6	15	1	10	294
63	Şanlıurfa	Müzik	47	81	4	38	2155
64	Uşak	Müzik	21	29	0	8	875
65	Van	Müzik	27	57	4	34	1313
66	Yozgat	Müzik	26	50	2	26	1519
67	Zonguldak	Müzik	58	84	3	29	1961
68	Aksaray	Müzik	30	40	0	10	1375
69	Bayburt	Müzik	6	11	0	5	289
70	Karaman	Müzik	19	22	4	7	654
71	Kırıkkale	Müzik	33	46	1	14	923
72	Batman	Müzik	9	43	2	36	738
73	Şırnak	Müzik	3	20	2	19	444
74	Bartın	Müzik	13	15	4	6	605
75	Ardahan	Müzik	5	11	2	8	347
76	Iğdır	Müzik	4	18	0	14	433
77	Yalova	Müzik	20	28	0	8	521
78	Karabük	Müzik	17	28	0	11	642
79	Kilis	Müzik	5	11	0	6	271
80	Osmaniye	Müzik	25	38	0	13	954
81	Düzce	Müzik	19	34	0	15	779
99	Mer.Ba.Taş.Ok.	Müzik	0	14	0	14	0
			4924	6527	327	1930	159948

EK-V

**GÖREV YAPAN MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN MEZUN OLDUKLARI EĞİTİM
KURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI**

Üniversite	Fakülte	Bölüm	Ana Bilim Dalı	Toplam
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİ.(BOLU)				12
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİ.(BOLU)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ		71
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ			1
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ			1
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ	MÜZİK BİLİMLERİ MÜZIKOLOJİ BÖLÜMÜ		30
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	KAZIM KARABEKİR EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ		109
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ	MÜZİK VE SAHNE SANATLARI FAKÜLTESİ	MÜZİK		4
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ		1
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ				1
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	DEVLET KONSERVATUVARI (İZMİR)	MÜZİK		4
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	DEVLET KONSERVATUVARI (İZMİR)	SAHNE SANATLARI	SES EĞİTİMİ	2
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ (BUCA)			187
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ (BUCA)	MÜZİK EĞİTİMİ		9
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ (BUCA)	MÜZİK EĞİTİMİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ	243
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ (BUCA)	RESİM İŞ EĞİTİMİ	RESİM İŞ ÖĞRETMENLİĞİ	1
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ (BUCA)	SINIF ÖĞRETMENLİĞİ		1
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ			5
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ	MÜZİK BİLİMLERİ MÜZIKOLOJİ BÖLÜMÜ		46
DICLE ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ			1
EGE ÜNİVERSİTESİ	DEVLET TÜRK MÜSİKİSİ KONSERVATUVARI			3
EGE ÜNİVERSİTESİ	DEVLET TÜRK MÜSİKİSİ KONSERVATUVARI	SES EĞİTİMİ		37
EGE ÜNİVERSİTESİ	DEVLET TÜRK MÜSİKİSİ KONSERVATUVARI	TEMEL BİLİMLER		321
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ	GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ	MÜZİK BİLİMLERİ MÜZIKOLOJİ BÖLÜMÜ		11
EĞİTİM ENSTİTÜSÜ				628
EĞİTİM ENSTİTÜSÜ		MÜZİK		75
GAZİ ÜNİVERSİTESİ				2
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ			242
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK EĞİTİMİ		81

GAZİ ÜNİVERSİTESİ	GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK EĞİTİMİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ	408
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	MESLEKİ EĞİTİM FAKÜLTESİ			1
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ			1
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	TÜRK MÜSİKİSİ DEVLET KONSERVATUVARI			4
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	TÜRK MÜSİKİSİ DEVLET KONSERVATUVARI	SES EĞİTİMİ		68
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	TÜRK MÜSİKİSİ DEVLET KONSERVATUVARI	TEMEL BİLİMLER		51
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	DEVLET KONSERVATUVARI(ANKARA)	KOMPOZİSYON		3
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	DEVLET KONSERVATUVARI(ANKARA)	MÜZİKOLOJİ		2
HARRAN ÜNİVERSİTESİ(SANLIURFA)	FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ		34
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	FATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ			1
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	FATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ	GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ	1
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	FATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ		285
MANİSA CĖLAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ				1
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ			50
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK EĞİTİMİ		8
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK EĞİTİMİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ	199
MĖMAR SİNAN ÜNİVERSİTESİ	DEVLET KONSERVATUVARI (İSTANBUL)	MÜZİKOLOJİ		1
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ		150
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ		1
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ	FİZİK ÖĞRETMENLİĞİ	1
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ (DENİZLİ)	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ		39
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	DEVLET KONSERVATUVARI	TÜRK SANAT MÜZİĞİ		6
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ			11
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK EĞİTİMİ		20
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK EĞİTİMİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ	191
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİ.(İSPARTA)	EĞİTİM FAKÜLTESİ (BURDUR)	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ		75
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ			57
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK EĞİTİMİ		15
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK EĞİTİMİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ	247
YURTDIŞI ÜNİVERSİTELERİN				23
YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU				91
YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU		MÜZİK		13
YÜKSEK İSLAM ENSTİTÜSÜ				1
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ		82
ÇANAKKALE 18 MART ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ		3

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ		17
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	EĞİTİM FAKÜLTESİ	MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ	210
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	TÜRK MÜSİKİSİ DEV.KONS.(İSTANBUL)		33
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	TÜRK MÜSİKİSİ DEV.KONS.(İSTANBUL)	KOMPOZİSYON	18
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	TÜRK MÜSİKİSİ DEV.KONS.(İSTANBUL)	MÜZİKLOJİ	6
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	TÜRK MÜSİKİSİ DEV.KONS.(İSTANBUL)	SES EĞİTİMİ	72
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	TÜRK MÜSİKİSİ DEV.KONS.(İSTANBUL)	TEMEL BİLİMLER	391
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	TÜRK MÜSİKİSİ DEV.KONS.(İSTANBUL)	ÇALGI EĞİTİMİ	9
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ			1
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	DEVLET KONSERVATUARI (İSTANBUL)		7
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	DEVLET KONSERVATUARI (İSTANBUL)	KOMPOZİSYON	
			5037

EK-VI

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI APK DAİRESİ ÖĞRETİM KADEMELEİRNE
GÖRE SAYISAL VERİLERİ2001 - 2002 ÖĞRETİM YILINDA EĞİTİM KADEMELEİRNE
GÖRE SAYISAL DURUM

EĞİTİM KADEMESİ	OKUL / SINIF KURUM SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI			ÖĞRETMEN SAYISI
		TOPLAM	ERKEK	KIZ	
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ	10.554	256.322	134.551	121.841	14.520
Resmî	8.755	238.240	124.868	119.277	12.675
Özel	739	18.152	9.595	8.554	1.822
İLKÖĞRETİM	34.093	10.310.544	5.504.178	4.806.666	375.511
Resmî	14.341	10.151.221	5.409.810	4.723.551	360.116
Özel	648	171.623	94.368	77.215	14.811
ORTAÖĞRETİM	6.045	2.312.271	1.253.341	978.930	138.785
Resmî	5.875	2.239.135	1.228.662	948.143	138.500
Özel	497	73.136	40.742	32.787	8.225
Genel Ortaöğretim	2.637	1.499.370	811.851	678.525	72.599
Resmî	2.172	1.416.325	772.134	645.131	64.481
Özel	465	73.045	39.717	33.394	8.128
Mesleki - Teknik Ortaöğretim	3.428	821.895	521.490	300.405	66.176
Resmî	3.408	820.810	520.706	300.012	66.079
Özel	22	1.085	694	393	101
ÖRGÜN EĞİTİM	81.812	12.879.507	6.972.070	5.907.437	525.816
Resmî	43.634	12.616.596	6.727.622	5.783.771	503.664
Özel	1.928	262.911	144.448	118.666	24.682
YAYGIN EĞİTİM	7.281	3.211.278	1.710.773	1.500.505	49.869
Resmî	1.534	1.644.431	873.823	871.489	11.579
Özel	5.327	1.566.847	836.950	629.016	38.010
TOPLAM	59.873	18.090.753	9.682.843	7.487.042	578.505
Resmî	51.618	14.261.027	7.509.847	6.788.188	515.933
Özel	7.255	1.829.726	1.181.596	647.762	62.872

SEKİNCİ EKİLEKTRİK PLANI VE ENERJİ VERİMLİLİK RAPORU
2007-2013 Yılları İçin Elektrik Enerjisi Talep ve Arz Durumunun İncelenmesi

EK-VII

**OSYM 2002 VERİLERİNE GÖRE MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMLARI
2002 YILI KONTENJANLARI**

ÜNİVERSİTE	FAKÜLTE	BÖLÜM	ANABİLİM DALI	KONTENJAN
A. İ BAYSAL	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	40
ATATÜRK	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	40
BALIKESİR	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	20
CUMHURİYET	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	25
ÇANAKKALE	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	20
DOKUZ EYLÜL	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	30
GAZİ	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	50
GAZİOSMAN P.	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	25
HARRAN	Fen Edebiyat		Müzik Öğr.	30
İNÖNÜ	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	40
KARADENİZ T	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	40
MARMARA	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	40
MUĞLA	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	25
NİĞDE	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	30
19 MAYIS	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	20
PAMUKKALE	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	30
SELÇUK	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	40
S.DEMİREL	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	30
ULUDAĞ	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	40
YÜZÜNCÜYIL	Eğitim	Güzel Sanatlar	Müzik Eğitimi	30
				645

EK-VIII

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
ÖĞRETİM ELEMANLARI ANKET FORMU

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Doktora programında yapılmakta olan *Cumhuriyet Döneminde Müzik Öğretmeni Yetiştirmenin Nitelik ve Nicelik Açısından İncelenmesi* isimli araştırma kapsamında güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalları ile ilgili olarak görüşlerinize ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaçla oluşturulan ankette müzik eğitimi anabilim dalının amaçları, yapısı, eğitim programları, lisans üstü programlar, akademik personel, öğrenci kaynağı ve seçimi, mali yapı ve fiziki ortam başlıkları altında toplanmış olan 30 adet soru bulunmaktadır. Sorulara Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılmıyorum ve Hiç Katılmıyorum kutucuklarından size en uygun birisinin işaretlenmesiyle cevap vermeniz istenmektedir.

Araştırmaya vereceğiniz destek ve katkılardan dolayı teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Arş. Gör. Fatih YAYLA

Kişisel Bilgiler

Cinsiyetiniz

Kadın

Erkek

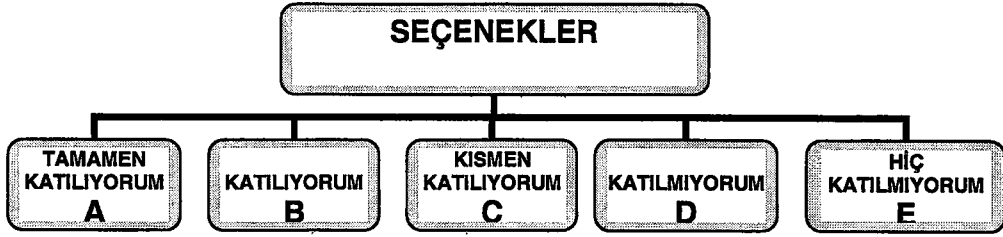
Görevli olduğunuz:

Üniversite :

Fakülte :

Ünvanınız	Yaptığınız Yöneticilik Görevleri	Kıdeminiz
Profesör ☐	Dekan ☐	0 – 5 yıl ☐
Doçent ☐	Dekan Yardımcısı ☐	6 – 10 yıl ☐
Yrd. Doçent ☐	Bölüm Başkanı ☐	11 – 15 yıl ☐
Öğr. Gör. Dr./ San.Yet ☐	Bölüm Başkan Yrd. ☐	16 – 25 yıl ☐
Arş. Gör. Dr./ San Yet ☐	Anabilim D. Başkanı ☐	26 – daha fazla ☐
	Hiçbiri ☐	

Aşağıdaki soruların cevaplarını uygun yere çarpı (X) koyarak cevap veriniz

1. Müzik eğitimi anabilim dalının temel amacı müzik öğretmeni yetiştirmek olmalıdır.

A B C D E

2. Müzik eğitimi anabilim dalının temel amacı müzik öğretmeni yetiştirmek olmakla beraber, müzik eğitimi ve özel mesleki alanlara da eleman yetiştirmelidir.

A B C D E

3. Mevcut sistemde, müzik eğitimi anabilim dalının müzik öğretmeni yetiştirme amacı ön plana çıkmaktadır.

A B C D E

4. Üniversite, fakülte, bölüm, anabilim dalı arasında idari sorunlar kolayca çözümlenmektedir.

A B C D E

5. Üniversite, fakülte, bölüm, anabilim dalı arasında idari sorunlar fakülte çözümlense bile üniversite içinde çözüm gecikmektedir.

A B C D E

6. Bölüm, anabilim ve bilim dalı haline getirilen yeni akademik yapı, ortaöğretim kurumlarına müzik öğretmeni yetiştirmeye uygundur.

A B C D E

7. Mevcut idari ve akademik yapılanma, eğitim öğretim faaliyetlerini planlama, karar verme ve sorunların çözümünde sizin katılımınızı sağlamıştır.

A B C D E

Mevcut yeni idari ve akademik yapı, ders ve idarecilik yükünü azaltmıştır.

A B C D E

8. Mevcut yapılanmadan önce var olan ve yeni idari ve akademik yapılanmadan sonra da çözülemeyen sorunlar vardır.

A B C D E

9. Müzik eğitimi anabilim dalı mevcut öğretim programı müzik öğretmeni yetiştirme temel amacına uygundur.

A B C D E

10. Müzik eğitimi anabilim dalı eğitim programında okutulan genel kültür dersleri müzik öğretmeni yetiştirmek yönünden yeterlidir.

A B C D E

11. Müzik eğitimi anabilim dalı eğitim programında okutulan öğretmenlik bilgisi dersleri müzik öğretmeni yetiştirmek yönünden yeterlidir.

A B C D E

12. Müzik eğitimi anabilim dalı eğitim-öğretim programlarının, çağdaş program geliştirme teknikleri gözetilerek sürekli geliştirilmesi yapılmaktadır.

A B C D E

13. Müzik eğitimi anabilim dalı eğitim programlarındaki müzik alan derslerinde uygulanan sınav ve ölçme durumları ile değerlendirme süreci, ölçme ve değerlendirme tekniklerine uygundur.

A B C D E

15. Müzik eğitimi anabilim dalı eğitim programları çerçevesinde uygulanan öğretmenlik uygulamaları müzik öğretmeni yetiştirme açısından yeterlidir.

A B C D E

16. Müzik eğitimi anabilim dalı eğitim programlarında uygulanan öğretmenlik uygulamalarının etkili bir değerlendirilmesi yapılarak tespit edilen aksaklıklar ve eksiklikleri gidermek amacıyla gerekli önlemler alınmaktadır.

A B C D E

17. Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerine verilen rehberlik ve danışmanlık hizmeti yeterlidir.

A B C D E

18. Mevcut sistemde müzik eğitimi anabilim dalı lisans üstü programlarının temel amacı akademik personel yetiştirmek, müzik öğretmeni yetiştirme ve orta öğretim müzik eğitimi programlarını desteklemek olarak ön plana çıkmaktadır.

A B C D E

19. Müzik eğitimi anabilim dalı lisansüstü programlarında yapılan araştırmalar, müzik öğretmeni yetiştirme ve orta öğretim müzik eğitimi programlarını desteklemek yönünde olmalıdır.

A B C D E

20. Müzik eğitimi anabilim dalı lisansüstü programlarında yapılan araştırmalar, müzik öğretmeni yetiştirme ve ortaöğretim müzik eğitimi programlarını desteklemektedir.

A B C D E

21. Müzik eğitimi anabilim dalındaki lisans üstü programlara ek olarak, müzik eğitimi ve öğretmenliğinin dışında müzik eğitimi ve özel mesleki alanlarla ilgili lisans üstü programlar açılmalıdır.

A B C D E

22. Müzik eğitimi anabilim dalında yeterli öğretim üyesi vardır.

A B C D E

23. Araştırma görevlisi alma ve yetiştirme yönünden sorunlar vardır.

A B C D E

24. Müzik eğitimi anabilim dalın öğrencileri programa başladıklarında müzik öğretmeni olmaya isteklidir.

A B C D E

25. Müzik eğitimi anabilim dalın öğrencileri programa başladıklarında müzik öğretmenliği eğitimine hazır bulunuşluk yönünden yeterlidir.

A B C D E

26. Müzik eğitimi anabilim dalı mevcut öğrenci alma sistemine aynen devam edilmelidir.

A B C D E

27. Müzik eğitimi anabilim dalı mevcut öğrenci alma sistemi değiştirilerek yeni bir sistem geliştirilmelidir.

A B C D E

28. Müzik eğitimi anabilim dalı, müzik dershanesi, çalgı atölyesi, teknoloji laboratuvarları, çalışma odaları, konser salonu, kütüphane ve öğrenci kantini gibi fiziki mekanlara yeteri kadar sahiptir.

A B C D E

29. Müzik eğitimi anabilim dalı, fakülte içinde ihtiyacı olan mali kaynaklara kolayca ve yeterli ölçüde ulaşıyor.

A B C D E

30. Müzik eğitimi anabilim dalı araştırma, konser ve yayın gibi çalışmalarınız için ihtiyaç duyulan mali kaynaklara kolayca ve yeterli ölçüde ulaşıyor.

A B C D E

EK-IX
MÜZİK EĞİTİMİ ANANBİLİM DALI
ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK
TUTUM ÖLÇEĞİ

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Doktora programında yapılmakta olan *Cumhuriyet Döneminde Müzik Öğretmeni Yetiştirmenin Nitelik ve Nicelik Açısından İncelenmesi* isimli araştırma kapsamında güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalları ile ilgili olarak görüşlerinize ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaçla, ölçekte yer alan sorulara Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum ve Hiç Katılmıyorum kutucuklarından size en uygun birisinin işaretlenmesiyle cevap vermeniz istenmektedir.

Araştırmaya vereceğiniz destek ve katkılardan dolayı teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Arş. Gör. Fatih YAYLA

Kişisel Bilgiler

Cinsiyetiniz Erkek Kadın

Aile Bilgileri

Baba öğrenim durumu

İlkokul
 Ortaokul
 Lise
 Yüksek

Anne öğrenim durumu

İlkokul
 Ortaokul
 Lise
 Yüksek

Baba mesleği :.....

Anne mesleği :.....

Kardeş sayısı :.....

Ailenizin aylık gelir durumu ne kadardır.

100 – 250 milyon 250 – 400 milyon 400 – 600 milyon
 600 – 1 milyar 1 milyardan fazla

Mezun olduğunuz lise:

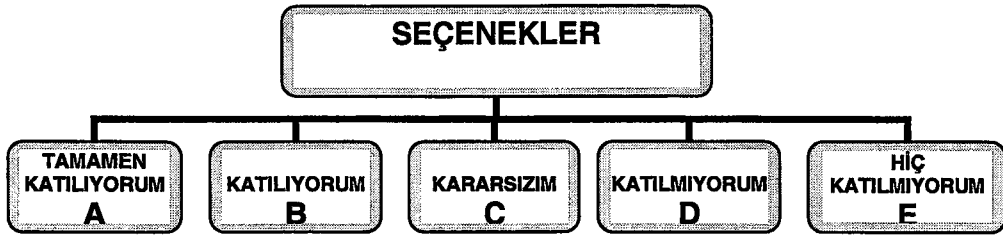
Anadolu Lisesi Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
 Lise Meslek Lisesi
 Öğretmen Lisesi Diğer

Mezun olduğunuz lisenin tam adı:.....

Mezuniyet yılınız :.....

Sınıfınız:

1 2 3 4 Diğer

1. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi (formasyon) dersleri öğretmenlik mesleği için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktadır.

A B C D E

2. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi dersleri öğretmenlik mesleği için gerekli olduğunu düşünüyorum.

A B C D E

3. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi dersleri benim en çok sevdiğim derslerdir.

A B C D E

4. Yetkili olsam MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerini kaldırırdım.

A B C D E

5. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde verilen ödev ve araştırmaların çoğu zaman kayıbdan başka bir şey değildir.

A B C D E

6. Daha iyi müzik öğretmeni olabilmek için MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde ek araştırmalar yapılması gerektiğini düşünüyorum.

A B C D E

7. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde ek araştırmalar yapmaktan çok hoşlanırım.

A B C D E

8. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde zorunlu olmadığı halde ek araştırmalar yaptım.

A B C D E

9. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde yapmış olduğumuz ödev ve araştırmalar kendime güvenimi artırıyor.

A B C D E

10. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde yapmış olduğumuz ödev ve araştırmalardan nefret ediyorum.

A B C D E

11. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde verilen ödevlerin yararlı olduğuna inanmıyorum.

A B C D E

12. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi dersleri ile ilgili her türlü faaliyete gönüllü olarak katılıyorum.

A B C D E

13. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde kullanılan yöntemler dersleri zevkli hale getiriyor.

A B C D E

14. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri derse aktif katılımı sağlıyor.

A B C D E

15. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri sebebiyle derslerden hiç sıkılmıyorum.

A B C D E

16. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi dersleri çok monoton geçiyor.

A B C D E

17. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde daha çok uygulamalı yöntemlerin kullanılmasını tercih ederim.

A B C D E

18. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi dersleri ile ilgili kitaplar ilgimi çekmiyor.

A B C D E

19. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi dersleri ile ilgili kitapları okurken çok sıkılıyorum.

A B C D E

20. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi dersleri almakla iyi müzik öğretmeni olunacağını düşünmüyorum.

A B C D E

21. MEABD 'da yer alan öğretmenlik uygulamaları müzik öğretmenliğini sevmeme neden oluyor.

A B C D E

22. MEABD 'da yer alan öğretmenlik uygulamaları müzik öğretmenliğini açısından çok gerekli olduğunu düşünüyorum.

A B C D E

23. MEABD 'da yer alan öğretmenlik uygulamalarının yararlı olduğunu düşünmüyorum.

A B C D E

24. MEABD 'da yer alan öğretmenlik uygulamalarında rehber öğretim elemanları çok yardımcı olmaktadır.

A B C D E

25. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde yapılan sınavlar ezbere dayalıdır.

A B C D E

26. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde yapılan sınavlara zorunlu olduğu için çalışırım.

A B C D E

27. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde yapılan sınavlardan daima yüksek not alırım.

A B C D E

28. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde yapılan sınavlar en sevdiğim sınavlardır.

A B C D E

29. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde yapılan sınavlar benim için çok kolaydır.

A B C D E

30. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi derslerinde yapılan sınavlardan çok korkarım.

A B C D E

31. MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi ders hocaları bizimle iyi iletişim kurmuyor.

A B C D E

32. En sevdiğim hocalar MEABD 'da yer alan öğretmenlik bilgisi ders hocalarıdır.

A B C D E

33. MEABD 'den mezun olduğumda müzik öğretmenliği yapmayacağım.

A B C D E

34. MEABD 'den mezun olduğumda zorunlu kalmadıkça müzik öğretmenliği yapmayacağım.

A B C D E

35. MEABD 'den mezun olduğumda müzik öğretmenliği dışında müzikle ilgili başka alanlarda çalışmak isterim.

A B C D E

36. Öğretmenlik çok sevdiğim bir meslektir.

A B C D E

37. Müzik öğretmenliği lisans üstü programlarına başvuracağım.

A B C D E

38. MEABD 'da akademik personel olarak çalışmak isterim.

A B C D E

EK-X

MEZUN GÖRÜŞ ANKETİ

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Doktora programında yapılmakta olan *Cumhuriyet Döneminde Müzik Öğretmeni Yetiştirmenin Nitelik ve Nicelik Açısından İncelenmesi* isimli araştırma kapsamında mesleki kariyeriniz ve müzik öğretmenliği eğitiminiz ile ilgili olarak görüşlerinize ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaçla oluşturulan görüşme formunda müzik öğretmenliği, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar, mesleki kariyerinizde müzik öğretmenliği eğitimi ve mesleki tercihlerinize yönelik 15 adet soru bulunmaktadır. Sorulara Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılmıyorum ve Hiç Katılmıyorum kutucuklarından size en uygun birisinin işaretlenmesiyle cevap vermeniz istenmektedir.

Araştırmaya vereceğiniz destek ve katkılardan dolayı teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Arş. Gör. Fatih YAYLA

Cinsiyetiniz

Kadın

Erkek

Görevli olduğunuz Kurum :

Ünvanınız:

Kıdeminiz:

Müzik Öğretmenliği
Diplomasını aldığınız Yıl:

Müzik Öğretmenliği
dışında aldığınız diplomalar:

Müzik Öğretmenliği Hizmet Süreniz:

Hiç Yapmadım

0 – 5 yıl

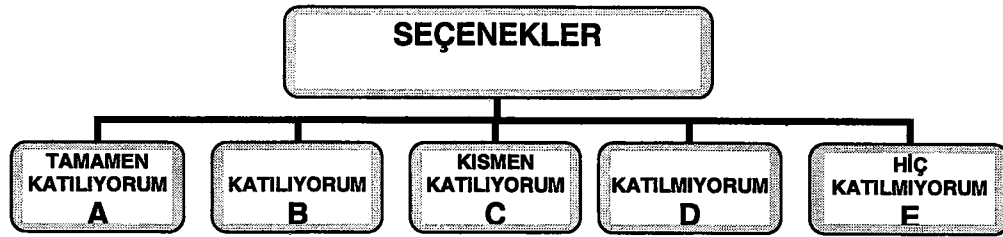
6 – 10 yıl

11 – 15 yıl

16 – 25 yıl

26 – daha fazla

Aşağıdaki soruların cevaplarını uygun yere çarpı (X) koyarak cevap veriniz

1. Meslek hayatımda, (Mesleki Kariyerimde) almış olduğum Müzik Öğretmenliği eğitiminin önemi büyüktür.

A B C D E

2. Müzik Öğretmenliği eğitimi, meslek hayatımdaki ideallerime ulaşmamı kolaylaştırmıştır.

A B C D E

3. Müzik Öğretmenliği eğitimi, meslek hayatımdaki ideallerime ulaşmamda yeterli olmuştur.

A B C D E

4. Müzik Öğretmenliği eğitimi, meslek hayatımdaki ideallerime ulaşmamda benim için bir araç olmuştur.

A B C D E

5. Müzik Öğretmenliği eğitimini, müzik öğretmeni olmak amacıyla almadım.

A B C D E

6. Müzik Öğretmenliği eğitimi süresince müzik öğretmenliği yapmayacakmış gibi bir yaklaşım içerisinde oldum.

A B C D E

7. Müzik Öğretmenliğini hiç sevemedim.

A B C D E

8. Müzik Öğretmeni yetiştiren kurumu gidebileceğim başka bir müzik okulu olmadığı için seçtim.

A B C D E

9. Müzik Öğretmenliği eğitimi süreci içerisinde öğretim elemanlarından sanatsal bir amaca veya sanatçı olmaya yönelmem konusunda büyük destek gördüm.

A B C D E

10. Müzik Öğretmeni eğitimi olarak mezun olduğum kurumu meslek hayatım boyunca yakından izledim.

A B C D E

11. Müzik Öğretmeni yetiştiren kurumlar, müzik öğretmenliğinin yanında müziğin diğer alanlarına da eleman yetiştirmelidir.

A B C D E

12. Müzik Öğretmenliği eğitimi kurumları mezunları müzik öğretmenliği dışında rahatlıkla sanat ve diğer eğitim kurumlarında iş bulabilirler.

A B C D E

13. Müzik Öğretmenliği mesleği Türk toplumunda saygın bir yere sahiptir.

A B C D E

14. Müzik Öğretmenliği mesleğini tercih etmememin sebebi, şahsıma özel bir durumdur.

A B C D E

15. Müzik Öğretmenliği mesleğini tercih etmememin sebebi, müzik öğretmenliği mesleği ile ilgili bir durumdur.

A B C D E

EK-XI

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SAYI : B.30.2.GÜN.0.F8.00.00 / 1002
KONU : İzin

ANKARA
26.3.2001

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
(APK DAİRESİ BAŞKANLIĞINA)

Enstitümüz, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora programı öğrencisi Fatih YAYLA' nın tezi ile ilgili çalışmalarını için "Müzik öğretmenlerinin günümüze kadar olan yıllara göre ihtiyaç, atama ve ayrılma nedenleri ile hangi lisans ve dengi programların kabul edildiği" gibi konularda istatistiksel bilgilere ihtiyaç duymaktadır.

Kendilerine müsaade edilmesi için gereğini bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Ülker AKKUTAY
MÜDÜR

EK-XII

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

....../....../2002

SAYI: B.30.2.GÜN.0.70.72.52/920 -
KONU : Ankêt Uygulaması

.....REKTÖRLÜĞÜNE

İLGİ : Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsünün 02.04.2002 tarih ve B.30.2.GÜN.0. F8.00.00/1353 sayılı yazısı.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora öğrencisi Arş.Gör.Fatih YAYLA tezi ile ilgili ankêtini Üniversitemiz Müzik Eğitimi Anabilim Dalında uygulamak istemektedir.

Konuya ilişkin görüşünüzün Rektörlüğümüze iletilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Prof.Dr.Ülker AKKUTAY
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek :7

Dağıtım:
-Marmara Üni.
-Dokuz Eylül Üni.
-Uludağ Üni.
-Selçuk Üni.
-Bolu Abant İzzet Baysal Üni.